

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Kontrollutvalgets medlemmer	Øystein Østgaard – leder May-Britt Sletten – nestleder Liv Engom Alf-Tore Pedersen Bjørn-Atle Jensen
Ordfører	Ordfører Sjur Strand
Revisor	Hedmark Revisjon IKS v./oppdr.anstv. regnsk.rev. Tommy Pettersen/ oppdr.anstv.forv.rev. Lina Høgås
Kopi av innkallingen sendes	Rådmann Torleif Lindahl Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS, Morten Alm Birkelid
Kopi av innkallingen uten vedlegg sendes	Varamedlemmene (til orientering). Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling.
Hele sakslisten med vedlegg legges på	www.gs-iks.no og på kommunens hjemmeside.

INKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Sted	Sekretariatets møterom i Fjellgata 4, 3. etasje.
Tid	Tirsdag 16.2.16 kl. 08.00 (OBS).
Sekretær	Sekretariatsleder Torgun M. Bakken (Forfall må meldes så snart som mulig til tlf. 977 36 379 ev.TorgunM.Bakken@gs-iks.no)
Invitert til sak	Ordfører Sjur Strand til sak 2/16.
Innkalt til sak	Skatteoppkrever Jon Egil Strand til sak 9/16. Forvaltningssjef Siri Elisabeth Nygaard Hansen, til sak 10/16. Rådmann Torleif Lindahl til sakene 11/16 og 12/16. Daglig leder GIVAS IKS til sak 13/16.

SAKSLISTE

Sak nr.	Sak	Ca tid for behandl.
1/16	Referater, orienteringer og diskusjoner.	08.00
2/16	Samtale med ordføreren.	08.30
3/16	Revisjonsrapport interim 2015, regnskapsrevisjon.	09.15
4/16	Informasjon fra Hedmark Revisjon IKS.	10.00
5/16	Engasjementsbrev for Kongsvinger kommune.	
6/16	Statusrapport 3. tertial 2015 (31.12.15).	
7/16	Habilitetserklæringer for forvaltningsrevisorene.	
8/16	Høringssak Hedmark Revisjon IKS – Fremtidig avregningsløsning med eierkommunene.	11.00
	Lunsj	11.30
9/16	Skatteoppkrevers årsrapport og kontrollrapport Skatteetaten for 2015.	12.00
10/16	Informasjon om barnevernet.	12.30
11/16	Samtalen med rådmannen.	13.15
12/16	Rapport forvaltningsrevisjon om intern kontroll	14.00
13/16	Rapport forvaltningsrevisjon intern kontroll GIVAS IKS.	15.00
14/16	Prosjektplan forvaltningsrevisjon NAV – bestilling av forvaltningsrevisjon.	16.00
15/16	Kontrollutvalgets årsrapport for 2015.	16.15
16/16	Evalueringsrapport av kontrollutvalgets møte.	16.30
17/16	Eventuelt.	16.45

Glåmdal sekretariat IKS

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes

Øystein Østgaard (*sign*)
kontrollutvalgets leder

Kongsvinger 8.2.16

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Sak nr.	Sak	Møtedato
1/2016	Referater, orienteringer og diskusjoner.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Referater/vedlegg

1. Postjournal 2015 for kontrollutvalget i Kongsvinger, med jnr. 98/15-109/15.
2. Postjournal 2016 for kontrollutvalget i Kongsvinger, med jnr. 1/16 – xx/16 (deles ut i møtet)
3. Oversikt over KS-saker, egen oppfølgingsliste.
4. Oversikt over FSK-saker 11.11.15, 25.11.15, 10.12.15, 17.12.15.
5. Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2016, sist redigert 1.2.16.
6. Oversikt over oppfølging av kontrollutvalgets vedtak 2015 (se vedlegg 1 til årsrapporten, sak 16/16)
7. Oversikt tilsynssaker, statlig tilsyn.

Fagstoff (sendes kun på e-post) (oversikten ikke klar, ettersendes)

Saksopplysninger

Orienteringer/diskusjoner

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene.
- Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2016, plan for informasjon fra enhetene og eventuelt virksomhetsbesøk.
 - Eiendomsskatt, taksering, systemer/rutiner og klagemuligheter.
 - Hjemmehjelpstjenesten, arbeidsbeskrivelse, opplæring, profesjonalitet og etikk.
 - Integrering av flyktninger.
 - Kompetanse i skolen, vikarer, flyktninger osv.
- Kommunestyrets saker og vedtak.
- Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- Oversikt over oppfølging av KU-saker, hva er mottatt og hva er restansene?
- Eventuelle mediasaker.
- Innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene.
- Orientering fra KU-konferansen.
- Tilbakemelding selskapskontroll i GIR IKS (utsettes).

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Jnr.	Mottsendt	Dok.date	Inn Ut	Avsender/Mottaker	Innhold	U.off. §/Arkiv	Merknader
98	10.11.2015	10.11.2015		Kontrollutvalget, rådmann, ordfører, Hedmark revisjon IKS,	Møtebok 10.11.15		
99	11.11.15	11.11.15	x	Kongsvinger kommune	Særutskrift KS-sakl 070/15 Valg av KU	416.5.4	Kopi lokalpressen
100	12.11.15	12.11.15	x	Nav-leder Steinar Andersen	Forvaltningsrevisjon i NAV Kongsvinger	413.1.1	
101	12.11.15	12.11.15	x	Kongsvinger kommunestyre	Oversendelse av særutskrift sak 55/15	413.9.2	
102	12.11.15	12.11.15	x	Kongsvinger kommunestyre	Oversendelse av særutskrift sak 57/15	413.5.5	
103	12.11.15	12.11.15	X	Kongsvinger kommune, Hedmark Revisjon IKS	Møteplan KU 2016	413.5.5	
104	26.11.15	26.11.15	x	Hedmark Revisjon IKS	Forbundsbasert kvalitetskontroll 2015	413.2.2	
105	9.12.15	9.12.15	x	Eierrepresentantene i GIR IKS	Oppfølging av selskapskontroll	413.3.5	
106	18.12.15	18.12.15	x	Kontrollutvalget	Saksliste første møtet 2016	413.10.5	
107	21.12.15	21.12.15	x	Hedmark Revisjon IKS	Revisjonsrapport interim 2015	413.5.2	
108	22.12.15	22.12.15	x	Hedmark Revisjon IKS	Engasjementsbrev Kongsvinger kommune	413.3.4	
109	23.12.15	23.12.15	x	Hedmark Revisjon IKS	Høring-fremtidig avregningsregime	413.3.0	
				Referert i møtet 16.2.16			

VEDLEGG I
til sak 1/16

VEDLEGG 5
til sak 1/16

TILTAKSPLAN 2016

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Revidert 1.2.16

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Tilsyn med forvaltningen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med forvaltningen
Fortløpende rapportering	- Samme økonomiske rapportering som formannskapet får. - Kontrollutvalgsmedlemmene skal ha tilgang til dokumenter fra alle politiske utvalg. - Kontrollutvalget har valgt å fordele følgende utvalg mellom seg (oppfølging): - Saker fra formannskapet – Øystein Østgård - Saker fra oppvekst - Bjørn Jensen - Saker kultur-, miljø og integrering – Liv Engom - Saker fra næring og byutvikling– Alf-Tore Pedersen - Saker fra helse og omsorg – May Britt Sletten - Saker planutvalget - Øystein Østgård
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	- Samtale med ordfører og rådmann. - Rapporteringer fra rådmannen: - Økonomisk situasjon. - Anmeldelser og varsling (rutiner for varsling). - Oppfølging av kommunestyrevedtak. - Sykefravær (nærvær). - Informasjon fra enhetene/virksomhetene/tjenestene (<i>spesifisert under hvert enkelt møte</i>). - Sekretariatsleders oversikt over kontrollutvalgets saker med vedtak og oppfølgingen av disse. - Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging (sekretariatet utarbeider oversikt).
Aktuell informasjon	I den grad følgende temaer/områder ikke blir undersøkt gjennom bestilling av forvaltningsrevisjon, kan det være aktuelt å be om tilbakemeldinger fra administrasjonen på følgende områder: - Ved nedskjæringer på tjenesteområdene, blir kvaliteten omdefinert? - Etikk, arbeidsmoral og arbeidskultur i et senere møte. - En gang i året skal kontrollutvalget ut på en enhet/virksomhet - Kompetanse i skolen, lærere og krav til vikarer - Hjemmehjelpstjenesten, arbeidsbeskrivelse, opplæring, profesjonalitet
16.2.16	- Informasjon om barnevernet (oppslag i Glåmdalen) - Behandle skatteoppkrevers årsrapport for 2015 og kontrollrapport fra Skatteetaten.
26.4.16	Fengselshelsetjenesten (etter tilsyn 2014).
7.6.16	
30.8.16	
18.10.16	
29.11.16	
2017	

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	Rapportering fra revisjonen om revisjonsarbeidet og aktuelle saker.
16.2.16	- Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2015. - Informasjon om ressurskrevende brukere, jf. KU-sak 52/16.
26.4.16	- Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2015. - Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2015.
7.6.16	
30.8.16	Orientering om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2016
18.10.16	Oppfølging av årsavslutningsbrev 2015.
29.11.16	Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2016.

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
2017	•

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for forvaltningsrevisjon.
16.2.16	• Rapport forvaltningsrevisjon om intern kontroll. • Bestille forvaltningsrevisjon knyttet til NAV.
26.4.16	• Bestille forvaltningsrevisjon knyttet til samhandlingsreformen.
7.6.16	• Rapport forvaltningsrevisjon NAV.
30.8.16	•
18.10.16	• Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020.
29.11.16	• Bestilling av forvaltningsrevisjon i tråd med plan for 2017-2020.
2017	• Oppfølging av forvaltningsrevisjon om Psykisk helse- og rusomsorg i Kongsvinger kommune, jf. KU-sak 41/15.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med selskapskontroll.

Møte	Oppgaver knyttet til selskapskontroll
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for selskapskontroll.
16.2.16	• Rapport selskapskontroll/forvaltningsrevisjon i GIVAS IKS. • Oppfølging av selskapskontroll i GIR IKS (utsettes til det nye representantskapet har behandlet saken)
26.4.16	• Oppfølging av selskapskontroll i GIR IKS. • Overordnet analyse og plan for selskapskontroll 2016-2019.
7.6.16	• Bestilling av selskapskontroll i tråd med plan for 2016-2019.
30.8.16	•
18.10.16	•
29.11.16	•
2017	•

Tilsyn med revisjonen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	Revisjonen rapporterer om sin virksomhet ved behov. Revisjonens plan for Kongsvinger kommune og er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget.
16.2.16	• Oppdragsansvarlig revisors (forvaltningsrevisjon) habilitetserklæring for Kongsvinger kommune for 2016. • Oppdragsavtale for Kongsvinger kommune for 2016. • Engasjementsbrev for Kongsvinger kommune. • Statusrapport oppdragsavtale for 2015, tredje tertial (31.12.15).
26.4.16	•
7.6.16	• Statusrapport oppdragsavtale for 2016, første tertial (30.4.16)
30.8.16	• Oppdragsansvarlig revisors (regnskapsrevisjon) habilitetserklæring for Kongsvinger kommune for revisjonsåret 2016.
18.10.16	• Statusrapport oppdragsavtale for 2016, andre tertial (31.8.16).
29.11.16	• Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, jf. NKRFs veiledere.
2017	•

Budsjettbehandlingen

Møte	Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen
16.2.16	•
26.4.16	•
7.6.16	•
30.8.16	• Forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2017 legges fram for kontrollutvalget.
18.10.16	•
29.11.16	• Kontrollutvalget følger opp at kontrollutvalgets forslag følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).
2017	•

Kontrollutvalgets rapportering

Møte	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets rapportering
16.2.16	• Kontrollutvalgets årsrapport for 2015 behandles og oversendes deretter kommunestyret til orientering. • Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (rådmannens oppfølging av eventuelle anbefalinger), skal gå fram av kontrollutvalgets årsrapport. • Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.
26.4.16	•
7.6.16	•
30.8.16	•
18.10.16	•
29.11.16	• Kontrollutvalgets årsplan for 2017 vedtas og oversendes deretter til kommunestyret.
2017	•

Tilsyn	Enhet	Dato	Kongsvinger-Tilsyn 2015	AVIK	Notater/mulig oppfølging	Tilsyn lukket	Lagt frem i KU
FM	Kongsvinger kommune: 11/1587	24.6.14	Tilsyn: Samfunnssikkerhet og beredskap 2014	Avvik: Mangelfull helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Merknad: systematisk beredskapsarbeid. Det anbefales at kommunen gir en beskrivelse av mål, strategier og prioriteringer i kommuneplanens samfunnsdel.	Ku gir sekretariatet beskjed hvis dokumentasjon og oppfølging ønskes.	?	27.11.14 20.1.15 19.5.15 1.9.15 10.11.15 16.2.16
FM	Helsetjenesten i skole og helsestasjonstjeneste: 11/2751	9.1.15	Tilsynssak: Henvendelse fra htv -manglende dokumentasjon, journalføring, oppfølging	Fylkesmannen etterlyser tilbakemelding på: -hvordan vil kommunen arbeide for å ivareta internkontrollplikten	Frist 1.9.15 Ny frist 18.9.15	10.12.15	23.3.15 19.5.15 1.9.15 10.11.15 16.2.16
FM	NAV: 11/3505	22.- 24.9.15 30.11.15- 2.12.15	Tilsyn: Kommunens ansvar for tjenestene, opplysning, råd og veiledning og økonomisk stønad til personer mellom 17 og 23 år	Utsatt til: 30.11.15-2.12.15 15.1.16 – foreløpig rapport (flere avvik, se rapport)		15.01.16- Foreløpig rapport (flere avvik, se rapport)	1.9.15 10.11.15 16.2.16
FM	Roverudhjemmet: 14/1347 Unnt.off.	11.09.14 12.09.14	Tilsyn: Rehabiliteringstilb. ved Roverudhjemmet	«Kongsvinger kommune sikrer ikke i tilstrekkelig grad at pasienter ved Roverudhjemmet får forsvarlig rehabilitering». -ikke felles forståelse for definisjon av rehabilitering i kommunen. -dokumentasjon om evaluering av effekt av iverksatte tiltak. -tverrfaglig samarbeid -Helhetlige mål og tiltaksplaner for bruker -Struktur på samarbeid med bruker/pasient -avvikssystem	-Felles forståelse av definisjoner. -tverrfaglig samarbeid. -dokumentasjon om evaluering av effekt av iverksatte tiltak. Frist 19.6.15 for tilbakemelding på at alle tiltak er		27.11.14 20.1.15 19.5.15 1.9.15 10.11.15 16.2.16

VEDLEGG 7
t/sak 1/16

Tilsyn	Enhet	Dato	Kongsvinger-Tilsyn 2015	AVIK	Notater/mulig oppfølging	Tilsyn lukket	Lagt frem i KU
				18.6.15: Sendt svar fra Roverudhjemmet 18.9.15 og 25.9.15 sendt svar fra Roverudhjemmet Fra FM 4.1.16 Vi savner imidlertid tilbakemelding på pkt. 8 i handlingsplanen for å rette avviket. Somvi skriver til dette punktet i vårt brev av 10.2.2014r vi om en mer konkret tilbakemelding på om tiltakene er i bruk og om de virker som forutsatt. I følge brev fra dere mottatt her den 1.12.2014 skulle ledelsen ha en helhetlig gjennomgang av prosessen i september 2015. Det er resultatet av denne vi etterlyser. Vi ber også om kopi av prosedyren om samarbeidet mellom sykehjemslege og fastlege som skulle utarbeides i henhold til handlingsplan. Vi ber om at dere svarer oss innen tirsdag 1.3.2016. Med hilsen	iverksatt. Ny frist 1.3.16		
FM	Krisesenter: 14/131	30.3.15	Tilsyn: Kommunens ansvar for krisesentertilbud. Vertskommune samarbeidet	Frist 19.8.15 9.9.15: Purring fra Fylkesmannen på svar	Bedt om informasjon: -Om sentralbordet vet hvem i kommunen som har ansvar? -nødvendig informasjon på kommunens hjemmeside? -dokumentasjon om samarbeidet; avtaler,	10.12.15	19.5.15 1.9.15 10.11.15

[illegible]

Tilsyn	Enhet	Dato	Kongsvinger-Tilsyn 2015	AWIK	Notater/mulig oppfølging	Tilsyn lukket	Lagt frem i KU
				Avvik er mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift. Avviket bygger på følgende funn: 0 Av de ubehandlede søknadene fant vi 2 saker der pasientene fikk innvilget korttidsopphold i påvente av langtidsopphold. Dette til tross for at det framgikk av underlagsdokumentasjonen at pasientene fylte kravene til langtidsplass. 0 Av de ubehandlede søknadene fant vi også 1 søknad om langtidsplass fra august 2015 der det ikke var sendt ut foreløpig melding. Det var heller ikke fattet vedtak om avbøtende tiltak (alternative helse- og omsorgstjenester) i påvente av at søknaden ble ferdigbehandlet. 0 Av de ferdig behandlede søknadene fant vi 5 saker der pasientene fikk innvilget korttidsopphold i påvente av langtidsplass. Dette til tross for at det framgikk av underlagsdokumentasjonen og vedtakene at pasientene fylte kravene til langtidsplass. 0 I alle «meldinger om vedtak» fant vi følgende standardformulering: «Under oppholdet kan det ikke forventes ennerom» Vi ser dette som et forhåndsvarsel fra kommunen om at pasientene må påregne å bo på dobbeltrom. Dette er ikke i tråd med lovgivningen. Kommunen kan ikke «forhåndsvarsle» seg vekk fra å gjøre en konkret vurdering av om den enkelte får et faglig forsvarlig tilbud, jf. §§ 3-1 og 4-1 i helse- og omsorgstjenesteloven. 0 I majoriteten av de ubehandlede sakene var kommunens beslutning klar uten at det var sendt melding om vedtak til pasient/søker. I samtale med kommunens representanter under tilsynet framkom det at beslutningen i disse tilfellene ble formidlet per telefon før den ble sendt skriftlig. Kommentar: Under dette tilsynet har vi foretatt en			

Tilsyn	Enhet	Dato	Kongsvinger-Tilsyn 2015	AWIK	Notater/mulig oppfølging	Tilsyn lukket	Lagt frem i KU
				vurdering av om kommunens behandling av søknader om sykehjemsplass er foretatt i tråd med forvaltningslovens bestemmelser i kapittel III-V, jf. § 2-2 i helse- og omsorgstjenesteloven. Dette som ledd i en vurdering av om Kongsvinger kommune ivaretar sitt ansvar i henhold til helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-1 og 4-1. I denne saken har vi avdekket at det framkommer forhold som fører til at søknader om sykehjemsplass ikke blir behandlet i henhold til lovkrav. Det mest alvorlige bruddet på lovgivningen er etter vår vurdering at kommunen ikke fatter vedtak om langtidsplass når det er klarlagt at pasienten trenger heldøgns pleie- og omsorg i institusjon på permanent basis. I henhold til gjeldende rett og god saksbehandlingsskikk skal kommunen fatte vedtak i slike saker når man har konkludert med at pasienten trenger langtidsplass. Manglende vedtak eller manglende avslag på tjenester medfører at søkere ikke får ivarett sine klagemuligheter slik forvaltningsloven forutsetter.			
FM	Barnevernet: 15/2818 Tilsynssak Unnt. Off.	10.11.15	Tilsynssak:				19.2.16

27.01.16

Sak nr.	Sak	Møtedato
2/2016	Samtale med ordføreren	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget inviterer ordfører Sjur Strand til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Kongsvinger kommune.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
3/2016	Revisjonsrapport interim 2015 – regnskapsrevisjon.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Revisjonsrapport interim 2015, fra Hedmark Revisjon IKS, datert 21.12.15.

Saksopplysninger

Som det går fram av oppdragsavtalen pkt. 5.3 legges det opp til en statusrapport regnskapsrevisjon i løpet av vinteren. Denne rapporten er sendt til rådmannen, med kopi til kontrollutvalget.

Hedmark Revisjon IKS vil være til stede og orientere om rapporten.

I tillegg har kontrollutvalget bedt om en følgende (fra forrige møte): «Kontrollutvalget vil gjerne ha en tilbakemelding på saken om ressurskrevende brukere og hvilke undersøkelser som blir gjort i den forbindelsen».

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisjonens interimrapportering til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Hedmark

Revisjon IKSIKS
Glåmdal sekretariat

21 DES 2015

Jnr: 1-107/15

Arkiv: 4133.9

Saksbeh

Kongsvinger kommune
v/rådmannen
Postboks 900
2226 KONGSVINGER

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
post@hedmark-revisjon.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

VEDLEGG 1
til sak 3/16

Saksbeh.:
Tormod Østli

Direkte tlf.:
988 26 443

Deres ref.:

Vår ref.:
1300/2015

Dato:
21.12.2015

REVISJONSRAPPORT INTERIM 2015 – KONGSVINGER KOMMUNE

Vi har gjennomført interimsrevisjon i Kongsvinger kommune. I den forbindelse ønsker vi å knytte noen kommentarer til det arbeidet vi har gjennomført og de funnene vi har gjort.

Gjennom høsten har vi oppdatert våre tidligere kartlagte rutiner og implementerte kontroller.

For å bygge på kommunens interne kontrollhandlinger skaffer vi oss revisjonsbevis for at rutine og de implementerte kontrollene fungerer tilfredsstillende. Dette gjør vi ved bruk av utvalgsbasert testing. På regnskapsområder der vi mener kommunens rutiner er svake eller det gir mest effektiv revisjon, vil vi teste detaljer, noe som medfører en mer omfattende kontroll av regnskapsdataene. Hensikten er å gi oss tilfredsstillende sikkerhet for at det ikke oppstår vesentlige feil i regnskapet.

Nedenfor har vi summert opp våre erfaringer fra interimsrevisjonen på de ulike regnskapsområdene.

Budsjett

Vi har ved interimsrevisjonen kontrollert at vedtatt budsjett er korrekt lagt inn i regnskapssystemet. Vi har videre kontrollert at kommunestyrevedtak som medfører budsjettendringer er korrekt registrert. Det er ikke avdekket noen avvik.

Lønn

Aktuar beregner årlig kommunens pensjonsforpliktelse. For at beregningene skal være riktige er aktuar avhengig av å motta korrekte data fra kommunen. Vi har kontrollert at kommunen har gjennomført bestandskontroller mot KLP i 2015, og at avdekkede avvik er fulgt opp.

En kommunes internkontroll bygger i stor grad på at attestasjon og anvisning fungerer tilfredsstillende. Vi har testet rutinen for attestasjon og anvisning av manuelle variable lønnsbilag. Denne testen viste ingen vesentlige avvik.

Vi har også testet et utvalg av nytilsatte i forhold til om det forelå signerte arbeidsavtaler. Det ble ikke avdekket avvik i forhold til at det foreligger signerte arbeidsavtaler, men vi mangler pr. dags dato noen avklaringer i forhold til innholdet i noen av avtalene. Forholdet vil bli fulgt opp i 2016.

Varekjøp

For kjøp av varer og tjenester bygger kommunens internkontroll i stor grad på at attestasjon og anvisning av innkjøpsfakturaer fungerer tilfredsstillende.

Rutinen for attestasjon og anvisning er todelt – en elektronisk rutine og en manuell rutine. For å teste om attestasjon og anvisning av elektronisk håndterte bilag fungerer tilfredsstillende, vil det være mest effektivt å teste regnskapssystemet for å se om det foreligger sperrer som forhindrer at en og samme person både kan attestere og anvise et gitt bilag. Vi har testet rutinen for elektronisk attestasjon og anvisning, og observerte ved kontrollen at personen som signerte attestasjonen ikke klarte å få anvist bilaget. Vi konkluderer med at den implementerte kontrollen fungerer som forutsatt.

Vi har testet rutinen for attestasjon og anvisning av manuelle leverandørbilag, og det ble ikke avdekket avvik. Vi mener de etablerte rutinene fungerer tilfredsstillende.

Skille drift/investering

Vi har foretatt en vurdering av investeringsprosjekter i forhold til skille drift/investering opp mot KRS nr. 4, avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet.

I kommunens driftsregnskap avdekket vi en anskaffelse i størrelsesorden kr 200 000 som vi mener burde vært bokført i investeringsregnskapet. Dette gjelder bunkenummer 613507 og 614442 vedrørende ny elektrokjele.

Vår gjennomgang av investeringsregnskapet avdekket noen prosjekter, eller deler av prosjekter som synes å tilhøre driftsregnskapet. Vi mener kommunen strekker begrepet "fellesanskaffelser" langt i forhold til vesentlighetskriteriet i KRS nr. 4, og anbefaler at kommunen for framtida blir tydeligere på hvilke anskaffelser som hører inn under drift/investering, og budsjetterer og regnskapsfører utgiftene i det regnskapet de er hjemmehørende.

Merverdiavgift

Våre kontroller viser at det i all hovedsak er gode rutiner for bokføring og avstemming av kompensasjon for merverdiavgift. Vi ser imidlertid et forbedringspotensiale når det gjelder dokumentasjon av kompensasjonsretten knyttet til delt virksomhet og fast eiendom. Forholdet er tatt opp tidligere år, og vi vil igjen minne om at kompensasjonsretten, eller fradragsretten, for merverdiavgift for utgiftene knyttet til kommunens faste eiendommer skal være dokumentert. Dette gjelder både eiendommene som er utleid, og som er i kommunens egen bruk.

Kommunen må ved krav om kompensasjon av merverdiavgift sørge for at følgende dokumentasjon foreligger:

- For hver bolig det kreves kompensasjon for - hvilken særskilt tilrettelegging er foretatt, brukes boligen til det formål den er tilrettelagt for og medfører dette rett til kompensasjon.
- Oversikt over justeringsforpliktelse for fast eiendom. For fast eiendom skal arealbruken dokumenteres.
- Oversikt over justeringsforpliktelse for driftsmidler som eventuelt benyttes i ordinær avgiftspliktig virksomhet. For maskiner, inventar og andre driftsmidler skal som hovedregel tidsbruken dokumenteres. Finansdepartementet har i merverdiavgiftsforskriften § 9-1-2, § 9-1-3, § 9-3-3 og § 9-3-5 gitt nærmere bestemmelser om slik dokumentasjon for kapitalvarer.
- Dokumentasjon av eventuelle fordelingsnøkler. Dette kan være aktuelt for elektroniske kommunikasjonsmidler for ansatte betalt av kommunen, utgifter for vare- og personbiler,

utleie av idrettsanlegg og andre områder der bruken må fordeles mellom kompensasjonsberettigete, fradragsberettigete, eller ingen av disse.

Etter vår oppfatning er tilstrekkelig dokumentasjon fortsatt ikke framlagt. Vi henviser til presiseringer inntatt i våre terminvise beretninger vedrørende Kongsvinger kommunes kompensasjonsoppgaver for merverdiavgift da det gjelder manglende dokumentasjon knyttet til retten til kompensasjon for merverdiavgift vedrørende utleieboliger.

Manglende dokumentasjon medfører at vi ikke kan uttale oss om riktigheten av kompensasjonen for merverdiavgift som er krevd. Det kan også medføre at Skatteetaten ikke godkjenner kompensasjonsoppgaven grunnet manglende dokumentasjon, og at kommunen påføres tilbakebetalings- og rentekrav. Vi har fått tilbakemelding fra administrasjonen at det jobbes med å lage en samlet oversikt over dokumentasjon av kompensasjonsretten knyttet til utleieboliger, og at henvisning til vedtaksnummer vil bli tatt inn i alle nye husleiekontrakter knyttet til boliger der det kreves kompensasjon for merverdiavgift.

Vi råder kommunen til å sørge for at pliktig dokumentasjon er på plass senest innen utløpet av første halvår 2016.

Likvider og kontantsalg

Området likvider omfatter kontroll av rutiner vedrørende bank og kontantkasser. Rutiner for avstemming av bank vil bli gjennomgått i forbindelse med revisjon av årsregnskapet.

Vi har foretatt kontroll av kassaoppgjør for svømmehallen. Det er ikke avdekket vesentlige avvik gjennom vår kontroll, men som i fjor ser vi at oppgjørene ikke blir attestert og anvist. Vi anbefaler at også disse kassaoppgjørene attesteres, og eventuelt anvises dersom det blir foretatt uttak fra kasse til innkjøp og ved eventuelle differanser.

Vi har foretatt kontroll av oppgjør rutiner ved tømning av parkeringsautomater. Gjennom utvalgsbasert testing av oppgjørsbilag har vi kontrollert at det som framkommer av kvittering fra parkeringsautomaten er likelydende med beløpet som er innsatt i bank. Det er ikke avdekket vesentlige avvik.

Vederlagsberegninger

Beboere med langtidsplass på institusjon skal betale vederlag for oppholdet. Det meste av vederlaget betales gjennom trekk i beboers trygdeytelser. Trekk foretas av NAV, som overfører pengene til kommunen. For å sikre at alle beboere blir trukket i trygd, kontrolleres trekkoppgjørslistene fra NAV mot beboerliste med beregnede vederlag i Profil for hver måned. Test av kontrollen avdekket ingen avvik.

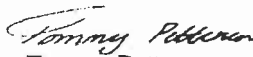
Kommunen fakturerer ut et tillegg til beboere hvis vederlagsberegningen viser at de skal betale noe utover trekk i trygd, blant annet med bakgrunn i renter og annen avkastning av formue, leieinntekter, næringsinntekter e.l. Vi har ved utvalgsbasert testing kontrollert kommunens dokumentasjon på at filoverføring fra forsystemet Profil til Visma Enterprise for utfakturerings har blitt riktig. Kontrollen avdekket ingen avvik.

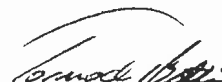
Årsavslutningen

Vi vil minne om at frist for avleggelse av årsregnskapet er 15. februar og frist for avleggelse av årsberetning er 31. mars. Dersom disse fristene overholdes, og det framlagte materialet er i samsvar med det som er avtalt i oppdragsavtalen mellom kontrollutvalget og Hedmark Revisjon IKS, vil vi avgi revisors beretning innen fristen 15. april.

Før vi avlegger revisors beretning vil vi avvikle et møte med økonomisjef, teamleder regnskap og eventuelt rådmannen der vi gjennomgår utkast til årsavslutningsbrev og utkast til revisors beretning for 2015.

Kongsvinger, 21. desember 2015

Tommy Pettersen
oppdragsansvarlig revisor

Tormod Østli
revisor

Kopi: Kontrollutvalget

Sak nr.	Sak	Møtedato
4/2016	Informasjon fra Hedmark Revisjon IKS.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Som tidligere nevnt er det Hedmark Revisjon IKS som er kommunens revisor. Daglig leder Morten Alm Birkelid vil være til stede i møtet og orientere om revisjonsenheten og gi en kort presentasjon av hva revisjonen består av.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen fra Hedmark Revisjon IKS til orientering

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
5/2016	Engasjementsbrev for Kongsvinger kommune.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Engasjementsbrev for Kongsvinger kommune, datert 17.12.15.

Saksopplysninger

Hensikten med et engasjementsbrev er å nedtegne vilkårene for oppdraget og kommunisere dette med oppdragsgiver, slik at det er en felles forståelse for arbeidsoppgaver og ansvarsdeling mellom revidert part og revisor på ulike områder. Det er anbefalt at engasjementsbrevet utarbeides hvert 4. år i starten av en ny valgperiode, eller ved endringer i kommunen eller hos revisor.

Det er nå en ny valgperiode som medfører nytt engasjementsbrev. Det er også en endring i oppdragsansvaret for regnskapsrevisjon, samt at det også er en endring i hvem som er utøvende revisor for Kongsvinger kommune.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar engasjementsbrev for Kongsvinger kommune til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

VEDLEGG 1
til sak 5/16

Glåmdal sekretariat IKS	
22 DES 2015	
Jnr.: 1108/15	Arkiv: 413.30
Saksbeh:	

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
post@hedmark-revisjon.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Kontrollutvalget i
Kongsvinger kommune

Saksbeh.:
Morten Alm Birkelid

Direkte tlf.:
911 00 413

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:
17. desember 2015

Engasjementsbrev – Kongsvinger kommune

1. Innledning

Hedmark Revisjon IKS er et interkommunalt selskap som leverer revisjonstjenester til sine eierkommuner. Revisjonen består av forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon, og omfatter revisjonen av kommuneregnskapet. Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner, herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget slik at utvalget får en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes av oss.

Brevet er begrenset til å omfatte regnskapsrevisjonsoppdraget. Vår forståelse av forvaltningsrevisjonsoppdrag vil fremgå av prosjektplaner knyttet til bestilling av forvaltningsrevisjoner fra kontrollutvalget.

De økonomiske og rapporteringsmessige forhold mellom revisjonen og kontrollutvalget som oppdragsgiver reguleres i egen årlig oppdragsavtale.

2. Revisjonen – formål og innhold

Generelt

Kommuneloven har blant annet følgende bestemmelser om revisjonen i § 78:

1. Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.
2. Revisjonsarbeidet skal omfatte regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår regnskapsrevisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) er vi underlagt jevnlig eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Ledelsenes ansvar

I henhold til kommuneloven er det kommunens administrasjonssjef som er ansvarlig for at kommunens interne administrative kontroll og økonomiforvaltning er ordnet på en betryggende måte og er gjenstand for betryggende kontroll. Det er også administrasjonssjefens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om årsregnskap og årsberetning i kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunens ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, protokoller m.v. Dette inkluderer også tilgang til systembeskrivelser og nødvendig veiledning. Ledelsen har ansvar for at all dokumentasjon revisor har behov for oversendes i rimelig tid og senest en uke før gjeldende frister.

Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar

Kommunestyret er kommunens øverste organ, og har det øverste tilsyn med den kommunale og fylkeskommunale forvaltning. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på sine vegne. Kontrollutvalget skal påse at kommunen og forvaltningen blir forsvarlig revidert.

Regnskapsrevisjon

Årsregnskapet og de aktuelle delene av årsberetningen

I regnskapsrevisjonen er vår hovedoppgave som revisor for kommunen å vurdere og avgi en uavhengig uttalelse (revisjonsberetning) om hvorvidt årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. I tillegg kontrollerer vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene stemmer med regulert budsjett.

Vi kontrollerer også om opplysninger i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet. I tillegg kontrollerer vi om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskaps-opplysninger.

Videre er det vår oppgave å vurdere om kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Årsregnskapet skal iht. forskriften være avlagt av administrasjonssjefen innen 15. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Administrasjonssjefens ansvar omfatter også ansvar for at registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger er innrettet på en ordentlig og oversiktlig måte.

Revisjonen plikter å avgi revisjonsberetning innen 15. april.

Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll

God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for kommunens eller enhetens utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra

omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for effektiviteten av enhetens interne kontroll. Slike revisjoner eller gjennomganger vil eventuelt kunne avtales særskilt.

Generelt vil en effektiv intern kontroll (kommunens egen) redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid vil for en stor del være avhengig av kvaliteten på, og effektiviteten av kommunens interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som er relevante for revisjonen av årsregnskapet og som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». Denne standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå betryggende sikkerhet for at det ikke er vesentlige formelle mangler knyttet til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Slike vurderinger innebærer gjennomføring av kontrollhandlinger for å innhente bevis om disse forholdene. De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om kommunens interne rutiner for å vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokføringsskikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

Andre uttalelser og kontrollhandlinger

Vår revisjon vil også omfatte de kontrollhandlinger som er nødvendige for å attestere følgeskriv til lønns- og trekkoppgavene og de terminvise krav etter den kommunale ordningen for momskompensasjon. Vi utfører også kontroll av tilskudd som er gitt for å finansiere særskilte oppgaver (særattestasjoner), der det er krav om revisors attestasjon. Våre kontroller utføres i tråd med oppdragsgivers anvisninger og aktuell standard for attestasjonsoppdrag.

Oppdragsansvarlig revisor

Oppdragsansvarlig revisor på oppdraget er Tommy Pettersen, som på vegne av oss vil være ansvarlig for utførelsen av revisjonen. Utøvende revisorer vil være Tormod Østli og Erik Timland-Rismoen.

3. Innsynsrett og taushetsplikt

Revisor kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument hos kommunen og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.

Både oppdragsansvarlig revisor og revisjonsmedarbeiderne har – med visse lovhjemlede unntak - taushetsplikt om alt de får kjennskap til under utførelsen av arbeidet. Dette følger av kommunelovens § 78, nr 7. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Taushetsplikten er dog ikke til hinder for at kontrollutvalget får den informasjon om resultater av revisjonen som er nødvendige.

4. Rapportering og dialog

Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget utarbeides for hver valgperiode eller oftere dersom det er forhold som tilsier det. I tillegg utarbeides oppstartsbrev i forbindelse med oppstart av den enkelte forvaltningsrevisjon. Dette sendes administrasjonen.

Regnskapsrevisjonens innhold avhenger av revisjonsstandarder, intern kontroll og revisors skjønn. Kontrollutvalgets oppgave er å påse at kommunen har en tilstrekkelig revisjon. For å sikre kontrollutvalget informasjon om regnskapsrevisjonen vil det i tillegg til revisjonsberetningen redegjøres for status i arbeidet ved rapportering for hvert kvartal. I tillegg vil revisor orientere om revisjonsstrategien (i august/september), oppsummere resultatene etter endt interimrevisjon (i januar) og oppsummere resultatene etter årsoppgjøret (i april).

Misligheter

Revisor skal iht forskriftens § 3, gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Konstateres det misligheter ved revisjon, eller på annen måte, skal revisor straks sende foreløpig innberetning til kontrollutvalget.

Når saksforholdet er nærmere klarlagt skal revisor sende endelig innberetning til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av innberetningen til administrasjonssjefen.

Nummererte brev

Vi kan gjennom regnskapsrevisjonen finne forhold som ikke blir påpekt i revisjonsberetningen, men vi finner det nødvendig å påpeke i nummerert brev. Slike nummererte brev vil bli sendt til kontrollutvalget med kopi til administrasjonssjefen. For kommunale foretak sendes nummererte brev til kontrollutvalget med kopi til styret og daglig leder. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse forhold som er påpekt av revisor blir fulgt opp.

I henhold til revisjonsforskriften § 4, 2 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

1. Mangler ved plikten til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.
2. Feil og mangler ved organiseringen av den økonomiske internkontrollen.
3. Misligheter.
4. Feil som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet.
5. Manglende redegjørelse for vesentlige avvik mellom beløpene i den revisjonspliktiges årsregnskap og regulert budsjett slik det fremstår etter gyldige vedtak/endringer fattet på riktig beslutningsnivå.
6. Begrunnelse for manglende underskrift ved bekreftelser overfor offentlige myndigheter som gis i henhold til lov eller forskrift.
7. Begrunnelse for å si fra seg oppdrag etter § 16.

Brev med påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli sendt direkte til administrasjonen.

Uttalelser fra kommunens ledelse

I forbindelse med årsavslutningen vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet. På samme måte er vi pålagt å innhente skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv. Disse uttalelsene vil innhentes fra administrasjonen.

5. Andre tjenester

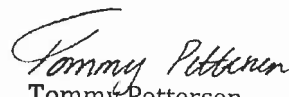
Vår organisasjon har medarbeidere med betydelig kompetanse og praksis innenfor mange fagområder. Dette gjør oss i stand til å yte kompetent veiledning til dere, og som medlem av NKRF kan vi også trekke på kompetansen i et stort fagmiljø. Vi bistår gjerne med veiledning innenfor intern kontroll, merverdiavgift, regnskapsføring, budsjetter, lov og forskrifter osv., så langt det lar seg gjøre innenfor vår oppgave som revisor.

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med kontrollutvalgets forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbeid. Hvis noe er uklart eller utvalget har spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Med hilsen

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Tommy Pettersen
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Kopi:
Kongsvinger kommune v/rådmann

Sak nr.	Sak	Møtedato
6/2016	Statusrapport 3. tertial 2015 (31.12.15).	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

- Statusrapport pr. 3. tertial 2015.

Saksopplysninger

En oppdragsavtal inneholder oversikt over planlagt tidsbruk på de forskjellige oppgavene som Hedmark Revisjon IKS skal utføre. Dette er antatt tidsbruk til:

Regnskapsrevisjon

- Revisjon av kommunens årsregnskap
- Attestasjoner og revisjonsuttalelser¹
- Revisjon av beboerregnskap
- Veiledning/bistand²

Bestilte revisjonstjenester

- Bestilte mindre undersøkelser
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

Annet

- Møter i kontrollutvalg og k-styre

Kontrollutvalget behandlet i møtet 28.10.14 oppdragsavtale for 2015 med Hedmark Revisjon IKS. Den vedlagte (vedlegg 1) statusrapporten gir informasjon om ressursbruken pr. 3. tertial 2015 (dvs. pr. 31.12.15). Vi har praktisert det slik at for mye brukt tid ett år, reduserer disponibel tid neste år, og motsatt. I henhold til statusrapporten har Kongsvinger kommune til gode timer til **bestilte** revisjonstjenester i 2016, jf. tabellen nedenfor:

	Timer fra 2014	Timer 2015	Totalt 2015	Brukt 2015	Til 2016	Oppdr.avt. 2016	Totalt 2016
Undersøk.		100		74,25			
FR		500		606,75			
SK		100		26			
Sum	291,5	700	991,5	707	284,5		

Det er imidlertid brukt mer tid på regnskapsrevisjon enn budsjettet, og litt mindre tid på møter i kommunestyret og kontrollutvalget, så totalt har kommunen 136,25 timer til gode.

Vi viser til sak 8/16 for nærmere drøfting av avregningsmetode.

Planen var også å behandle oppdragsavtalen for 2016 i dette møtet. Den ble først behandlet i samme møte som kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2016 ble behandlet (1.9.15), men det er i ettertid sagt at kontrollutvalget avventer behandlingen av oppdragsavtalen, inntil budsjettet for 2016 er

¹ Innbefatter revisjon av spillemiddelregnskap.

² Innbefatter revisjon av de 2 stiftelsene – Kongsvinger og omegn barnehjems legat og Gunnar A. Kjerrets legat.

vedtatt i kommunestyret. Nå er budsjettet vedtatt, og kommunestyret har **ikke** bevilget det som er foreslått til **revisjonens** ramme (kr 107' for lite). Som det går fram av kontrollutvalgets årsrapport (se sak 16/16), ble ikke brevet med informasjon om økningen i revisjonens budsjett lagt ved til kommunestyret. Ettersom det er flere kommuner som ikke har vedtatt tilstrekkelig budsjett, må behandlingen av oppdragsavtalen utstå til finansieringen er på plass.

Forslag til vedtak

- Kontrollutvalget tar statusrapport pr. 3. tertial 2015 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Hedmark Revisjon IKS

VEDLEGG 1
til Sak 6/16

Glåmdal sekretariat IKS	
- 1 FEB 2016	
J.nr.: K-8/16	Arkiv: 413.30
Saksbeh:	

Statusrapport revisjon for 2015

Kongsvinger kommune

31.12.2015

Utarbeidet 29.01.16

Rapportering

Av oppdragsavtale for 2015 fremgår det av punkt 4.5 Økonomirapportering at revisor skal rapportere til kontrollutvalget 1. og 2.tertial (30/4 og 31/8). Videre skal det avgis en årsrapport (31/12). I tillegg til økonomirapporteringen kommer egne faglige statusrapporter knyttet til planlegging/revisjonsstrategi, interimsrevisjon og årsavslutningsrevisjon når det gjelder regnskapsrevisjon, og statusrapporter under vegs når det gjelder arbeid med forvaltnings- og selskapskontrollrapporter.

Rapporteringen skal gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Terial-rapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Rapporteringen vår tar utgangspunkt i avtalt ressursbruk slik den fremgår av oppdragsavtalens punkt 3.

Tabellen under viser avtalt timetall, samt status pr rapporteringstidspunkt:

Tjeneste	Ubrukte timer 2014	Timer avtalt 2015	Tot til disp.	Timer medgått pr 30.04	Timer medgått pr 31.08	Timer medgått pr 31.12	Timer overført til 2016
Regnskapsrevisjon							
1 Rev. av årsregnskap		800		492,75	636,75	1 124,00	
2 Revisjonsuttalelser		300		154,50	191,50	269,25	
3 Rev beboerregnsk.		50		20,50	20,50	40,00	
4 Veiledning/bistand		200		35,50	36,00	39,00	
SUM 1-4	-101,00	1 350	1 249,00	703,25	871,75	1 472,75	-223,75
Bestilte revisjonstjenester							
5 Mindre undersøk.		100		16,75	34,25	74,25	
6 Forvaltningsrevisjon		500		0,00	130,00	606,75	
7 Selskapskontroll		100		14,50	26,00	26,00	
SUM 5-7	+291,50	700	991,50	31,25	190,25	707,00	+284,50
Annet							
8 Møter i KU/ KS	+20,75	100	120,00	22,00	30,00	44,50	+ 75,50
SUM TOTALT 1-8	+210,75	2 150	2 360,50	756,50	1 092,00	2 224,25	+136,25

Linje 5 omfatter følgende særskilte bestillinger:

1233	Prosjektplan – intern kontroll	16,50 timer
1234	Prosjektplan – intern kontroll GIVAS IKS	20,00 timer
1252	Prosjektplan NAV- Samhandling	37,75 timer
Totalt		74,25 timer

Totalt påløpte 33,50 timer på prosjekt 1234. Tidsbruken fordeles på Kongsvinger 60%, mens Eidskog, Grue og Nord-Odal kommune for 16,67 % hver seg. Kongsvingers andel er 17,75 timer pr 31.12.15.

Linje 6 omfatter følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter/foranalyser:

155	Intern kontroll	355,50 timer
160	Internkontroll GIVAS IKS	181,00 timer
165	Ekstern varslingsordning	70,25 timer
<u>Totalt</u>		<u>606,75 timer</u>

Totalt påløpte 301,75 timer på prosjekt 160. Tidsbruken fordeles på Kongsvinger 60%, mens Eidskog, Grue og Nord-Odal kommune for 16,67 % hver seg. Kongsvingers andel er 181 timer pr. 31.12.15.

Linje 7 omfatter følgende selskapskontroller:

151	Overordnet eierskapskontroll	26,00 timer
<u>Totalt</u>		<u>26,00 timer</u>

Totalt påløpte 181 timer på prosjekt 151. Tidsbruken fordeles på alle 7 kommunene i Glåmdalsregionen. Kongsvingers andel er 26 timer pr 31.12.15

Kommentar til og vurdering av ressursbruken

Oppdragsavtalen 1-4:

Revisjonsberetning for Kongsvinger regnskap for 2014 ble avlagt i 1.tertial 2015. Mesteparten av ressursbruken i forhold til revisjonsuttalelser tilskrives momskompensasjon og ressurskrevende tjenester. I tillegg er det i perioden avlagt uttalelser til statlig forvaltning på bruk av øremerkede midler mm, samt at spillemiddelregnskapet for Gjemselund er revidert.

Merforbruket på linjene 1-4 anbefales sett i sammenheng med mindreforbruket på linje 8. Imidlertid bruker vi i snitt ca 100 timer mer hvert år på revisjon av Kongsvinger kommunes regnskaper enn det som er avtalt i oppdragsavtalen.

Oppdragsavtalen 5-7

Planlagt ressursbruk og status iht medgått fremgår av tabellen over. Det er ikke registrerte avvik i forhold til igangsatte prosjekter som etter vår vurdering trengs å følges opp.

Kontrollutvalget i Kongsvinger har for 2015 planlagt følgende bestillinger:

Ekstern varslingsordning	75 timer
Intern kontroll	300 timer
NAV	250 timer (utsatt i møte i november)

GIVAS – fellesprosjekt	190 timer
<u>Overordnet eierskapskontroll - fellesprosjekt</u>	<u>25 timer</u>
<u>Totalt</u>	<u>840 timer</u>

Ved vår rapportering 31.08.15 signaliserte vi at vi forventet at mindreforbruket for 2014 i det alt vesentligste ville være medgått ved utgangen av 2015. Det har imidlertid ikke skjedd, og tilskrives av igangsetting av NAV-prosjektet ble utsatt i møtet i november i påvente av nødvendige avklaringer med NAV-leder om tidspunkt for gjennomføring av prosjektet.

I tillegg er ikke prosjektet knyttet til gjennomgang av BPA-ordningen bestilt av kontrollutvalget i 2015 slik de opprinnelige planene la opp til.

Oppdragsavtalen 8

Medgått er tid er innenfor det som er forutsatt i oppdragsavtalen. Vi har brukt 16,25 timer på møtedeltakelse og 28,25 timer på forberedelser i 2015. I tillegg er det kjørt 50,50 timer på oppdraget. Dette timeforbruket belastes ikke kommunen, men ligger i timeprisen, og omfatter bla. kjøring i forbindelse med møter og dokumentasjonsinnsamling i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekter.

Møtedeltakelsen omfatter også pålagt deltakelse i kommunestyre når dette organ behandler rapporter fra revisor.

Avvik som behøver å følges opp av kontrollutvalget

Rapportert tidsbruk anses å være innenfor det som er avtalt i oppdragsavtalen. Etter revisors vurdering ikke behov for oppfølging fra kontrollutvalget utover at det når oppdragsavtalen for 2017 skal inngås, om det må vurderes om timer som stilles til rådighet i linjene 1-4 må økes med 100 timer.

Løten, den 29. januar 2016

Morten Alm Birkelid

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Sak nr.	Sak	Møtedato
7/2016	Habilitetserklæringer for forvaltningsrevisorene.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Uavhengighetserklæring for Kongsvinger kommune for 2016, oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer Lina Høgås, Jo Erik Skjeggstad og Laila Irene Stenseth.

Saksopplysninger

Ifølge forskrift om revisjon § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år legge fram en skriftlig egevaluering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. I Hedmark Revisjon IKS innehar Lina Høgås, Jo Erik Skjeggstad og Laila Irene Stenseth har oppdragsansvaret for forvaltningsrevisjon. I den grad andre oppdragsansvarlige revisorer blir involvert i revidering av Kongsvinger kommune, legges det i så fall fram uavhengighetserklæringer for dem.

Uavhengighetserklæring for regnskapsrevisjon blir lagt fram senere.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar de oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorenes egenvurdering for Kongsvinger kommune.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Kontrollutvalget i Kongsvinger kommune
v/Glåmdal sekretariat IKS
Postboks 900
2226 Kongsvinger

Glåmdal sekretariat IKS	
- 6 JAN 2016	
Jnr.: 17-1/16	Arkiv: H.B. 3.1
Saksbeh.	

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
post@hedmark-revisjon.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Laila Irene Stenseth

Direkte tlf.:
90 11 21 15

Deres ref.:

Vår ref.:
1300/2016

Dato:
4.1.2016

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Kongsvinger kommune 2016.

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jmfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget. De øvrige revisorer som har arbeidsoppgaver tilknyttet Kongsvinger kommune fyller ut egne skjemaer som arkiveres i permen for oppdraget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.
- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs. kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Punkt 1: Ansettelsesforhold	<i>Vi har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Hedmark Revisjon IKS.</i>
Punkt 2: Medlem i styrende organer	<i>Vi er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Kongsvinger kommune deltar i.</i>
Punkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Vi deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Punkt 4: Nærstående	<i>Vi har ikke nærstående som har tilknytning til Kongsvinger kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Punkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<i>Før slike tjenester utføres vil det bli foretatt en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i>

	<i>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i> <i>Vi har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Kongsvinger kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>
Punkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Vi har ikke ytet tjenester overfor Kongsvinger kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Punkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Vi opptre ikke som fullmektig for Kongsvinger kommune.</i>
Punkt 8: Andre særegne forhold	<i>Vi kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Med hilsen

Laila Irene Stenseth
Laila Irene Stenseth
oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor

Jo Erik Skjeggstad
Jo Erik Skjeggstad
oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor

Lina Kristin Høgås
Lina Kristin Høgås
oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor

Sak nr.	Sak	Møtedato
8/2016	Høringssak Hedmark Revisjon IKS – Fremtidig avregningsløsning med eierkommunene.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Høringsbrev fra Hedmark Revisjon IKS, datert 23.12.15.

Saksopplysninger

Det har en tid hersket litt uenighet mellom noen av eierkommunene og Hedmark Revisjon IKS om hvordan betalingen for revisjonstjenesten skal foregå. Uenigheten gjelder i hovedsak avregning for 2014 og 2015, og vil også gjelde framover. Dette har sin årsak i selskapsavtalen § 5, som har en selvmotsigende formulering i forhold til betaling og avregning.

Nå har styret i selskapet fått i oppdrag fra representantskapet om å finne en løsning som alle eierne kan bli enige om. Selskapet har i den forbindelse bedt KS Advokatene (ved advokat Jostein Selle) gi en juridisk vurdering av de forskjellige løsningene som finnes (jf. daglig leder i Hedmark Revisjon IKS sitt «Notat – vurdering av avregningsregime for 2014/2015»). Selle sine vurderinger er lagt ved høringsbrevet i vedlegg 1. KS-advokatene har vurdert de ulike avregningsløsningene, og har bl.a. kommet fram til at de som ønsker tilbakebetaling for ubrukte timer for 2014 og 2015, kan kreve dette.

Kontrollutvalget i Kongsvinger skal ta stilling til hvilken avregningsmetode som de foretrekker i forhold til de forslagene som er angitt i daglig leder i Hedmark Revisjon IKS sitt «Notat – vurdering av avregningsregime for 2014/2015».

Løsning A – Folketallsavregning.

Sekretariatsleder slutter seg til det som er sagt i notatet, at dette ikke er egnet løsning for Hedmark Revisjon IKS, ikke minst på grunn av at fylkeskommunen også er med som eier.

KS Advokatene mener at dette ikke er i tråd med hans forståelse av gjeldende selskapsavtale og oppdragsavtalen.

Løsning B – Ingen avregning på kroner eller i timer.

Dette gir selvsagt stor forutsigbarhet for både kommunene og selskapet, men vil fort bli urettferdig i forhold til de som, av en eller annen grunn, ikke har gjennomført det som er planlagt i året. Daglig leder foreslår ikke dette som løsning, ettersom han vet at ikke alle vil være enige i dette. Sekretariatsleder slutter seg til den vurderingen.

KS Advokatene mener at dette ikke er i tråd med hans forståelse av gjeldende selskapsavtale og oppdragsavtalen.

Løsning C – Avregning time for time.

Denne løsningen gir en nøyaktig betaling for de tjenestene som er brukt. Men som daglig leder sier, det er vanskelig å bemanne en slik løsning, og en kan risikere at kontrollutvalget ikke får levert den

forvaltningsrevisjonen eller selskapskontrollen som de vil bestille. Selskapet kan komme i den situasjonen at de ikke har arbeid til de som er ansatt, og må si opp folk.

Fordelen med å avregne ved tilbakebetaling/tilleggsbetaling er at en slipper å «holde styr på» timene som skal overføres. Rent regnskapsteknisk er også det muligens det mest korrekte. Men i forhold til selskapet vil det være en ulempe fordi selskapet leverer sine tjenester til selvkost. De opparbeider vanligvis ikke noen overskudd som kan brukes som «buffer» ved færre bestillinger. Selskapet kan ikke basere seg på en stab som avskjediges og ansettes hvert år ut fra kommunenes bestillinger. Dette handler om forutsigbarhet for selskapet.

Men det handler også om forutsigbarhet for kommunene. Når et kontrollutvalg ikke bestiller budsjettert forvaltningsrevisjon (for i all hovedsak er det dette det handler om) slik at kommunen krever å få pengene tilbake, så er dette selvsagt ikke noe økonomisk problem for kommunen. Men hvis en kommune får tilleggsregning på grunn av en forvaltningsrevisjon som krever mer tid enn det som er budsjettert, kan dette være mer krevende.

En forvaltningsrevisjon (eller en selskapskontroll) følger ikke nødvendigvis regnskapsåret, og hvis et prosjekt ikke er ferdig innen årsavslutningen, kan en i verste fall risikere å måtte tilbakebetale det som ikke er brukt, slik at en ikke får ferdigstilt prosjektet.

KS Advokatene mener at denne løsningen kan ligge innenfor rammen av gjeldende selskapsavtale og oppdragsavtalen.

Løsning D – Overføring av ubrukte timer til bruk/disponering senere år

Kontrollutvalgene i vår region har praktisert det slik at mer- eller mindreforbruk avregnes ved å overføre ubrukte timer, eller for mye brukt tid, til neste år (dvs. ikke tilbakebetaling eller tilleggsregning til kommunen). Dette har fungert greit hos oss, ettersom vi har planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll med jevnlig bestillinger, som gjør dette enklere. Sekretariatet har egen skjematisk oversikt over alle bestillingene og tidsbudsjetteringen. Men Hedmark Revisjon IKS har fire forskjellige sekretariater å forholde seg til, med sikkert litt ulik praksis.

Denne løsningen har også sine fordeler og ulemper. Ulempen kan være «å holde styr på» hvor mange timer som er brukt og som eventuelt skal overføres. Men statusrapporteringen som legges fram for kontrollutvalget, gir en god oversikt over ubrukt tid eller for mye brukt tid. Rent regnskapsteknisk bør det i så fall framgå av en note til regnskapet, både i selskapet og i kommunen, hvor mange timer som kommunen har ubrukt eller brukt for mye, i tillegg til at skyldig/til god i kroner også går fram av selve regnskapet. Hvis en slik løsning skal velges, må selskapsavtalen endres, for å sikre at alle kommunene har samme forståelse av hva som skal betales og hvordan avregningen skal skje.

KS Advokatene mener at dette ikke er i tråd med hans forståelse av gjeldende selskapsavtale og oppdragsavtalen, men at det ikke er noe i veien for at kommunene kan samtykke i denne løsningen.

Løsning F – Kompromissløsning foreslått av ORM³

Sekretariatsleder viser til drøftingen og slutter seg til at dette ikke er noen god løsning.

KS Advokatene sier at eventuelt en slik løsning som er foreslått, i så fall vil kreve samtykke fra alle kommuner som har et tilbakebetalingskrav.

³ Ordfører- og rådmannsmøte på Hedmarken.

Ut fra det som er sagt ovenfor, mener sekretariatsleder at løsning D fungerer bra, og er å foretrekke ut fra en samlet vurdering. Men det er også viktig at det foretas en form for oppsummering/justering etter et visst antall år, slik at et eventuelt «overforbruk» eller «mindreforbruk» ikke blir for stort. Da må oppdragsavtalene justeres.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget i Kongsvinger har kommet fram til at løsning D - *Overføring av ubrukte timer til bruk/disponering senere år* - fungerer tilfredsstillende og er den løsningen som foretrekkes.
2. Kontrollutvalget anbefaler at selskapsavtalen endres slik at det går klart fram hvordan betaling/avregning skal foregå.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Torgun M Bakken

VEDLEGG 1
til Sak 8/16

Fra: Morten Alm Birkelid <Morten.Alm.Birkelid@hedmark-revisjon.no>
Sendt: 23. desember 2015 16:19
Til: Glåmdal sekretariat IKS
23 DES 2015
J.nr.: 4-05/15 Arkiv: 4/13.3.0
Saksbeh:

deg.ronning@hedmark.org; Einar Busterud; Nils Amund Røhne; Bente Elin Lilleøkseth; anita.ihle.steen@ringsaker.kommune.no;
OLE.GUSTAV.NARUD@AMOT.KOMMUNE.NO; Erik Hanstad;
erik.sletten@trysil.kommune.no; 'terje.hofftad@stor-elvdal.kommune.no';
ten@engerdal.kommune.no; Lise Selnes; knut.hvithammer@sor-
odal.kommune.no; ordfører@eidskog.kommune.no; Wenche Huser Sund;
lise@vis.kommune.no; orjan.bue@asnes.kommune.no; Sjur Arnfinn Strand;
ksi@oppland.org; Torgun M Bakken; Kristin Moe; kjetil@kontrollutvalget.no
'Sylvia Brustad'; Per Kristian Hammer; Mette Haarr (mette@kongsvinger-
regnskap.no); ivar.lingaas@hotmail.no; Nina Skjefstad; Jo Erik Skjeggstad
HØRING - FREMTIDIG AVREGNINGSREGIME MELLOM EIERKOMMUNER OG
HEDMARK REVISJON IKS
Vedlegg: Brev eierkommuner - fremtidig avregningsregime.pdf; Notat - avregning
med eierkommunene 12 10 15.pdf; KS Advokatenes vrudering 11.12.15.pdf

Att:
Ordfører i eierkommuner
Kontrollutvalg i eierkommuner

Vedlagt følger høringsbrev, samt utredning om avregningsløsninger datert 12.10.15 og KS Advokatenes vurdering av 11.12.2015.

Ordfører bes om at e-posten distribueres videre til nyvalgt representantskapsmedlem i Hedmark Revisjon IKS.

Kontrollutvalgene bes om å behandle saken i møtene fom 11.01.16 tom 24.02.16.

Med vennlig hilsen

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Hedmark Revisjon IKS

Mobil: 911 00 413
E-post: morten.alm.birkelid@hedmark-revisjon.no

Kildevegen 14
Postboks 84, 2341 Løten
Tlf. 62 43 58 00

Til
Eierkommunene v/ordfører og nyvalgt representantskapsmedlem
Kontrollutvalgene v/kontrollutvalgssekretariatene

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
post@hedmark-revisjon.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Morten Alm Birkelid

Direkte tlf.:
911 00 413

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:
23.desember 2015

HEDMARK REVISJON IKS – FREMTIDIG AVREGNINGSLØSNING MED EIERKOMMUNENE

Styret i Hedmark Revisjon IKS fikk av representantskapet i Hedmark Revisjon IKS den 16.09.2015 i oppdrag å arbeide frem en avregningsløsning som samtlige eierkommuner kunne tiltre og som skaper forutsigbarhet hos eierkommuner, kontrollutvalg og selskapet.

Bakgrunn for dette var de uenigheter som hadde oppstått mellom enkelte av kontrollutvalgene og selskapet i forbindelse med avregning pr 31.12.2014.

Styret behandlet i møte den 21.10.2015 notat fra daglig leder der ulike avregningsløsninger var drøftet.
Notatet følger vedlagt.

Styret fattet følgende vedtak:

Styret innhenter en juridisk vurdering av forslag til avregninger med eierkommunene. Spesielt vurderes løsningene avregning time for time, overføring av ubrukte timer til bruk/ disponering kommende år og kompromissforslaget fra ORM. Vurderingen behandles i neste styremøte.

Styreleder og daglig leder avholder møter med eierkommunene på Hedmarken og kontrollutvalgslederne.

Daglig leder undersøker hvilke avregningsløsninger som er etablert i andre større interkommunale revisjonsselskaper.

De 17 eierkommunene (inkl kontrollutvalgene) vil bli invitert til å gi sin uttalelse til forslag før det forelegges representantskapet til godkjenning i forbindelse med behandling av årsregnskapet for 2015.

Styret har forelagt notatet og ulike alternative løsninger til kvalitetssikring hos KS Advokatene. Dette er gjort i forståelse med eierne, dvs representantskapsmedlemmer og/eller ordførere. Ingen eiere har reist innsigelser mot at KS Advokatene gjør dette på vegne av eierne.

KS Advokatene fikk følgende bestilling den 22.10.2015:

Hedmark Revisjon IKS har utfordringer mht hvordan de tjenester som vi leverer til våre eierkommuner skal honoreres. Styret i selskapet behandlet en utredning i styremøte i går knyttet til mulige løsninger både for 2014/2015 og til bruk i fremtiden. Før styret gjør sitt valg og presenterer forslaget for representantskap, eierkommuner og det evt legges frem til høring i de 17 kontrollutvalgene som selskapet jobber inn mot, ønsker styret å få en juridisk vurdering av forslagene til neste styremøte.

Styret ønsker også få vurdert hvilke konsekvenser de ulike løsningene skal ha for selskapsavtalens § 5 mht avregning. Dokumentene som legges til grunn er daglig leders utredning og forslag til endringer av selskapsavtalen. Legger ved gjeldende selskapsavtale til orientering.

KS Advokatenes vurdering forelå den 11.12.2015. **Vurderingen følger vedlagt.** KS Advokatene v/Jostein Selle har oppsummert sin gjennomgang/kvalitetssikring av notatet slik:

«Jeg er ut fra en vurdering av ordlyden i selskapsavtalen sammenholdt med innholdet i oppdragsavtalene kommet til at det for årene 2014 og 2015 må legges til grunn at eventuelle beløp som er «forhåndsavtalt» i oppdragsavtalene ikke er avgjørende for det beløp som til slutt skal betales, med at det skal skje en avregning etter medgått tid. Det må slike gjøres en avregning for årene 2014 og 2015.

Det fremgår ikke klart av oppdragsavtalen hva som skal skje dersom det er betalt mer a-konto enn det som viser seg som reelle beløp. Viser det seg at det er betalt for mye, er det et tolkningsspørsmål om det overskytende skal betales tilbake. I mangel av bestemte holdepunkter for en annen løsning, må hovedregelen her være at tilbakebetaling kan kreves. Jeg er kommet til at det ikke foreligger tilstrekkelige holdepunkter for en annen løsning, og at kommuner som har et mindre-forbruk enn det som er «forhåndsavtalt» kan kreve differansen tilbakebetalt. Dette er imidlertid ikke til hinder for at disse kommunene samtykker til at «ubrukte timer» overføres til neste eller senere år.»

Styret behandlet vurderingen fra KS advokatene i møte den 21.12.15, og følgende vedtak ble fattet:

«Eierkommuner ved (fylkes-)ordfører og kontrollutvalg får notat av 12.10.2015 og KS advokatens vurdering av 11.12.2015, samt referat fra styremøte 21.10.2015 til uttalelse. Høringsfrist settes til 24.02.2016.

KS Advokatene engasjeres til å kvalitetssikre forslag til ny selskapsavtale, herunder spesielt klargjøring av formuleringer i § 5 og forholdet til oppdragsavtaler med de 17 kontrollutvalgene for å sikre konsistens.

Styreleder og daglig leder avholder møte med ORM i januar 2016»

Representantskapet i Hedmark Revisjon IKS vil deretter av styret bli invitert til å ta stilling til hvordan felles avregningen for alle eierkommunene for årene 2014 og 2015 skal gjennomføres.

Vi imøteser deres svar og samordning av synspunkter før saken behandles i konstituerende representantskap i månedsskiftet februar/mars 2016.

Vi benytter også anledning til å ønske dere en god jul og et godt nytt år!

Løten, den 23. desember 2015

Morten Ann Birkeli

på vegne av
Sylvia Brustad
styreleder

Vedlegg: Notat vurdering av avregningsregime for 2014/2015 av 12.10.2015
KS Advokatenes vurdering av avregningsregime av 11.12.2015

Til styret i Hedmark Revisjon IKS

Saksbeh.:
Morten Alm Birkelid

Direkte tlf.:
911 00 413

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:
12. oktober 2015

NOTAT - VURDERING AV AVREGNINGSREGIME FOR 2014/2015

Innledning

Representantskapet behandlet i sak 10/2015 den 16.09.2015 utfordringer knyttet til avregning med eierkommunene på Hedmarken for 2014 – økonomiske konsekvenser for selskapet. Til saken forelå det et notat fra daglig leder, se vedlegg 1.

Representantskapet fattet følgende vedtak:

Daglig leders redegjørelse tas til orientering.

Representantskapet gir styret i oppdrag å finne en løsning på avregning for årene 2014/2015. Løsningen må foreligge i god tid før årsregnskapet for 2015 skal godkjennes i representantskapet. Løsningen må omfatte alle eierkommunene.

Siden styret ikke var til stede i representantskapsmøtet, fikk daglig leder i oppdrag å ta med seg følgende løsninger som styret så raskt som mulig måtte få utredet og konkludert i forhold til:

- 1) Ingen avregning for 2014 og 2015, dvs slik årsregnskapet for 2014 er avlagt, dvs fastprisavtaler.
- 2) Avregning time for time, dvs slik avregningsregimet var i Hedmark Revisjon IKS før sammenslåingen med Glåmdal revisjon IKS 31.12.2013.
- 3) Overføring av ubrukte timer til bruk/disponering senere år
- 4) Kompromissløsningen foreslått av ORM. Kommuner som har benyttet mindre enn 85% av avtalte timer, skal få refundert timer utover 85% som ikke er levert. Resten skal selskapet få beholde.

Styreleder og daglig leder avholdt et møte den 30.09.2015, og vi var der enige om at de foreslåtte alternativer skulle utredes og evt suppleres med andre avregningsregimer som måtte være aktuelle, f.eks. avregning helt eller delvis i forhold til folketall.

Bakgrunn for uenighet om avregning med eierkommunene fremgår av notat til representantskapet den 16.09.2015.

FAKTA

Selskapsavtalen som ble vedtatt av samtlige 17 eierkommuner fra 01.01.2014 har i § 5 om prissetting av revisjons- og veiledningstjenester mv følgende ordlyd:

«Selskapet skal fakturere sine tjenester ut i fra reelt medgått ressursbruk på det enkelte oppdrag. Revisjonshonorar skal forhåndsavtales med den enkelte eier i en oppdragsavtale. Selskapet skal alltid operere med en timesats som gjør at selskapet over tid ikke er egnet til å gå med overskudd (selvkostprinsipp). Engasjementsavtaler inngås med virksomheter som ikke er en del av kommunen. Særoppdragene skal honoreres etter samme timesats som eierkommunene.

Deltakerne skal innbetale samlet oppdragsavtalt pris i 4 terminer med ¼ for hver termin, henholdsvis per 30/1, 30/4, 30/7 og 30/10.»

Styret la til grunn når årsregnskapet for 2014 ble behandlet at reelt medgått ressursbruk på det enkelte oppdrag var avtalt i oppdragsavtalene med de respektive 17 kontrollutvalg, og at formuleringen i selskapsavtalens § 5 første og andre setning måtte sees i sammenheng med formuleringen i § 5 siste setning.

Avregningsregimet som ble etablert fra 01.01.2014 avløste de to tidligere avregningsregimene som hadde vært i hhv Glåmdal revisjon IKS (fordeling folketall og medgått tid) og i Hedmark Revisjon IKS (medgått tid).

I oppdragsavtalene som er inngått med de 17 kontrollutvalgene for 2014 er følgende tatt inn mht avregning, jf avtalens pkt 3. Se vedlegg 2) som er oppdragsavtalen med Hamar kommune for 2014.

Revisjon av årsregnskapet, revisjonsuttalelser, bistand og revisjon av beboerregnskap gjennomføres uten nærmere avtale.

Forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og mindre undersøkelser/særskilte bestillinger utføres etter særskilt bestilling av kontrollutvalget. Hedmark Revisjon IKS er kommunens valgte revisor for forvaltningsrevisjon, men kontrollutvalget kan bestemme at enkeltprosjekter kan utføres av andre etter forutgående dialog med Hedmark Revisjon IKS.

Det avtales a-konto fakturering hvert kvartal.

Årsavregning sendes kommunen med kopi til kontrollutvalget innen 31. januar påfølgende år.

Oppdragsavtalene for 2014 ble behandlet av kontrollutvalgene i perioden august- oktober 2013, mens ny selskapsavtalen ble behandlet av styret i selskapet den 29.08.2013, av representantskapet den 17.09.2013 og vedtatt av kommunestyrene og fylkestinget i perioden oktober-desember 2013.

VURDERING

Med bakgrunn i representantskapets vedtak den 16.09.2015, og de føringer som ble gitt i dette møtet, drøftes de alternativer som er lansert i forhold til å finne en løsning på avregningsproblematikken som både eierkommunene, kontrollutvalg og selskapet finner akseptabel, er håndterbar og transparent.

I drøftingene legges det opp til å foreslå løsninger som sikrer at både formuleringer i nåværende selskapsavtale og formuleringer om avregning i oppdragsavtalene ivaretas.

Løsning A – Folketallsavregning

Glåmdal revisjon IKS hadde frem til sammenslåingen den 01.01.2014 en avregning med sine 7 eierkommuner der disse ble avregnet med en fordelingsnøkkel der 40% ble avregnet i forhold til folketall og 60% i forhold til leverte timer. Det var ingen statusrapportering til kontrollutvalgene i forhold til leverte/bestilte timer.

For selskapet gav det relativt stabile forutsetninger for drift. For kommunene medførte det at folkerike kommuner betalte forholdsmessig mer for utførte revisjonstjenester enn mindre kommuner, og en reell selvkosttimepris som varierte fra ca kr 500 pr time til nærmere kr 1 300 pr time pr kommune.

Hedmark Revisjon IKS hadde til rundt ca 2004/2005 en folketallsfordeling med sine daværende 4 eiere, men denne ble i forbindelse med sammenslåing med Østerdal Revisjon IKS avløst av samarbeidsavtaler der det ble avtalt timeleveranser pr kommune i forhold til en felles timesats. Det ble ikke skilt på forvaltningsrevisjon eller regnskapsrevisjon, siden selskapet først rendyrket forvaltningsrevisjon/selskapskontroll med egne ansatte forvaltningsrevisorer i 2008.

Fordeling av revisjonskostnader helt eller delvis i forhold til parameteren folketall pr kommune anses ikke å være en tidsriktig løsning. I tillegg vil en slik løsning skape utfordringer mht hvordan fylkeskommunens bidrag skal være. Fordeling iht eierandel i selskapet kunne være en løsning, men revisjonsinnsatsen i kommunene er ikke proporsjonal med størrelsen på kommunen, uansett om man legger folketall eller sum driftsinntekter til grunn, slik eierandelen i revisjonsselskapet har lagt opp til. Mindre kommuner betaler i utgangspunktet forholdsmessig mer for revisjon enn større kommuner, og aktivitetsnivået/behovet for forvaltningsrevisjon vil dessuten variere en god del fra år til år.

Løsningen vurderes derfor ikke å være noen god løsning verken for eierkommunene, kontrollutvalg eller selskapet.

Løsning B – Ingen avregning på kroner eller i timer

Dette er den avregningsløsningen som styret og daglig ledelse la til grunn når de behandlet årsregnskapet for 2014, og som representantskapet tiltrådte ved sin behandling av årsregnskapet i møte den 15.04.2015. Avtalte timer i en oppdragsavtalen ble vurdert å forplikte både kontrollutvalgene og selskapet, slik at forhåndsavtalte timer ble ansett å være en fastprisavtale som gav selskapet forutsigbarhet i forhold til drift.

Kontrollutvalgene på Hedmarken har ikke tiltrådt denne vurderingen, og har i vedtak i løpet av 2015 opprettholdt at avregningsregimet fra før 01.01.2014 videreføres med avregning i forhold til medgått tid.

Fordelen med denne løsningen for selskapet er at det gir meget stor forutsigbarhet i forhold til hvordan selskapet skal bemanne opp selskapet, spesielt på forvaltningsrevisjon- og selskapskontrollområdet.

For kontrollutvalgene medfører det at utvalgene betaler for tjenester som ikke er levert eller at de betaler en høyere selvkostpris enn det som er forutsetning i oppdragsavtalene.

Løsningen tiltres ikke av de 4 kontrollutvalgene på Hedmarken, og det anses derfor uaktuelt å foreslå denne for å sikre konsensus blant alle 17 kontrollutvalgene.

Løsning C - Avregning time for time

Frem til 31.12.2013 avregnet Hedmark Revisjon IKS selskapets daværende 10 eierkommuner etter medgått tid pr 31.12. Selskapet sendte da akontofakturaer på regnskapsrevisjon og bestilte oppdrag innenfor forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og mindre undersøkelser ble honorert etter at rapporter var ferdigbehandlet i kontrollutvalget.

For selskapet skapte dette store utfordringer mht å sette en korrekt bemanning, så lenge det ikke var garantier for at kontrollutvalgene vil bestille timer i tråd med det som er inntatt i oppdragsavtalene. Selskapet får da utfordringer med å ha en bemanning som er tilpasset det bestillingsvolumet som kommer, spesielt på forvaltningsrevisjon og selskapskontrollområdet.

For kontrollutvalget medfører en honorering i etterkant i tråd med leverte timer (regnskapsrevisjon) og bestilte timer (forvaltningsrevisjon/selskapskontroll) at utvalgene betaler for nøyaktig leverte timer iht forhåndsavtalt timepris. Ingen av de avtalte timene oppfattes av kontrollutvalgene å forplikte utvalget verken på regnskapsrevisjons eller på forvaltningsrevisjonsområdet.

Skulle løsningen over hvert valgt for regnskapsåret 2014 måtte Hedmark Revisjon IKS ha avregnet 3 331 timer som ikke var levert/bestilt av kontrollutvalgene, herav 2520 timer på forvaltningsrevisjon. Et årsverk i Hedmark Revisjon IKS har med 70% utfakturering (82% eksl ferie kundetid på ca 1350 timer pr år. For selskapet betyr bortfall av 3 331 timer med en timepris i 2014 på hhv kr 775 og kr 875 (Glåmdalskommunene) ca 2,5 årsverk. En del av de timene kontrollutvalgene har bestilt i oppdragsavtalen for 2014 leveres også først påfølgende år. På regnskapsrevisjon f.eks. forskyvning i forhold til ferdigstillelse av interimrevisjon og på forvaltningsrevisjon vil ikke alle bestillinger som skjer om høsten, la seg levere før 31.12.

Selskapet kan velge å dekke inn merforbruket for 2014 selv eller ved å be eierkommunene om å dekke det i tråd med selskapsavtalens eierandel. Velges den siste løsningen, ville kommuner som hadde bestilt i tråd med egen oppdragsavtale, måtte være med å dekke merforbruket i selskapet som tilskrives manglende bestillinger/leveranser fra andre kommuner. Velger selskapet selv å dekke inn merforbruket i tråd med en forsvarlig formuesforvaltning, måtte dette skje ved å redusere antall ansatte på forvaltningsrevisjon, ca 1,5 årsverk. Selskapet vil da imidlertid ikke være i stand til å levere avtalte timer påfølgende avtale år dersom utvalgene

skulle velge å bestille avtalte timer. Dette viser seg å være en realitet i 2015, der bestillingene på forvaltningsrevisjon/selskapskontroll foreløpig overstiger godt et forventet avtalt bestillingsnivå på 85%, noe som medfører at forvaltningsrevisorene i 2015 får en utfaktureringsgrad som overstiger 75%, mot nærmere en utfaktureringsgrad på knappe 60% i 2014.

Løsning D - Overføring av ubrukte timer til bruk/disponering senere år

Pr 31.12.2014 avla selskapet statusrapporter til kontrollutvalgene, se vedlegg 3, eksempel fra Hamar kommune. Av denne statusrapporten fremgår antall timer som ikke er levert i løpet av 2014.

Overføres timer, vil disse kunne benyttes påfølgende år av de respektive kontrollutvalg. Opplysninger som gis i forhold til medgått tid kontra avtalte timer vil fremgå av statusrapport pr 31.12. til hver av de 17 kontrollutvalgene, og i regnskapet til Hedmark Revisjon IKS må det gis tilsvarende opplysninger.

For selskapet vil en overføring av ubrukte timer fra ett år til et annet gi bedre betingelser for forutsigbar drift. For en selvkostvirksomhet vil det være formålstjenlig å styre virksomheten i mer enn ett års perspektiv.

For kontrollutvalgene vil det kunne oppfattes som om utvalget må bestille forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for et forhåndsavtalt årlig volum uavhengig av det overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon, eller i forhold til det som anses som nyttig for kommunen. Kontrollutvalgene kan føle seg tvunget til å bestille selv om det behovet ikke er til stede.

Med unntak av kontrollutvalgene på Hedmarken har samtlige andre 13 kontrollutvalg etter at statusrapportene pr 31.12 forelå, tiltrådt at merforbruk/mindreforbruk i forhold til avtalte timer kan overføres/inndeckes i 2015 ellere senere år.

En overføring av ubrukte timer til bruk/disponering senere år lar seg gjennomføre ved at det holdes kontroll med hvor mange timer som er mindreforbruk (evt merforbruk) pr 31.12. Disse opplysningene kan hentes direkte utfra statusrapportene som avlegges pr 31.12. Overføres ubrukte timer vil det være naturlig å skille mellom mindre (evt merforbruk) på regnskapsrevisjon og på forvaltningsrevisjon/selskapskontroll. Timer som overføres må levere påfølgende år, og evt timer som ikke vil bli bestilt av/levert til kontrollutvalgene må komme til avkortning i fremtidige års oppdragsavtaler. Alle ubrukte timer må kontrollutvalgene ha rett på å få levert.

I årsregnskapet til Hedmark Revisjon IKS må dette presenteres som et tilgodehavende/skyldig timetall til de respektive kommuner.

For selskapet vil en slik løsning medføre at det kan planlegge med en bemanning som er tilpasset forventede leveranser til/bestillinger fra kontrollutvalgene.

For kontrollutvalgene vil det bety at de fortsatt har råderetten over de timer som skal leveres i forhold til inngåtte avtalte timer som skal leveres/bestilles av utvalgene. Ingen timer blir borte/ikke levert.

Dette kan illustreres med følgende eksempel :

År	Overført	Avtalte timer	Leverte timer	Saldo pr 31.12.
2014		500	400	100
2015	100	500	450	150
2016	150	400	500	50
	50			

Dersom utvalget ser at timer permanent ikke bestilt, vil det naturlig i eksemplet over å ta ned timetall i avtalen for 2017. Velges en slik løsning, vil den også ha sine paralleller i forhold til de kommuner som har valgt å konkurransutsette revisjonen, der det er vanlig å gi de som tildeles oppdragene avtaler fastpris på 2 - 4 års varighet. Nåværende oppdragsavtaler er av ett års varighet.

Løsning F - kompromissløsning foreslått av ORM

ORM (ordfører og rådmannsmøte på Hedmarken) har den 01.09.2015 foreslått at de av de 4 kommunene på Hedmarken som har benyttet mindre enn 85% av avtalte timer, skal få refundert timer utover 85% som ikke er levert. Timer som ikke er levert, men som ligger innenfor 85% av avtalte timer i oppdragsavtalen, skal selskapet få beholde.

Siden det her er foreslått en prosentsats på 85%, trenger den en forklaring.

På forvaltningsrevisjon ble det i de 17 oppdragsavtalene for 2014 avtalt leveranser av totalt 9 000 timer på forvaltningsrevisjon. Selskapet så for seg at ikke alt ville bli bestilt av kontrollutvalgene, og selskapet bemannet forvaltningsrevisjon med 6 årsverk. Disse 6 årsverkene skulle med med 70% kundetid kunne levere ca 7 550 timer. De ca 1450 timene som ikke ble levert, så selskapet for seg at kunne dekkes av de 6 forvaltningsrevisorene med inntil 200 timer ekstra kundetid dersom timene kom til å bli bestilt. Med en selvsottimepris på kr 775 og kr 875 (Glåmdalskommunene) ble dette ansett som tilstrekkelig til å dekke selskapets driftsutgifter som også innbefattet lønn til 6 forvaltningsrevisorer (og ikke 7). Leveranser utover avtalte timer kan ikke forventes bestilt. Hadde selskapet bemannet opp med et årsverk til for å levere alle timer som lå i samtlige 17 oppdragsavtaler, ville selskapet måtte sette en timepris på nærmere kr 900 for å dekke økte lønnsutgifter og sosiale kostnader.

For øvrig bestilte de 17 kontrollutvalgene bare 72% av de totalt timer som var inntatt i de 17 oppdragsavtalene knyttet til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i 2014, dvs at ca 2520 timer bortfalt.

Under diskusjonen i representantskapet kom det klare signaler på at dersom denne løsningen skulle velges, måtte den gjelde for alle eierkommunene. Enkelte representanter mente at denne avregningsmetoden ikke kunne være i samsvar med verken oppdragsavtaler eller selskapsavtale.

I tillegg er det utfordrende også å la den omfatte regnskapsrevisjon, siden på regnskapsrevisjon har selskapet satt enn bemanning som forutsetter at minst 95% av det som er avtalt i oppdragsavtalene, skal leveres med en utfaktureringsgrad på 70% og en timepris på kr 775.

Etter selskapets vurdering måtte det derfor vært vurdert et annet innslagspunkt for hva selskapet skal beholde av timer som ikke er levert på regnskapsrevisjonsområdet.

Kompromissløsningen vurderes ikke å være en god løsning verken for eierkommunene, kontrollutvalgene eller selskapet.

ANBEFALING

I forhold til de løsninger som er skissert over vurderes det å være aktuelt å velge en av følgende to alternativer:

- Løsning C - Avregning time for time
- Løsning D - Overføring av ubrukte timer til bruk/disponering senere år

Løsning C vil medføre at selskapet underlegges det avregningsregimet som selskapet hadde frem til 31.12.2013 med daværende 10 eiere. Selskapet vil gis store utfordringer med å sette en korrekt bemanning på forvaltningsrevisjon og selskapskontrollområdet, og eventuelle svingninger i bestillingsvolum fra år til år. Frem til 2013 fikk også selskapet honorert leveranser på regnskapsrevisjon 45 dager inn i hvert kvartal etter at utgiftene var pådradd, og på forvaltningsrevisjon etter at arbeidet var ferdigstilt. For selskapet skaper dette også likviditetsmessige utfordringer i en situasjon der selskapet ikke opererer med innskutt kapital fra eierne.

Selskapet vil også måtte få store utfordringer med å beholde og rekruttere dyktige medarbeider med allsidig bachelor- og masterutdannelsesbakgrunn på forvaltningsrevisjonsområdet. Både kontrollutvalg og selskapet vil være tjent med at selskapet til enhver tid har en bemanning som sikrer leveringsdyktighet med god kvalitet på både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjonsområdet.

Løsning D vil medfører at avtalte timer med kontrollutvalgene skal leveres, men nødvendigvis ikke i det året timene er avtalt. Kontroll med timene holdes i statusrapporter pr 31.12 og i årsregnskapet til selskapet. Det må skilles på mindre-/merforbruk på timer som vedrører hhv regnskapsrevisjon på den ene siden og timer som vedrører forvaltningsrevisjon/selskapskontroll på den andre siden. For en selvkostvirksomhet som Hedmark Revisjon IKS vil det også bety at selskapet kan planlegge sin virksomhet langsiktig i ett 3-års perspektiv. Ved en avregningsregime time for time vil selskapets planleggingshorisont ikke kunne bli mer enn maksimalt ett år.

Overføres timer fra ett år til et annet, vil kontrollutvalgene også kunne få større forutsigbarhet i forhold til å iverksette plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll med bestillinger hos Hedmark Revisjon IKS.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Styret anbefaler for eierkommunene og kontrollutvalgene at ubrukte timer for 2014 og 2015 overføres til levering/bruk i senere år. Timer som er avtalt levert, skal leveres og kontrollutvalgene skal i statusrapporter 31.12. få en oversikt som er transperant med det som selskapet presenterer i sitt regnskap som mer-/mindreforbruk på timer mellom leverte/bestilte timer og avtalte timer.

Viser det seg at ubrukte timer permanent ikke stemmer med avtalte timer, må kommende års oppdragsavtaler tilpasses dette permanente aktivitetsnivået.

Kontrollutvalgene i de 17 eierkommunene inviteres til å gi sin uttalelse til forslag før det forelegges representantskapet til godkjenning i forbindelse med behandling av årsregnskapet for 2015.

Løten, den 12. oktober 2015

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Vedlegg:

Vedlegg	A	-	Notat av 09.09.2015 til representantskapet
Vedlegg	B	-	Eksempel på oppdragsavtale – Hamar kommune for 2014
Vedlegg	C	-	Eksempel på statusrapport – hamar kommune pr 31.12.14

KOMMUNSEKTORENS ORGANISASJON - KS ADVOKATENE - Advokater MNA

Tor Allstrin – avd.dir.
Elisabeth Aasheim (adv.flm.)
Kristine Røed Brun
Gry Brandshaug Dale
Mårten Brandsnes Fareit

Øyvind Gjelstad
Solfrid Vaage Haukaas
Anne-Lise Hellebostad
Beatrice Dankertsen Hennyng
Hakon Huus-Hansen

Erna Larsen
Øyvind Renslo
Jostein Selle
Cecilie R. Sæther
Siri Tofte

Kristine Vigander
Geir S. Winters
Frode Lauareid
Silje Tangen (adv.flm.)
Sabrina Becher (adv.sek.)
Linda Hansen (adv.sek.)

Hedmark Revisjon IKS

Postboks 84,
2341 LØTEN

Vår referanse: 15/01773-2
Arkivkode: 0
Ansvarlig advokat: Jostein Selle
Deres referanse:
Dato: 11.12.2015

Vurdering av avregningsregime

1. Innledning

Det vises til Deres e-post av 22. oktober og til senere mail-veksling og telefonsamtaler om saken.

Det er bedt om en juridisk vurdering av ulike forslag til løsninger til hvordan selskapets tjenester skal honoreres. Selskapets eiere har sluttet seg til at KS Advokatene gjør en slik vurdering. Bakgrunnen er at det er oppstått en diskusjon om hvordan deltakernes betaling av selskapets tjenester skal beregnes. Dette gjelder både hvordan avregningen for 2014 og 2015 skal skje, og hvordan betalingen skal skje for fremtiden. Uenigheten gjelder om revisjonshonoraret skal anses forhåndsavtalt gjennom «oppdragsavtalene» i form av en fast pris, eller om det skal beregnes et honorar etter medgått tid for det enkelte oppdrag.

I pkt. 2 er det tatt inn en kortfattet beskrivelse av selskapets virksomhet og de relevante deler av selskapsavtalens bestemmelser. I pkt. 3 er problemstillingen nærmere utdypet. En oppsummering av de alternative forslag det er bedt om en vurdering av, og min vurdering av dem, er tatt inn i pkt. 4. Noen generelle kommentarer til handlingsrommet ved valg av framtidig løsning er tatt inn i pkt. 4.6. En kortfattet oppsummering av min vurdering er tatt inn i pkt. 5.

Min vurdering er basert på den informasjon jeg har fått tilsendt. For ordens skyld opplyses at dersom de faktiske forhold skulle vise seg å avvike fra dette, vil også den rettslige vurdering og konklusjon kunne bli annerledes.

2. Virksomheten i Hedmark Revisjon IKS

Hedmark Revisjon IKS er et interkommunalt selskap organisert etter lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999 nr. 6.

Hedmark Revisjon IKS ble etablert 1. januar 2005, som en konsekvens av fusjon mellom Østerdal Revisjon IKS og Hedemarken Revisjon IKS. Fra 01.01.2012 ble selskapet utvidet med Hedmark fylkeskommune på eiersiden. Med virkning fra 01.01.2014 ble Glåmdal Revisjon IKS en del av Hedmark Revisjon IKS.

Selskapet har 16 kommuner og en fylkeskommune som eiere. Selskapet utfører revisjon for eierne i egenregi. Det vil si at selskapets eiere også er dets «kunder». Avtaler om revisjon inngås mellom oppdragsgiver og daglig leder.

Det fremgår av selskapsavtalen at eierne er bundet til å kjøpe revisjonstjenester fra selskapet. Det følger av selskapsavtalen at dersom en deltaker velger å kjøpe regnskapsrevisjonstjenester fra andre, må denne deltakeren tre ut av selskapet.¹ Det fremgår videre at selskapet skal levere sine tjenester til selvkost, og ikke har erverv til formål.

Det fremgår av selskapsavtalen fremgår at «(s)elskapet kan også tilby revisjonstjenester til andre der selskapet er valgbar som revisor».²

Hedmark fylkeskommune, og Hamar og Ringsaker kommuner er de tre største eierne, med hhv. 18, 14 og 14 prosent eierandel. Engerdal er den minste, med 1 prosent eierandel. Eierandelene er fastsatt ut fra sum driftsinntekter i den enkelte deltakers regnskaper for 2012.

Avtalen inneholder ingen bestemmelser om innskuddsplikt for deltakerne.

Endringer av selskapsavtalen som gjelder deltakernes innskuddsplikt og plikt til å foreta andre ytelser overfor selskapet krever godkjenning av eierne. Dette følger av IKS-loven § 4 annet ledd, men er også tatt inn i selskapsavtalen § 15.

Prisingen av selskapets tjenester er regulert i § 5:

«Selskapet skal fakturere sine tjenester ut i fra reelt medgått ressursbruk på det enkelte oppdrag. Revisjonshonorar skal forhåndsavtales med den enkelte eier i en oppdragsavtale. Selskapet skal alltid operere med en timesats som gjøre at selskapet over tid ikke er egnet til å gå med overskudd (selvkostprinsipp). Engasjementsavtaler inngås med virksomheter som ikke er en del av kommunen. Særoppdragene skal honoreres etter samme timesats som eierkommunene.

Deltakerne skal innbetale samlet oppdragsavtalt pris i 4 terminer med ¼ for hver termin, henholdsvis per 30/1, 30/4, 30/7 og 30/10.»

Selskapet har anledning til å bygge opp et disposisjonsfond på 10 prosent av brutto driftsinntekter.³ Selskapet kan ta opp lån på inntil 5 millioner kroner.⁴

Tvist om forståelse av avtalen, fordeling av utgifter, mv., avgjøres ved voldgift, jf. selskapsavtalen § 16.

3. Sakens bakgrunn

Det er oppstått en diskusjon om hvordan deltakernes betaling av selskapets tjenester skal beregnes. Dette gjelder både hvordan avregningen for 2014 og 2015 skal skje, og hvordan betalingen skal skje for fremtiden.

Uenigheten gjelder om revisjonshonoraret skal anses forhåndsavtalt gjennom «oppdragsavtalene» i form av en fast pris, eller om det skal beregnes et honorar etter medgått tid for det enkelte oppdrag.

I denne forbindelse har daglig leder laget et notat til selskapets styre hvor ulike løsningsalternativer vurderes: «Notat – vurdering av avregningsregime for 2014/2015», datert 12. oktober 2015.

¹ § 3 syvende ledd.

² Selskapsavtalen § 3 tredje ledd. For å oppfylle vilkårene for såkalt «utvidet egenregi» - vertikalt samarbeid – er det blant annet et vilkår at hoveddelen av virksomheten må være rettet mot de kontrollerende oppdragsgivere. Det ligger utenfor mitt oppdrag å gå nærmere inn på forholdet til anskaffelsesdirektivet.

³ § 11 åttende ledd.

⁴ § 12.

Styrets behandling av saken har bakgrunn i representantskapets vedtak 16. september 2015 i sak 10/2015 og sak 12/2015. Fra vedtaket i sak 10 lyder:

«Daglig leders redegjørelse tas til orientering.

Representantskapet gir styret i oppdrag å finne en løsning på avregning for årene 2014/2015. Løsningen må foreligge i god tid før årsregnskapet for 2015 skal godkjennes i representantskapet. Løsningen må omfatte alle eierkommunene.»

Vedtaket i sak 12 lyder:

«Styrets gis i oppdrag å se på helheten i selskapsavtalen og oppdragsavtalene slik at disse er forankret i en felles forståelse. Selskapsavtalen må også tilpasses de avklaringer som gjøres i forhold til avregning for årene 2014/2015.

Representantskapet får seg forelagt forslag til revidert selskapsavtale i representantskapets neste møte.»

Daglig leders notat⁵ ble behandlet i styremøte 21. oktober 2015. Vi forstår det slik at det ikke ble truffet noen realitetsavgjørelse i dette møtet, men at det styret vurderte det slik at det var ønskelig med en juridisk vurdering av de forslag som fremgår av notatet, før saken igjen styrebehandles og legges fram for representantskapet. Styret ønsker også en vurdering av hvilke konsekvenser de ulike løsningene kan ha for selskapsavtalen § 5 om prissetting av selskapets tjenester, jf. daglig leders mail hit 22. oktober 2015.

4. Vurdering

4.1 Innledning

Vi er bedt om å gjøre en juridisk vurdering. Ettersom lov om interkommunale selskaper ikke har bestemmelser som regulerer den uenighet som er oppstått. Vil spørsmålet bero på hva selskapsavtalen og inngåtte oppdragsavtaler sier. Dette beror på en tolkning av disse avtalene.

Ordningen for framtiden vil bero på hvilken frihet kommunene har til å endre selskapsavtalen/oppdragsavtalene. Friheten her er betydelig. For framtiden vil valg av løsning i hovedsak avhenge av en hensiktsmessighetsvurdering, der det må legges vekt på både hva selskapet er tjent med og hva kommunene både som eiere og som kunder er tjent med. Disse interessene vil i utgangspunktet synes å krysse hverandre. Siden selskapet er etablert for dekke kommunenes behov for revisjonstjenester i egenregi – og kommunene både er selskapets eiere og dets «kunder» - vil disse interessene likevel i stor grad være sammenfallende.

4.2 Hva sier dagens selskapsavtale og oppdragsavtalene

Selskapsavtalen har ingen bestemmelser om innskuddsplikt. Ettersom det følger av lovens § 5 at den enkelte deltaker ikke plikter å gjøre innskudd i selskapet i større utstrekning enn det som følger av selskapsavtalen eller loven, kan eierkommune ikke pålegges å bidra med midler til selskapets drift.

Selskapet finansieres etter dagens selskapsavtale ved at det fakturerer deltakerne for tjenester som ytes til deltakerne (og andre). Hvordan faktureringen skal skje fremgår av selskapsavtalen § 5. Det fremgår der

⁵ «Notat – vurdering av avregningsregime for 2014/2015», datert 12. oktober 2015.

at faktureringen skal skje ut fra «*reelt medgått ressursbruk på det enkelte oppdrag*». Samtidig fremgår at det skal inngås en «oppdragsavtale», hvor revisjonshonoraret «*forhåndsavtales*». Videre fremgår i siste ledd at «*samlet oppdragsavtalt pris*» skal innbetales i 4 terminer.

Det er åpenbart at det ikke er mulig å fastlegge revisjonshonoraret ut fra en bindende forhåndsavtale hvor endelig ressursbruk ikke er kjent, samtidig som revisjonshonorat skal beregnes ut fra «*reelt medgått ressursbruk på det enkelte oppdrag*». De enkelte deler av bestemmelsen fremstår derfor som delvis selvmotsigende.

Spørsmålet blir så om oppdragsavtalene kan kaste nærmere lys over hvordan bestemmelsen skal forstås.

De aktuelle oppdragsavtalene for 2014 og 2015 er slik vi forstår det alle utformet med følgende formulering⁶:

«Revisjon av årsregnskapet, revisjonsuttalelser, bistand og revisjon av beboerregnskap gjennomføres uten nærmere avtale.

Forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og mindre undersøkelser/særskilte bestillinger utføres etter særskilt bestilling av kontrollutvalget. Hedmark Revisjon IKS er kommunens valgte revisor for forvaltningsrevisjon, men kontrollutvalget kan bestemme at enkeltprosjekter kan utføres av andre etter forutgående dialog med Hedmark Revisjon IKS.

Det avtales a-konto fakturering hvert kvartal.

Årsavregning sendes kommunen med kopi til kontrollutvalget innen 31. januar påfølgende år.»

Av denne teksten i oppdragsavtalene fremgår altså at det skal skje en kvartalsvis innbetaling «a-konto». Etter vanlig språkbruk innebærer dette begrepet at når den faktiske kostnaden regnes ut senere, sammenliknes denne med a-konto-betalingen som er gjennomført. Differansen mellom disse to vil da faktureres eller krediteres. Dette vil si at man må betale mer dersom man har betalt for lite og faktisk forbruk var høyere enn forventet, eller få tilbake penger dersom man har betalt for mye.

I tillegg til at oppdragsavtalen bruker begrepet a-konto, fremgår også eksplisitt at det skal skje en årsavregning etter årets slutt.

Oppdragsavtalen trekker slik i retning av at selskapsavtalen skal forstås slik at det skal betales etter medgått tid, og at det «forhåndsavtalte» beløp ikke er bindende for det som til slutt skal betales inn.

Jeg understreker at ved avtaletolkning er en rekke momenter relevante. Herunder, både historikken, saksdokumenter i kommunene i forbindelse med behandlingen av selskapsavtalen, hvilken oppfatning som er kommet til uttrykk på annen måte mv. Det interessefellesskapet mellom selskapet og kommunene både som eiere og brukere av selskapets tjenester som preger et selskap som driver i egenregi, tilsier generelt at det ved utformingen av selskapsavtalens regler om hvordan selskapet skal finansieres vil være naturlig å ta hensyn til selskapets behov for å ha en finansiering som gir tilstrekkelig forutsigbarhet og stabilitet til at det kan oppfylles sin funksjon. I den grad dette vanskeliggjøres vil det også kunne ramme kommunene, ikke bare som eiere, men også som kunder.

Siden selskapets kunder i dette tilfellet også dets eiere, vil det i utgangspunktet være fordelaktig å skille mellom rollen om eier og rollen som kontraktspart/kunde. Blant annet fordi det gjelder ulike regler for disse rollene. Det kan imidlertid være utfordrende å skille mellom rollen som eier og rollen som

⁶ Jf. daglig leders notat. Jeg har ikke hatt tilgang til selve oppdragsavtalene.

kontraktspart der selskapet er etablert for bare å ha eierkommunene som kunder (egenregi). I slike tilfeller er det grenser for hvor klart skille mellom rollene det er mulig å gjennomføre i praksis. Avtaler om leveranser fra selskapet til eierkommunene vil i slike tilfeller ikke dreie seg om kontrakter inngått etter frie forhandlinger mellom autonome parter. Selskapet er her i det vesentlige låst til å ha sine eiere som «kunder», og har i svært liten grad frihet til å fastsette sin egen forretningsstrategi og skaffe inntekter fra andre. Det kan derfor være vanskelig fullt ut å anlegge kontraktsrettslige synspunkter på etableringen av forpliktelser/avtaler mellom eierkommunene og det interkommunale selskapet.

Det er imidlertid eierkommunene som i siste instans avgjør hvordan selskapet skal styres og hvor skarpt det i praksis skal skilles mellom rollene. Hvordan selskapet skal finansieres og hvordan betalingen for dets ytelser til eierne skal skje, vil uansett bero på den selskapsavtale som er inngått og de oppdragsavtaler som gjelder.

Min vurdering er basert på ordlyden i de dokumenter jeg har fått tilsendt, hvor særlig ordlyden i selskapsavtalen § 5 og ordlyden i oppdragsavtalen står sentralt.

Selskapsavtalens bestemmelser om finansiering, honorering og fakturering vil angi rammene for hva de enkelte oppdragsavtalene kan gå ut på. Dersom det er motstrid mellom selskapsavtalen og oppdragsavtalene vil oppdragsavtalen måtte vike.

I dette tilfelle er imidlertid ordlyden i selskapsavtalens bestemmelser om betaling i § 5 delvis selvmotsigende og preget av indre motsetninger. Ved en uklar og delvis selvmotsigende selskapsavtale på dette punkt, vil de enkelte oppdragsavtalene ha betydelig vekt som tolkningsmoment.

Ut fra en vurdering av ordlyden i selskapsavtalen sammenholdt med innholdet i oppdragsavtalene synes etter min vurdering de beste grunner å tale for at det for årene 2014 og 2015 må legges til grunn at eventuelle beløp som er «forhåndsavtalt» i oppdragsavtalene ikke er avgjørende for det beløp som til slutt skal betales, men at det skal skje en avregning etter medgått tid. Det må slik gjøres en avregning for årene 2014 og 2015.

Det fremgår ikke klart av oppdragsavtalen hva som skal skje dersom det er betalt mer a-konto enn det som viser seg som det reelle beløp. Viser det seg at det er betalt for mye, er det et tolkningsspørsmål om det overskytende skal betales tilbake. I mangel av bestemte holdepunkter for en annen løsning, må hovedregelen være at tilbakebetaling kan kreves.⁷

4.3 Vurdering av de ulike løsningsforslagene i daglig leders notat av 12. oktober 2015.

I daglig leders notat er det oppstilt seks forslag til løsning. To av løsningene er vurdert som aktuelle av daglig leder (løsning C og D), og løsning D er anbefalt av daglig leder. Nedenfor gis et kort resymé av de ulike alternativene. Min vurdering av det enkelte løsningsforslag følger umiddelbart etter beskrivelsen av hver modell.

Løsning A – Folketallsavregning

Denne løsningen innebærer at revisjonskostnadene helt eller delvis fordeles forholdsmessig mellom deltakerkommunene etter deres folketall. I notatet er det pekt på noen uheldige sider ved en slik ordning. Det er blant annet pekt på at revisjonsinnsatsen i kommunen er ikke proporsjonal med størrelsen på kommunen. Det kan skape utfordringer mht. hvordan fylkeskommunen skal behandles. Videre at behovet for forvaltningsrevisjon vil variere år for år.

⁷ Slik Trygve Bergsåker: «Pengekravsrett» (2011) s. 262.

Løsningen er av daglig leder ikke vurdert som heldig hverken for selskapet eller eierkommunene/kontrollutvalgene.

Min vurdering:

Denne løsningen vil ikke være i samsvar med den forståelse av selskapsavtalen og oppdragsavtalene som jeg har lagt til grunn ovenfor i pkt. 4.2.

Løsning B – Ingen avregning hverken på kroner eller i timer

Det er opplyst at denne løsningen ble lagt til grunn av styret og daglig leder, og tiltrådt av representantskapet ved behandlingen av årsregnskapet for 2014. De forhåndsavtalte timer ble ansett for å forplikte den enkelte deltaker til å betale det antall timer som var avtalt.

Det er i daglig leders notat pekt på at fordelene ved denne løsningen er at den gir selskapet stor forutsigbarhet mht. behovet for bemanning. For kontrollutvalgene/kommunene innebærer den at de betaler for tjenester som ikke er levert eller som det ikke er behov for.

Det er videre opplyst at kontrollutvalgene i hedmarkskommunene har ikke tiltrådt denne løsningen. Med bakgrunn i et ønske om å sikre konsensus vurderer daglig leder denne løsningen som uaktuell.

Min vurdering:

Denne løsningen vil ikke være i samsvar med den forståelse av selskapsavtalen og oppdragsavtalene som jeg har lagt til grunn ovenfor i pkt. 4.2.

Løsning C – Avregning time for time

Denne løsningen innebærer at det sendes a-konto fakturaer og foretas avregning etter medgått tid per 31. desember.

Det er opplyst at ordningen vil innebærer store utfordringer for selskapet med hensyn til å sette en korrekt bemanning. Gitt at det angitte timetall i oppdragsavtalene ikke forplikter kommunen til å bestille dette antallet timer, og det reelle timetall dermed ikke er kjent på forhånd, gir dette liten forutberegnelighet for selskapet.

For den enkelte kommune/kontrollutvalg innebærer løsningen at det betales for det reelle timetall/ressursbruk på den aktuelle kommune – hverken mer eller mindre.

Det er opplyst at dersom denne løsningen velges vil selskapets merforbruk måtte dekkes inn enten av selskapet selv, ved en reduksjon i antall ansatte tilsvarende 1,5 årsverk, eller ved et tilskudd fra eierne.

Denne løsningen vurderes likevel som en av de aktuelle fra daglig leders side.

Min vurdering:

Denne løsningen vil etter min vurdering ligge innenfor rammen av den forståelse av selskapsavtalen og oppdragsavtalene som jeg har lagt til grunn i pkt. 4.2.

Spørsmålet om hvilke konsekvenser løsningen har for selskapet er kort berørt i daglig leders notat. Jeg peker bare for ordens skyld på at eierne av et IKS ikke har plikt til å gjøre tilskudd til driften av selskapet

utover det som er avtalt i selskapsavtalen. Ettersom det ikke fremgår av selskapsavtalen noen plikt til å gjøre økonomiske innskudd til selskapet må eierne i så fall være enige om det.

Løsning D – overføring av ubrukte timer til bruk/disponering neste år

Denne løsningen innebærer at timer som er forhåndsavtalt men ikke benyttet i inneværende år overføres til neste år, eller senere, slik at den aktuelle kommunen kan benytte dem da.

Daglig leder peker på at en slik ordning vil gi selskapet en bedre forutsigbarhet over tid. For kontrollutvalgene kan det oppleves som en forpliktelse til å bestille flere timer enn det viser seg å være behov for.

Det er opplyst at kontrollutvalgene på Hedmark ikke har sluttet seg til en slik løsning. De øvrige 13 har sluttet seg til en slik løsning.

Denne er i daglig leders notat anbefalt som den beste.

Min vurdering:

Løsningen innebærer at det skjer en avregning, men at differansen mellom beløp innbetalt a-konto og det beløp som faktisk skal betales etter reelt medgått tid, ikke utbetales ved årsskiftet, men videreføres som en rettighet for den aktuelle kommune som har «til gode» tjenester fra selskapet i det påfølgende eller senere år.

Løsningen baserer seg altså på reelt medgått ressursbruk *over tid* skal være avgjørende for betalingsplikten, men ikke nødvendigvis for hvert år.

A-konto-betaling innebærer at det foretas en utbetaling som etter begge parter forutsetning skal være foreløpig, og gjenstand for senere korreksjon når alle nødvendig opplysninger om kravets endelige omfang foreligger. Som nevnt under pkt. 4.2 vil det være et tolkningsspørsmål om det overskytende skal betales tilbake. I mangel av bestemte holdepunkter for en annen løsning, må hovedregelen være at tilbakebetaling kan kreves.

Spørsmålet er om slike holdepunkter foreligger i denne saken.

Det fremgår ikke eksplisitt av oppdragsavtalen at differansen skal betales tilbake for hvert år dersom det er betalt mer a-konto enn det som viser seg som det reelle beløp. Etter avtalen skal det foretas en «årsavregning» som sendes kommunen innen 31. januar det påfølgende år.

Hovedregelen er som nevnt at det oppstår et tilbakebetalingskrav når det reelle beløp er klart. Når avregningen er knyttet til et årsskifte, er det min vurdering at tilbakebetalingskrave oppstår ved hvert årsskifte.

Et holdepunkt for en annen løsning enn at differansen skal betales tilbake hvert år, kan være det som er opplyst om at for kommuner som har valgt å konkurranseutsetterevisjonen i markedet er vanlig med revisjonen er vanlig med avtaler om fastpris av 2-4 års varighet for regnskapsrevisjon. For forvaltningsrevisjon er det opplyst at det kun avtales timepris for avtaleperioden, og at bestillinger foreligger etter hvert som kontrollutvalgene bestemmer seg for å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Jeg forstår det slik at den praksis det er vist til gjelder avtaler om fastpris som strekker seg over flere år, og ikke avtaler om a-konto-betaling med avregning. Slik denne praksisen er beskrevet gir den etter min

vurdering ikke klare nok holdepunkter for å legge til grunn at en avtale om a-konto-betaling med avregning ved hvert årsskifte ikke innebærer at tilbakebetalingskravet oppstår hvert år.

På denne bakgrunn er jeg kommet til at løsning D ikke ligger innenfor rammen av de avtaler som er inngått.

Dette er imidlertid ikke til hinder for at den enkelte kommune frivillig kan akseptere en slik løsning hvor «ubrukte» timer overføres til neste eller senere år. Det vil imidlertid kreve at samtykke fra den kommune det gjelder.

Eventuelle likviditetsmessige eller andre utfordringer som måtte oppstå i en situasjon der kommuner ikke aksepterer at ubrukte/»forhåndsavtalte» timer overføres, vil måtte løses av selskapet selv, med mindre kommunene blir enige om å skyte midler til driften. Som det fremgår av pkt. har ikke selskapsavtalen bestemmelser om innskuddsplikt. Det kan derfor ikke pålegges deltakerne å bidra med nye midler til selskapets drift. Men dette er naturligvis ikke til hinder for at deltakerne, uavhengig av hva som er inntatt i selskapsavtalen, blir enige om å skyte inn midler i selskapet i en gitt situasjon. Slikt innskudd vil være avhengig av den enkeltes samtykke.

Løsning F – Kompromissløsning foreslått av ORM

Det er opplyst at det foreligger et forslag om at de av de 4 kommunene på Hedmarken som har benyttet mindre enn 85 prosent av avtalte timer, skal få refundert ubrukte timer som overstiger 85 prosent. Ubrukte timer som ligger innenfor rammen av 85 prosent skal ikke refunderes.

Det er opplyst at det fremkom innvendinger mot denne løsningen i representantskapsmøtet. Det ble blant annet hevdet at en slik løsning i så fall måtte omfatte alle. Det ble også reist spørsmål ved om løsningen er i samsvar med oppdrags-avtale og selskapsavtale. Daglig leder fremhever videre at det vil være problematisk å la en slik løsning omfatte regnskapsrevisjon, fordi selskapet har fastsatt en bemanning som forutsetter at minst 95 prosent av det som er avtalt blir levert.

Etter daglig leders vurdering er ikke dette en godløsning hverken for eierkommunene, kontrollutvalgene eller selskapet.

Min vurdering:

Denne løsningen går slik jeg forstår det ut på at kommuner som har et mindre-forbruk i forhold til forhånds-avtalte timer skal få refundert deler av denne differansen, men ikke hele. Dersom det først legges til grunn at det oppstår et betalingskrav fra kommunen der den har brukt mindre enn a-kontobetalt, vil det i prinsippet også være anledning til en slik løsning.

For at det skal kunne legges til grunn et annet innslagspunkt for når dette kravet oppstår – i form av en prosent – slik at det ikke er differansen mellom betalt a-konto-beløp og reelt forbruk som er avgjørende, men differansen mellom reelt forbruk og 85 prosent av betalt a-kontobeløp, vil det kreve samtykke fra alle kommuner som har et tilbakebetalingskrav.

4.4 Ordningen for framtiden

I det materiale jeg har fått stilsendt ligger også et forslag fra daglig leder til endret ordlyd i selskapsavtalen § 5. Det ligger utenfor mitt oppdrag å gå nærmere inn på dette. Innenfor lovens rammer vil deltakerne ha betydelig frihet til å utforme den framtidige finansieringsordningen/betalingsordningen for selskapet. Alle de løsninger som er vurdert i daglig leders notat vil i prinsippet være mulige – i tillegg til andre løsninger. Det vil være naturlig å legge vekt på en helhetlig finansiering av selskapets virksomhet, hvor det tas

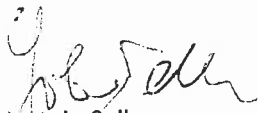
hensyn til at selskapets kunder er identisk med dets eiere og det interessefellesskap som ligger i dette, og hvor det både tas hensyn til virksomhetens behov for tilstrekkelig forutsigbare rammebetingelser til at det kan fylle sin funksjon, samtidig som fordelingen mellom kommunene oppfattes som rimelig. Valget er et hensiktsmessighetsspørsmål som det ligger til representantskapet og til sist eierne ved de enkelte kommunestyrene å ta stilling til.

5. Oppsummering

Jeg er ut fra en vurdering av ordlyden i selskapsavtalen sammenholdt med innholdet i oppdragsavtalene kommet til at det for årene 2014 og 2015 må legges til grunn at eventuelle beløp som er «forhåndsavtalt» i oppdragsavtalene ikke er avgjørende for det beløp som til slutt skal betales, men at det skal skje en avregning etter medgått tid. Det må slik gjøres en avregning for årene 2014 og 2015.

Det fremgår ikke klart av oppdragsavtalen hva som skal skje dersom det er betalt mer a-konto enn det som viser seg som det reelle beløp. Viser det seg at det er betalt for mye, er det et tolkningsspørsmål om det overskytende skal betales tilbake. I mangel av bestemte holdepunkter for en annen løsning, må hovedregelen her være at tilbakebetaling kan kreves. Jeg er kommet til at det ikke foreligger tilstrekkelige holdepunkter for en annen løsning, og at kommuner som har et mindre-forbruk enn det som er «forhåndsavtalt» kan kreve differensen tilbakebetalt. Dette er imidlertid ikke til hinder for at disse kommunene samtykker til at «ubrukte timer» overføres til neste eller senere år.

Med vennlig hilsen

Jostein Selle

Advokat

KS Advokatene

Tlf. dir.: 24 13 28 03

E-post: jostein.selle@ks.no

Sak nr.	Sak	Møtedato
9/2016	Skatteoppkrevers årsrapport og kontrollrapport Skatteetaten for 2015.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Skatteoppkrevers årsrapport for 2015.
2. Kontrollrapport for 2015, fra Skatteetaten (Skatt Øst), datert 15.2.16

Kontrollrapport 2015 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen i Våler kommune dateres 15.2.16 og vi har bedt om at den sendes på e-post, slik at vi kan få den til behandling sammen med årsrapporten.

Saksopplysninger

Skatteoppkrevers årsrapport for 2015 ligger som vedlegg 1 til denne saken. I tillegg følger "Kontrollrapport 2015 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen i Kongsvinger kommune" fra Skatteetaten, som vedlegg 2.

Kontrollutvalget har bedt skatteoppkrever Jon Egil Strand om å være tilstede for å orientere om sin årsrapport.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering og foreslår for Kongsvinger kommunestyre å fatte slikt vedtak:

- Skatteoppkrevers årsrapport/årsregnskap for 2015 og Skatteetatens kontrollrapport, datert 15.2.16 tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
10/2016	Informasjon om barnevernet.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Foreløpig innkalling til forvaltningssjef Elisabeth Nygaard Hansen

Saksopplysninger

Barneverntjenesten er en utfordrende tjeneste for den kommunale sektoren og kan også være det for dem som tjenesten omfatter. Det er ofte kritikk av barneverntjenesten - uansett om de gjør for mye eller for lite. Avisen Glåmdalen hadde et oppslag 21. november 2015 om barn som kanskje ikke hadde fått den hjelpen de hadde hatt behov for.

Vi har derfor bedt leder for barneverntjenesten (forvaltningssjef Elisabeth Nygaard Hansen) komme og orientere om rutiner og systemer i tilknytning til den saken som det var oppslag om. I vedlegg 1 framgår det hva vi har bedt om.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Kongsvinger kommune
Forvaltningssjef Siri Elisabeth Nygaard Hansen
2226 Kongsvinger

Glåmdal sekretariat IKS	
28 JAN 2016	
J.nr.: 1-7/16	Arkiv: 413.5-1
Saksbeh.	

Deres ref.:	Vår ref.:	Saksbeh.:	Direkte nr.:	Sted:	Dato:
	413.5.1-16.2.16	Torgun M. Bakken	977 36 379	Kongsvinger	28.1.16

Foreløpig innkalling til møte i kontrollutvalget

Kontrollutvalget i Kongsvinger skal ha møte **tirsdag 16.2.15** og ber om at leder for barneverntjenesten kommer og orienterer om rutiner og systemer i tilknytning til den saken som det var oppslag om i avisen Glåmdalen 21. november 2015. Etter oppslaget å dømme kunne, det se ut til at barnevernet ikke har fulgt opp vedkommende familie på en god nok måte.

Vi har hentet følgende fra barnevernets hjemmeside:

1.«Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, samt å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvillkår.»

2.«Foreldre kan ha behov for hjelp med barn og barneoppdragelse i kortere eller lengre perioder, for eksempel på grunn av en vanskelig livssituasjon. Barnevernet kan her komme inn for å bistå barn og familier slik at barn og unge sikres omsorg, trygghet, gode levekår og utviklingsmuligheter.»

Vi kan selvsagt ikke stole på alt som gjengis i media, men flere av de forholdene som omtales, hvis det medfører riktighet, kan synes å stride mot det som er angitt i punkt 1 ovenfor. Det kan derfor være naturlig å stille noen spørsmål knyttet til barnevernet generelt:

- Hvilken kompetanse finnes i barnevernet? Hvor mye vektlegges personlig egnethet ved ansettelser?
- Hvor mye jobbes det med profesjonalitet og holdninger av ansatte i barnevernet?
- Hva gjør barnevernet for å komme raskt inn i hvordan situasjonen egentlig er?

Hvis barnevernet ikke har gjort jobben sin i dette tilfellet:

- **Hvor er det rutinene svikter, siden saksgangen er så utrolig treg (ut fra artikkelen)?**
- **Hva er det som svikter hvis det er slik at ett og/eller flere barn ikke har gått den hjelpen som de har krav på?**
- **Hva skal gjøres i barnevernet for at det skal fungere slik det er ment å skulle fungere?**
- **Hvordan vil det jobbes fremover med rutiner, profesjonalitet og ansattes holdninger i barnevernet?**
- **Hvordan vil det fremover kontrolleres at iverksatte interne tiltak har den rette virkningen?**

Det kan også være andre spørsmål som det kan være aktuelt å ta opp og diskutere i møtet.

Det gis informasjon om klokkeslettet så snart sakslista er ferdigstilt. Vi tenker å sette av ca. 45 minutter til saken. Hvis du ikke kan møte denne dagen, er det fint om du gir beskjed så snart som mulig til undertegnede.

Med hilsen
for kontrollutvalget
Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Kopi: Rådmann Torleif Lindahl

Dette brevet sendes kun elektronisk.

Sak nr.	Sak	Møtedato
11/2016	Samtalen med rådmannen.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Kontrollutvalget innkaller rådmann Torleif Lindahl til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Kongsvinger kommune. Kontrollutvalget ber om at rådmannen orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

I tillegg er det visse faste punkter som gjennomgås i samtalen med rådmannen. Det er sagt følgende i kontrollutvalgets årsplan:

- *Rapporteringer fra rådmannen.*
 - *Kontrollutvalget vil i hvert møte ha en rapportering fra rådmannen om den økonomiske situasjonen i kommunen.*
 - *Eventuelle anmeldelser og varslinger siden forrige møte.*
 - *Sykefraværet (nærværet) i kommunen.*

I tillegg ber vi om at rådmannen orienterer om følgende saker:

- Utbygging av en av- og påkjøring på SIVA. Ut fra det vi har forstått, er dette vedtatt i kommunestyret (2012?), men ikke fulgt opp av administrasjonen. Stemmer dette, og hva er i så fall årsaken til dette?
- Hvordan er situasjonen med utskrivningsklare pasienter i Kongsvinger pr. i dag? Har kommunen store utgifter knyttet til dette?

Kontrollutvalgene i vår region hadde felles opplæring 14.1.16. Da ble det diskutert en sak som gjelder alle kontrollutvalgene og det handler om rådmannens system for oppfølging av kommunestyresaker. Kontrollutvalget skal se etter at rådmannen har et slikt system. Kontrollutvalget ønsker derfor å drøfte med rådmannen og hvordan han vurderer denne oppgaven.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
12/2016	Rapport forvaltningsrevisjon om intern kontroll.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Rapport forvaltningsrevisjon om internkontroll, datert 25.1.16.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte i møtet 23.3.15, sak 20/15 forvaltningsrevisjon - Internkontroll. Prosjektplanen ble behandlet i kontrollutvalgets møte 19.5.15, sak 32/15. Bestillingen har følgende problemstillinger:

1. *Har kommunen et helhetlig system for intern kontroll?*
2. *Hvordan er dette i så fall integrert i kommunens organisasjon?*
3. *Hvilke rutiner er etablert for å sikre en god intern kontroll i den enkelte enhet*) og hvordan fungerer de i praksis?*

Nå er rapporten ferdig, og ligger som vedlegg 1 til saken. Kort fortalt er det gjort mye bra arbeid i kommunen på området, men at det foreløpig ikke er helhetlig system. Det er også stor variasjon i enhetene om hvordan systemene er integrert. Konklusjonen på hver av problemstillingene kan leses i punktene 9.1, 9.2 og 9.3.

I punkt 10 er det sagt følgende i forhold til anbefalinger:

Revisor gir sine anbefalinger med bakgrunn i de vurderinger og konklusjoner som er gjort i revisjonsprosjektet. I forhold til å oppnå et helhetlig system for intern kontroll og integrere dette i kommuneorganisasjonen anbefaler vi at rådmannen vurderer:

- Om kommunens målsettinger i større grad kan knyttes opp mot kommunens arbeid med internkontroll. Det er viktig å sikre at alle relevante kategorier av målsettinger blir ivaretatt i internkontrollsystemet, at overordnede målsettinger konkretiseres og at det fastsettes målekriterier som gjør det mulig å se om målene nås eller ikke.
- Hvordan man kan øke bevisstheten i forhold til hvilke formål de ulike rutiner og prosedyrer skal sikre, for på denne måten å få en god systematikk i internkontrollarbeidet.
- Å gjennomføre risikovurderinger på en mer systematisk måte slik at man sikrer at innsatsen og ressursene i internkontrollarbeidet er rettet mot de områder som er mest kritisk med hensyn til måloppnåelse.
- Hvordan man kan innføre en mer systematisk rapportering til rådmannen i forhold til det daglige arbeidet med internkontroll i de ulike enhetene og på overordnet nivå. På denne måten kan internkontrollarbeidet samordnes i større grad, og man kan dra nytte av kunnskap som finnes i de enheter som har gjort mye i forhold til internkontroll.
- Kommunen kan bistå enhetene i forhold til å finne gode og effektive måter å drive systematisk forbedringsarbeid på. Kommunes planer om å innføre et system for egenrevisjon er interessant i denne forbindelse
- Om kommunen i større grad kan innført felles prosedyrer og internkontrolltiltak på flere områder enn hva tilfellet er i dag.

- Hvordan «Kvaliteket» kan videreutvikles med hensyn til oppfølging av kommunens målsettinger, risikovurderinger og systematisering av informasjonen slik at dette verktøyet blir enkelt å bruke.

Når det gjelder hvilke rutiner som finnes for å sikre en god internkontroll for innkjøp, medisinbehandling og kjøkkendrift, og hvordan rutineene fungerer i praksis anbefaler vi at rådmannen vurderer:

- Å innføre rapportering av avvik fra rutineene for innkjøp på samme måte som for andre områder i kommunen.
- Å øke fokuset på opplæring for ledere og innkjøpsansvarlige i enhetene innen regelverk og rutiner vedrørende anskaffelser.
- Å utarbeide skriftlige rutiner for oppfølging av leverandører og innkjøpskontrakter som samordnes med det oppfølgingsarbeidet som gjøres av RIIG. Rutineene bør blant annet omfatte oppbevaring av relevant dokumentasjon
- Behovet for skriftlige rutiner i forbindelse med utlysning, inngåelse og oppfølging av rammeavtaler og kontrakter av lengre varighet der kommunen selv står for innkjøpsprosessen. Det bør videre vurderes å utarbeide skriftlige rutiner for avrop på rammeavtaler og prosedyre for enkeltanskaffelser. I noen grad kan det være hensiktsmessig med felles rutinebeskrivelser men det kan også være aktuelt å tilpasse disse til ulike typer anskaffelser.
- Å ta i bruk Visma E-handel i større grad enn i dag.
- Hvordan man kan legges til rette for samarbeid mellom enhetene for å utvikle hensiktsmessige prosedyrer/rutiner i forhold til medisinbehandling.
- Å utarbeide felles skriftlige rutiner i forhold til pasientenes legemiddelbruk ved innleggelse, utskrivning og overføring internt i virksomheten, samt utdeling av medisiner
- Å innarbeide internkontrollsystemet for kjøkkendriften i kommunens felles internkontrollsystem.

NKRF har utarbeidet anbefalinger i forhold til kontrollutvalgets påseansvar for forvaltningsrevisjon og anbefaling nr. 10 sier følgende om framlegging av rapport:

Revisor bør presentere det ferdige prosjektet for kontrollutvalget og svare på spørsmål i et møte.

Kontrollutvalget må kontrollere at rapporten er i henhold til bestillingen, og at alle problemstillingene er besvart. Men rapportens utforming, herunder dens innhold, vurderinger og konklusjoner faller inn under revisors selvstendige, faglige ansvar. Kontrollutvalget kan ikke selv endre en forvaltningsrevisjonsrapport. Dersom kontrollutvalget mener at revisors rapport ikke er god nok eller ikke svarer på bestillingen, bør dette avklares gjennom en dialog med revisor.

Ut fra sekretariatets bedømming gir rapporten svar på de problemstillingene som er gitt, og rapporten er i henhold til bestillingen. Det er en grundig og omfattende rapport. Forvaltningsrevisjonen er gjennomført iht. RSK 001, Standard for forvaltningsrevisjon.

Rapportutkastet har vært sendt på høring til rådmannen. Rådmannen sin tilbakemelding fremkommer av kapittel 11 i rapporten. Han sier at det allerede er igangsatt eller planlagt aktiviteter for å forbedre flere områder.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar rapport om **Internkontroll** til orientering.
2. Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - a. Kommunestyret tar rapport om **Internkontroll** til orientering.

- b. Kommunestyret ber administrasjonen vurdere anbefalingene som går fram av rapportens punkt 11 og hvordan disse skal følges opp.
- c. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra administrasjonen om hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen 1.1.2017.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

VEDLEGG
til sak 12/16

Glåmdal sekretariat IKS
v/Torgun M. Bakken
Torgun.M.Bakken@gs-iks.no

Glåmdal sekretariat IKS	
26 JAN 2016	
J.nr.: K-6/16	Arkiv: 413.9.3
Saksbeh:	

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
post@hedmark-revisjon.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Jo Erik Skjeggestad

Direkte tlf.:
902 84 725

Deres ref.:

Vår ref.:
FR 2015/155

Dato:
25.01.2016

Rapport fra gjennomført forvaltningsrevisjon

Vedlagt følger sluttrapport fra forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til «*Intern kontroll i Kongsvinger kommune*».

Rapporten oversendes kontrollutvalget for videre behandling.

Vennlig hilsen

Jo Erik Skjeggestad
utøvende forvaltningsrevisor

Kopi: Kongsvinger kommune

Sak nr.	Sak	Møtedato
13/2016	Rapport forvaltningsrevisjon intern kontroll GIVAS IKS.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Rapport forvaltningsrevisjon, internkontroll GIVAS, datert 19.1.16.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte i møtet 23.3.15, sak 21/15 selskapskontroll (forvaltningsrevisjon) i GIVAS IKS, knyttet til - Internkontroll. Prosjektplanen ble behandlet i kontrollutvalgets møte 19.5.15, sak 33/15. Bestillingen hadde opprinnelig følgende problemstillinger:

Del I: Innkjøp og kontraktsoppfølging

- 1.1. Har GIVAS IKS etablert en tilfredsstillende internkontroll for innkjøp og kontraktsoppfølging? Herunder; følges eventuelle utarbeidede rutiner i praksis?
- 1.2. I hvilken grad har GIVAS IKS etterlevd regelverket for offentlige anskaffelser?
- 1.3. I hvilken grad har GIVAS IKS etablert rammeavtaler der det anses hensiktsmessig?

Del II: Reiseregninger og elektronisk kjørebok

- 2.1. Har GIVAS IKS etablert tilfredsstillende internkontroll i forhold til bruk av elektronisk kjørebok og for å sikre at utbetalingene av reisegodtgjørelse er riktig? Herunder, følges eventuelle utarbeidede rutiner i praksis?
- 2.2. I hvilken grad skjer utbetalingene av reisegodtgjørelse i henhold til gjeldende reiseregulativ og relevante lov- og forskriftsbestemmelser?

Nå er rapporten ferdig, og ligger som vedlegg 1 til saken. Selv om rapporten konkluderer med at kommune gjør mye bra arbeid på dette området, er det likevel rom for en del forbedringer. Konklusjonene i forhold til hver problemstilling er gitt i punktene 10.1 og 10.2.

I punkt 11 er det sagt følgende i forhold til anbefalinger:

Del I INNKJØP

Internkontroll på innkjøpsområdet:

1. Selskapet ved daglig leder kan gjennomgå selskapets gjeldende fullmakter for å vurdere om disse samsvarer med dagens organisasjon og behov.
2. Selskapet ved styret og daglig leder kan vurdere behovet for egne punkter knyttet til anskaffelsesprosessen ved revisjon av selskapets etiske retningslinjer.
3. Selskapet ved daglig leder bør vurdere om selskapet i tilstrekkelig grad har sørget for informasjons- og opplæringstiltak for alle ansatte som er involvert i anskaffelsesprosesser.
4. Selskapet ved daglig leder kan vurdere om risikovurdering og – styring bør skriftliggjøres.

Etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser:

5. Selskapet ved daglig leder bør fortsette sitt arbeid for å sikre at anskaffelsesregelverket etterleves, herunder sørge for jevnlig informasjon og opplæring av ansatte som er involvert i anskaffelser.

DEL II REISEREGNING OG ELEKTRONISK KJØREBOK

Internkontroll elektronisk kjørebok:

6. Selskapet ved daglig leder bør evaluere bruken av elektronisk kjørebok.
7. Selskapet ved daglig leder bør sørge for å nedfelle etablerte rutiner skriftlig.

Internkontroll reiseregninger:

8. Selskapet ved daglig leder bør sørge for å nedfelle etablerte rutiner for lønn og reiseutgifter skriftlig.
9. Selskapet ved daglig leder bør vurdere om det er behov for informasjon til og opplæring av ansatte.

Etterlevelse av regelverk/ reiseregninger:

10. Selskapet ved daglig leder bør påse at utgiftsgodtgjørelse knyttet til elektroniske kommunikasjons tjenester og naturalytelser, utbetales fra selskapets lønnsystem.

Det er ikke gitt noen anbefalinger i forhold til rammeavtaler.

NKRF har utarbeidet anbefalinger i forhold til kontrollutvalgets påseansvar for forvaltningsrevisjon og anbefaling nr. 10 sier følgende om framlegging av rapport:

Revisor bør presentere det ferdige prosjektet for kontrollutvalget og svare på spørsmål i et møte.

Kontrollutvalget må kontrollere at rapporten er i henhold til bestillingen, og at alle problemstillingene er besvart. Men rapportens utforming, herunder dens innhold, vurderinger og konklusjoner faller inn under revisors selvstendige, faglige ansvar. Kontrollutvalget kan ikke selv endre en forvaltningsrevisjonsrapport. Dersom kontrollutvalget mener at revisors rapport ikke er god nok eller ikke svarer på bestillingen, bør dette avklares gjennom en dialog med revisor.

Ut fra sekretariatets bedømming gir rapporten svar på de problemstillingene som er gitt, og rapporten er i henhold til bestillingen. Det er en grundig og omfattende rapport. Forvaltningsrevisjonen er gjennomført iht. RSK 001, Standard for forvaltningsrevisjon.

Rapporten har vært sendt på høring til GIVAS IKS. GIVAS IKS sin tilbakemelding fremkommer av kapittel 12 i rapporten. Daglig leder ser positivt på rapporten, men mener at «konklusjonen vedrørende etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser kan mistolkes», og begrunner dette.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar rapport om **Internkontroll i GIVAS IKS** til orientering.
2. Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - a. Kommunestyret tar rapport om **Internkontroll i GIVAS IKS** til orientering.
 - b. Kommunestyret ber selskapets administrasjon følge opp rapportens anbefalinger.
 - c. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra selskapets administrasjon om hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen 1.1.2017.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

VEDLEGG 1
til sak 13/16

Glåmdal sekretariat IKS

19 JAN 2016

J.nr.: K-3/16	Arkiv: 4/3.10.3
Saksbeh:	

Forvaltningsrevisjon 2015

Utarbeidet av Hedmark Revisjon IKS

på vegne av kontrollutvalgene i

Kongsvinger, Eidskog, Nord-Odal og

Grue

SELSKAPSKONTROLL (FORVALTNINGSREVISJON) I GIVAS IKS

Rapport til kontrollutvalg 19.1.2016

Hedmark Revisjon IKS

Postboks 84, 2341 Løten

Telefon: 62 43 58 00

www.hedmark-revisjon.no

E-post: post@hedmark-revisjon.no

Org.nr: 974 644 576 MVA

Sak nr.	Sak	Møtedato
14/2016	Prosjektplan forvaltningsrevisjon NAV – bestilling av forvaltningsrevisjon.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Prosjektplan utarbeidet av Hedmark Revisjon IKS, mottatt 26.10.15.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte i møtet 1.9.15, sak 43/15, en prosjektplan knyttet til forvaltningsrevisjon i NAV Kongsvinger, samhandling stat og kommune. Bestillingen er i tråd med revidert plan for forvaltningsrevisjon, vedtatt i kontrollutvalget 20.1.15. Prosjektplanen ble lagt fram i møtet 10.11.15, sak 56/15 med følgende problemstillinger:

A. Hvordan er NAV Kongsvinger organisert og styrt, og hvordan fungerer organisasjons- og styringsmodellen?

1. Hvordan fungerer samarbeidet mellom kommunen og NAV stat når det gjelder styringen av NAV Kongsvinger?
 - Sikrer samarbeidsordningen at kommunen og staten er likeverdige samarbeidspartnere?
 - I hvilken grad er hovedutvalg for komité for helse og omsorg i Kongsvinger kommune involvert i NAV- kontorets drift og utvikling?
2. Hvordan fungerer samarbeid og styring mellom kommunens ledelse og NAV Kongsvinger?
3. Har NAV Kongsvinger etablert et system for internkontroll?

B. Hvilken effekt har opprettelsen av kontoret hatt for brukerne, og hvordan har NAV Kongsvinger lyktes i å nå de sentrale målene for reformen?

1. I hvilken grad har opprettelsen av NAV Kongsvinger gitt positive resultater for brukerne?
2. Er det etablert rutiner for saksbehandling/enkeltvedtak som sikrer at kravene i gjeldende lover/forskrifter blir fulgt?

Under behandlingen orienterte sekretariatsleder om at NAV-leder hadde anmodet revisjonen om at denne gjennomgangen burde avventes. Kontrollutvalget vedtok å sende en henvendelse til NAV for å be om begrunnelse for dette. Sekretariatsleder sendte brev til NAV-leder 12.11.15 og ba om en tilbakemelding innen 30.11.15. Sekretariatet har ikke mottatt noen tilbakemelding.

Sekretariatsleder foreslår derfor at prosjektet igangsettes, men at det kan settes en litt lengre frist (oppdragsavtalen forutsatte oppstart i oktober og framlegg av rapport i februar 2016).

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget viser til plan for forvaltningsrevisjon for Kongsvinger kommune for 2015-2016 og bestiller en prosjektplan/forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til NAV kommune og i samarbeid med NAV stat

2. Prosjektet har følgende problemstillinger:
 - A. **Hvordan er NAV Kongsvinger organisert og styrt, og hvordan fungerer organisasjons- og styringsmodellen?**
 1. Hvordan fungerer samarbeidet mellom kommunen og NAV stat når det gjelder styringen av NAV Kongsvinger?
 - Sikrer samarbeidsordningen at kommunen og staten er likeverdige samarbeidspartnere?
 - I hvilken grad er hovedutvalg for komité for helse og omsorg i Kongsvinger kommune involvert i NAV- kontorets drift og utvikling?
 2. Hvordan fungerer samarbeid og styring mellom kommunens ledelse og NAV Kongsvinger?
 3. Har NAV Kongsvinger etablert et system for internkontroll?
 - B. **Hvilken effekt har opprettelsen av kontoret hatt for brukerne, og hvordan har NAV Kongsvinger lyktes i å nå de sentrale målene for reformen?**
 1. I hvilken grad har opprettelsen av NAV Kongsvinger gitt positive resultater for brukerne?
 2. Er det etablert rutiner for saksbehandling/enkeltvedtak som sikrer at kravene i gjeldende lover/forskrifter blir fulgt?
3. Avgrensningene i forhold til undersøkelsen går fram av prosjektplanens pkt. 6.
4. Hvis det i løpet av gjennomgangen avdekkes andre problemstillinger eller områder som bør undersøkes nærmere, tas dette opp med kontrollutvalget.
5. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på 300 timer og kontrollutvalget ber om at endelig prosjektrapport ferdigstilles og legges fram for kontrollutvalget i møtet i juni 2016.
6. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legger sekretariatsleder saken fram for kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

VEDLEGG 1
til sak 14/16

Glåmdal sekretariat IKS	
26 OKT 2015	
J.nr.: <i>H-85/15</i>	Arkiv: <i>413.9.2</i>
Saksbeht:	

Prosjektplan 2015

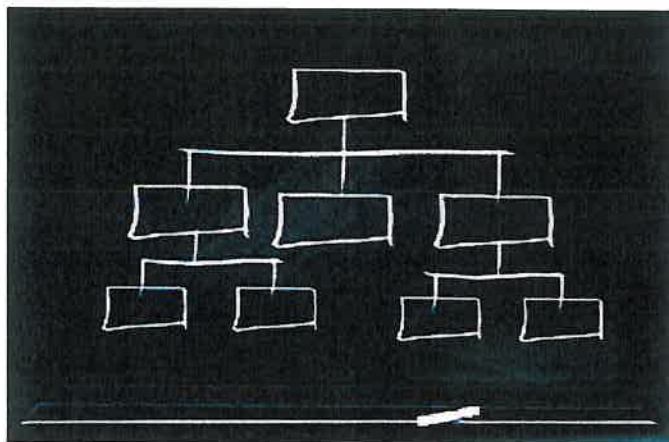
Utarbeidet av Hedmark Revisjon IKS

på oppdrag fra kontrollutvalget i

Kongsvinger kommune

PROSJEKTPLAN

NAV Kongsvinger – samhandling stat og kommune

Hedmark Revisjon IKS

Postboks 84, 2341 Loten
Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
E-post: post@hedmark-revisjon.no
Org.nr: 974 644 576 MVA

Innholdsfortegnelse

1. BAKGRUNN FOR PROSJEKTET	3
1.1 BESTILLINGEN FRA KONTROLLUTVALGET	3
1.2 OM ORGANISERING OG STYRINGSMODELLEN I NAV	4
2. FORMÅL OG PROBLEMSTILLINGER.....	4
3. KILDER FOR REVISJONSKRITERIER	5
4. METODE FOR DATAINNSAMLING.....	6
5. VURDERING AV AKTUALITET OG NYTTEVERDI	7
6.AVGRENSNING.....	7
7. ORGANISERING OG ANSVAR.....	8

VEDLEGG 1: KOBLINGSSKJEMA

LITTERATUR

1. Bakgrunn for prosjektet

1.1 Bestillingen fra kontrollutvalget

Kommuneloven § 77 nr. 4 pålegger kontrollutvalget å påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon i kommunen. I møte 1.9. 2015 sak 43/2015 besluttet kontrollutvalget at det skulle gjennomføres et forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot NAV – sosialhjelp/samordning stat/kommune.

Vedtaket lyder som følger:

Kontrollutvalget viser til plan for forvaltningsrevisjon for Kongsvinger kommune for 2015-2016 og bestiller en prosjektplan/forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til NAV kommune og i samarbeid med NAV stat.

Formålet med prosjektet er å vurdere NAV Kongsvinger sin styrings- og organisasjonsmodell. I hvilken grad har NAV en organisering som er tjenlig for å løse de kommunale oppgavene kontoret har fått ansvar for? Det kan handle om styringsdialoger, rutiner, samarbeid og koordinering, samt håndtering av eventuelle målkonflikter og kulturforskjeller. Og ikke minst, er denne organiseringen en fordel for brukerne. Det kan også være nærmere gjennomgang av sosialhjelp.

Formålet skal belyses gjennom å besvare følgende problemstillinger:

A

Hvordan er NAV Kongsvinger organisert og styrt, og hvordan fungerer organisasjons og styringsmodellen?

1. Hvordan fungerer samarbeidet mellom kommunen og NAV stat når det gjelder styringen av NAV Kongsvinger?
 - Sikrer samarbeidsordningen at kommunen og staten er likeverdige samarbeidspartnere?
 - I hvilken grad er hovedutvalget for komité for helse og omsorg i Kongsvinger kommune involvert i NAV-kontorets drift og utvikling?
2. Hvordan fungerer samarbeidet og styring mellom kommunens ledelse og NAV Kongsvinger?
3. Har NAV Kongsvinger etablert et system for internkontroll?

B

Hvilken effekt har opprettelsen av kontoret hatt for brukerne, og hvordan har NAV Kongsvinger lyktes i å nå de sentrale målene for reformen?

1. I hvilken grad har opprettelsen av NAV Kongsvinger gitt positive resultater for brukerne?
2. Er det etablert rutiner for saksbehandling/enkeltvedtak som sikrer at kravene i gjeldende lover/forskrifter blir fulgt?

1.2 Om organisering og styringsmodellen i NAV

NAV har som hovedmål å få flere personer i arbeid og aktivitet, skape et velfungerende arbeidsmarked, gi korrekte tjenester og stønader til rett tid, gi god service tilpasset brukernes forutsetninger og behov, og være en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning (NAV).

Arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV) ble etablert 1. juli 2006 og integrerer den tidligere arbeidsmarkedsetaten (Aetat), trygdeetaten og deler av kommunal sosialtjeneste. Hovedmålet for den organisatoriske reformen var å skape en helhetlig og mer effektiv arbeids- og velferdsforvaltning som skulle forenkle tjenestene til brukerne og tilpasse dem til brukernes behov. Dette skulle få flere i arbeid og aktivitet og færre på stønad. Samarbeidet mellom stat og kommunen skal bidra til at det totale virkemiddelapparatet i NAV brukes på en mest mulig effektiv måte sett fra brukerens side, uavhengig av om eierskapet til ytelsene eller tjenestene er statlig eller kommunale.

Det er viktig med et godt samarbeid mellom ansvarsområdene for at alle brukere skal få den veiledning og bistand de har behov for fra NAV-kontorene. Det lovfestede partnerskapet mellom stat og kommune i NAV skal sikre en samordnet bruk av arbeidsmarkedsloven, folketryktdloven og lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Partnerskapet består av én statlig og én kommunal styringslinje og hvert kontor skal ha en lokal avtale som regulerer samarbeidet mellom stat og kommune. Den interne organiseringen av NAV-kontorene bestemmes lokalt. NAV-kontorene kan ha egne ledere for henholdsvis det statlige og det kommunale myndighetsområdet, eller de kan ha én felles leder. (Ot.prp.nr. 47 2005-2006, St.prp.nr.46 , NAV)

NAV Kongsvinger har som visjon «*Å gi mennesker muligheter*» og deres hovedmål er å bidra til at flere kommer i arbeid og aktivitet og færre på stønad. Videre skal de bidra til et velfungerende arbeidsmarked og at deres brukere får rett stønad til rett tid. De skal yte god service tilpasset brukernes forutsetninger og behov. NAV Kongsvinger har ansvar for råd og veiledning om arbeidsmarkedet og ledige stillinger, støtte til viksomheter og enkeltbrukere vedr rekruttering, sykefraværsoppfølging og rettigheter knyttet til dette. F.eks ved arbeidsledighet og sykefravær, informasjon og veiledning om familie og pensjonsytelser m.v, økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringstiltak, tildeling av kommunale boliger til vanskeligstilte, bosetting av flyktninger og introduksjonsordningen for flyktninger, Husbankens lån og tilskuddsordninger og økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning. (Kongsvinger Kommune)

2. Formål og problemstillinger

Formålet med prosjektet er å vurdere NAV Kongsvinger sin styrings- og organisasjonsmodell. I hvilken grad har NAV en organisering som er tjenlig for å løse de kommunale oppgavene kontoret har fått ansvar for? Det kan handle om styringsdialoger, rutiner, samarbeid og koordinering, samt håndtering av eventuelle målkonflikter og kulturforskjeller. Og ikke minst, er denne organiseringen en fordel for brukerne. Det kan også være nærmere gjennomgang av sosialhjelp.

Formålet belyses ved å besvare følgende problemstillinger:

--

Hvordan er NAV Kongsvinger organisert og styrt, og hvordan fungerer organisasjons og styringsmodellen?

1. Hvordan fungerer samarbeidet mellom kommunen og NAV stat når det gjelder styringen av NAV Kongsvinger?

- Sikrer samarbeidsordningen at kommunen og staten er likeverdige samarbeidspartnere?
- I hvilken grad er hovedutvalget for komité for helse og omsorg i Kongsvinger kommune involvert i NAV-kontorets drift og utvikling?

2. Hvordan fungerer samarbeidet og styring mellom kommunens ledelse og NAV Kongsvinger?

3. Har NAV Kongsvinger etablert et system for internkontroll?

B

Hvilken effekt har opprettelsen av kontoret hatt for brukerne, og hvordan har NAV Kongsvinger lykkes i å nå de sentrale målene for reformen?

1. I hvilken grad har opprettelsen av NAV Kongsvinger gitt positive resultater for brukerne?

2. Er det etablert rutiner for saksbehandling/enkeltvedtak som sikrer at kravene i gjeldende lover/forskrifter blir fulgt?

3. Kilder for revisjonskriterier

Revisjonskriterier skal begrunnes i/utledes av autoritative kilder innenfor det reviderte området. Autoritative kilder kan være lover, forskrifter, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak/mål/føringer, administrative retningslinjer/mål/føringer, statlige føringer/veiledere, andre myndigheters praksis, teori og reelle hensyn som vurderinger av hva som er rimelig/ formålstjenlig/effektivt.

Revisjonskriteriene utledes med utgangspunkt i problemstillingene og danner grunnlaget for hva de innsamlede data vurderes opp mot. I og med at revisjonskriteriene er uttrykk for en norm eller et ideal for hvordan tilstanden bør være på området, danner kriteriene også utgangspunkt for revisjonens anbefalinger.

Det synes aktuelt å utlede revisjonskriterier fra følgende kilder:

- Kommuneloven
- Lov om arbeids-og velferdsforvaltningen (NAV-loven)
- Lov om sosiale tjenester i arbeids-og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven)
- Forskrift om rammer for delegasjon mellom stat og kommune om oppgaveutførelsen i de felles lokale kontorene i arbeids-og velferdsforvaltningen
- Forskrift om internkontroll for kommunen i arbeids-og velferdsforvaltningen.
- Forskrift om individuell plan i arbeids-og velferdsforvaltningen
- Partnerskapavtalen
- Utredninger og rapporter fra statlig hold
- Utredninger og rapporter fra kommunalt hold
- Utredninger og rapporter fra Kommunens Sentralforbund (KS)
- Relevant faglitteratur

- Interne reglementer, retningslinjer og rutiner
- Evt. interne utredninger, informasjon og rundskriv
- Evt. vedtak i kommunens styrende organer

Listen over kilder er ikke uttømmende, og det kan bli endringer. Revisjonskriterier utledes i innledende fase av prosjektet.

4. Metode for datainnsamling

Valg av metode vil variere etter formålet med forvaltningsrevisjonen og hvilke problemstillinger man ønsker svar på. Vi vurderer dokumentstudier og intervjuer som mest relevant for denne revisjonen.

Dokumentstudier:

Undersøkelsen vil blant annet omfatte gjennomgang og vurdering av relevante dokumenter, som i denne sammenheng kan være:

- Aktuell lovgivning
- Partnerskapavtalen
- Lokal brukerundersøkelse ved NAV Kongsvinger
- Relevant faglitteratur
- Veiledere
- Utredninger fra statlig hold
- Lokal brukerundersøkelse ved NAV Kongsvinger
- Utredninger fra KS
- Ulike plan- og strategidokumenter, utredninger og rapportering i kommunen
- Saker behandlet i formannskap og kommunestyre
- Interne reglementer, retningslinjer og rutinebeskrivelser i kommunen
- Ulike plan- og strategidokumenter i kommunen
- Intern informasjon/rundskriv

Listen er ikke uttømmende og flere typer dokumenter kan komme til etterhvert i prosjektarbeidet.

Intervjuer:

Det gjennomføres intervjuer med nøkkelpersonell i kommunenadministrasjonen. Dette omfatter både sentralledelsen i kommunen og ledere ved utvalgte avdelinger/enheter. Det er også aktuelt å intervjuer nøkkelpersonell ved de utvalgte avdelinger/enheter samt stabs-/støtte enheter i kommunen. Det tas høyde for tilsammen 8 intervjuer i prosjektet.

Verifisering av innhentet data:

Alle data som innhentes vil bli verifisert. Intervjuer verifiseres av intervjupersonene og dokumentstudiene av Kongsvinger kommune. Prosjektet gjennomføres i samsvar med Norges kommunerevisorforbund sin standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001).

5. Vurdering av aktualitet og nytteverdi

Aktualitet og nytteverdi vurderes i forhold til om forvaltningsrevisjonen er egnet for å avdekke risiko-områder som kan medføre feil og/eller mangler. Det må antas at prosjektet medfører nytteverdi for kommunen, i den grad man kan synliggjøre områder hvor kommunen kan gjøre forbedringer.

Organisasjonsstrukturen er organisasjonens arkitektur som bestemmer hvordan organisasjonen ser ut. Et viktig element for å studere organisasjonsstruktur er dens effekt på atferd gjennom fokus, koordinering og stabilitet. Organisasjonsstruktur begrenser hva den enkelte skal ha ansvar for og hva organisasjonen skal drive med eller ikke, herunder hvilket fokus den skal ha. Videre vil det være et virkemiddel til å koordinere ulike oppgaver. Ved å ha regler, rutiner og formelle strukturer vil det være mer sannsynlig at ansatte opptrer som en samkjørt gruppe. For det tredje fremmer organisasjonsstrukturen en stabilitet i atferden: en posisjon eller stilling vil ha mer eller mindre faste oppgaver som løses på mer eller mindre bestemte måter. Det skaper stabilitet eller regularitet i det som gjøres. Organisasjonsstrukturen påvirkes av ulike forhold. Det er spesielt fire faktorer: strategi, situasjonsfaktorer (størrelse, oppgaver og teknologi), omgivelser og ansatte. Hovedhensikten med organisasjonsstruktur er å påvirke atferd i en spesiell retning, men det er ikke alltid samsvar mellom formell og uformell organisasjonsstruktur.

Intern styring og kontroll sikrer at vi har kontroll på det vi arbeider med. Hensikten med internkontroll er forbedring og ikke kontroll. Internkontroll skal kunne bidra til at daglig arbeidsoppgaver blir utført, styrt og forbedret i henhold til lovens krav. Videre er det avgjørende for å kunne innfri de målsettinger som kommunen styres etter, og det vil til syvende og sist ha betydning for kommunens omdømme. Det er ellers risiko forbundet med en lite formalisert internkontroll. Dette gjør kommunen sårbar i forhold til skifte av personell, endringer i omgivelsene og i spørsmål om habilitet. Det er også risiko for svikt dersom arbeidet med internkontrollen i kommunen gjennomføres uten systematikk og utenfor en helhetlig struktur. Det er revisors erfaring at ledelsens oppfølging av at ulike kontrolltiltak i kommunene reelt sett gjennomføres og virker, ikke har tilstrekkelig prioritet i kommunene. Dette gjelder både løpende, og ved innføring av nye systemer/tiltak.

Ved å se på hvordan NAV Kongsvinger er organisert og styrt og hvordan dette fungerer vil vi kunne vurdere produktivitet, måloppnåelse og virkninger i organisasjonen. Det vil være hensiktsmessig å kartlegge hvordan lokalkontoret er strukturert og arbeider for å kunne se om de arbeider optimalt for de målsettinger som er bestemt i lokale rutiner og regler og i henhold til nasjonale lover og regler. En vil kunne avdekke eventuelle avvik og mangler som kan forbedres.

6. Avgrensning

Revisjonen skal ikke undersøke tjenester ved NAV-kontoret på individnivå. Det vil si at brukernes individuelle vedtak eller tjenester skal ikke vurderes.

En revisjon av internkontroll vil avgrenses til målsettinger, kompetanse, avvikskontroll og risikoanalyser ved NAV Kongsvinger.

7. Organisering og ansvar

Prosjektet antas gjennomført innenfor en ramme på 300 timer. Prosjektet er planlagt gjennomført av forvaltningsrevisor Benedicte Sleppen Ålskog i samarbeid med oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Lina Kristin Høgås. Det tas forbehold om annen sammensetning av prosjektgruppa. Planlagt oppstart er i oktober 2015. Endelig rapport kan påregnes ferdigstilt til behandling i kontrollutvalget i februar 2015.

Vedlegg 2: Koblingsskjema

Problemstillinger	Revisjonskriterier	Metode
Hvordan er NAV Kongsvinger organisert og styrt, og hvordan fungerer organisasjons og styringsmodellen? 1. Hvordan fungerer samarbeidet mellom kommunen og NAV stat når det gjelder styringen av NAV Kongsvinger? - Sikrer samarbeidsordningen at kommunen og staten er likeverdige samarbeidspartnere? - I hvilken grad er hovedutvalget for komité for helse og omsorg i Kongsvinger kommune involvert i NAV-kontorets drift og utvikling? 2. Hvordan fungerer samarbeidet og styring mellom kommunens ledelse og NAV Kongsvinger? 3. Har NAV Kongsvinger etablert et system for internkontroll?	• Kommuneloven • Lov om arbeids-og velferdsforvaltningen (NAV-loven) • Lov om sosiale tjenester i arbeids-og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) • Forskrift om rammer for delegasjon mellom stat og kommune om oppgaveutførelsen i de felles lokale kontorene i arbeids-og velferdsforvaltningen • Forskrift om internkontroll for kommunen i arbeids-og velferdsforvaltningen. • Forskrift om individuell plan i arbeids-og velferdsforvaltningen • Forskrift om internkontroll for kommunen i arbeids-og velferdsforvaltningen • Partnerskapsavtalen • Kommunale planer og målsettinger • Føringer og veiledere fra departementer, stortingsmeldinger mv.	Dokumentstudie Intervjuer
B Hvilken effekt har opprettelsen av kontoret hatt for brukerne, og hvordan har NAV Kongsvinger lyktes i å nå de sentrale målene for reformen? 1. I hvilken grad har opprettelsen av NAV Kongsvinger gitt positive resultater for brukerne? 2. Er det etablert rutiner for saksbehandling/enkeltvedtak som sikrer at kravene i gjeldende lover/forskrifter blir fulgt?	• Lov om arbeids-og velferdsforvaltningen (NAV-loven) • Partnerskapsavtalen • Interne reglementer, retningslinjer og rutinebeskrivelser i kommunen	Dokumentstudie Intervjuer

Litteratur

Jacobsen, Dag Ingvar og Thorsvik, Jan (2008) *Hvordan organisasjoner fungerer* Bergen:Fagbokforlaget

Kongsvinger kommune

NAV.no

Ot.prp. nr. 47 (2005-2006) Om lov om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven)

Riksrevisjonen (2011-2012) *Riksrevisjonens undersøkelse av partnerskapet mellom staten og kommunen i NAV*

St.prp. nr. 46 (2004-2005) Ny arbeids- og velferdsforvaltning

Sak nr.	Sak	Møtedato
15/2016	Kontrollutvalgets årsrapport for 2015.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Kontrollutvalgets årsrapport 2015.

Saksopplysninger

Sekretariatsleder har utarbeidet forslag til kontrollutvalgets årsrapport for 2015. I kontrollutvalgets årsplan for 2016, under pkt. 4.7, er det sagt følgende om kontrollutvalgets rapportering:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2015 behandles i det første møtet i 2016, og oversendes deretter kommunestyret til orientering. Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (rådmannens oppfølging av eventuelle anbefalinger), skal gå fram av kontrollutvalgets årsrapport. Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten

Årsrapporten legges fram til diskusjon i møtet, og kontrollutvalget kan gjerne komme med innspill til endringer.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget årsrapport for 2015 vedtas.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2015 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

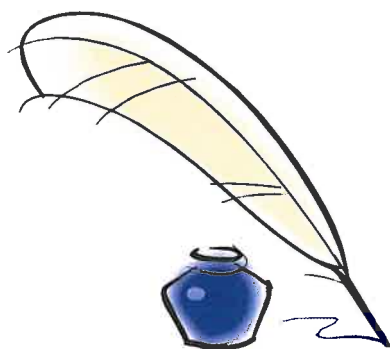
Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

VEDLEGG I
til sak 15/16

ÅRSRAPPORT 2015

KONTROLLUTVALGET I
KONGSVINGER KOMMUNE

*Utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS
Behandlet i kontrollutvalget 16.2.16
Vedtatt i kommunestyret*

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING.....	3
2	KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET	3
2.1	MEDLEMMER.....	3
2.2	MØTER OG SAKER	4
3	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER.....	4
3.1	ÅRSPLANENS HOVEDFOKUS.....	4
3.2	TILSYN OG KONTROLL.....	4
3.2.1	<i>Tilsyn med forvaltningen.....</i>	<i>4</i>
3.2.2	<i>Forsvarlig revisjonsordning.</i>	<i>5</i>
3.3	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED REGNSKAPSREVISJON	5
3.4	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED FORVALTNINGSREVISJON	5
3.4.1	<i>Plan, bestilling og gjennomføring av forvaltningsrevisjon</i>	<i>5</i>
3.4.2	<i>Rapportering av resultat etter gjennomført forvaltningsrevisjon.....</i>	<i>6</i>
3.5	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED SELSKAPSKONTROLL	6
3.5.1	<i>Plan, bestilling og gjennomføring av selskapskontroll</i>	<i>6</i>
3.5.2	<i>Rapportering av resultat etter gjennomført selskapskontroll.....</i>	<i>7</i>
3.6	TILSYN MED REVISJONEN	7
3.7	BUDSJETT FOR KONTROLL- OG TILSYNSARBEIDET.....	7
3.8	KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING.....	8
3.9	ØVRIGE AKTIVITETER.....	8
4	SEKRETÆRFUNKSJON	9
5	AVSLUTTENDE KOMMENTARER.....	10
	VEDLEGG 1	11
	VEDLEGG 2	19

1 INNLEDNING

Kommunestyret har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget er et sentralt hjelpeorgan for kommunestyret, og skal utøve sitt arbeid iht. kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg. Kontrollutvalget rapporterer om sin virksomhet til kommunestyret.

Det er utarbeidet eget reglement for kontrollutvalgets virksomhet. Kontrollutvalgets reglement ligger på www.gs-iks.no.

Kontrollutvalgets årsrapport er basert på årsplanen for kontrollutvalget for 2015 som ble vedtatt i kontrollutvalget i møtet den 27.11.15. Årsplanen har noen hovedfokus, se pkt. 3.1, men omtaler også kontrollutvalget ordinære oppgaver, jf. pkt. 3.2-3.8. Årsplanen ble oversendt kommunestyret til orientering, og ble behandlet i møtet 12.2.15 sak 016/15. I tillegg er årsrapporten basert på kontrollutvalgets tiltaksplan, en intern plan for kontrollutvalget, som justeres i hvert møte. Kontrollutvalgets årsplan og en kontinuerlig oppdatert tiltaksplan, ligger på www.gs-iks.no.

Kontrollutvalgets møter er åpne på lik linje med andre kommunale utvalg.

2 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

2.1 Medlemmer

Kontrollutvalget i Kongsvinger kommune har i 2015 bestått av 5 medlemmer og 5 varamedlemmer.

Medlem	Varamedlem
Randi Marie Ryan – leder (A)	Jorunn Leirstrand (A)
Rolf Krok- nestleder (Pp)	Randi E. Hansen (H)
Sergio Rocco (SV)	Samuel Abonyo (SV)
Iran Morovati (A)	Vidar Dalsberget (A)
Frode Flosand (FRP)	Bjørn Atle Jensen (FRP)

På det siste møtet i perioden 2011-2015 (1.9.15), ble dette bildet tatt (Sergio Rocco hadde forfall):

Kontrollutvalget fikk informasjon fra kommunalsjef Marianne Birkeland, enhetsleder Siri E. Nygaard Hansen og enhetsleder Anne Christine Ringstad-Nerli.

Fra høyre: Rolf Krok, Frode Flosand, Marianne Birkeland, KU-leder Randi Ryan, Iran Morovati, Anne Christine Ringstad-Nerli og Siri E. Nygaard Hansen.

På kommunestyrets møte 22.10.15, sak 070/15, ble følgende valgt til kontrollutvalg for perioden 2015-2019:

Medlem		Varamedlem	
Øystein Østgaard - leder	H	Randi E. Hanssen	H
May Britt Sletten - nestleder	AP	Anne Margrete Sørli-Bolneset	SV
Liv Engom	PP	Kristin Eline Haugen	V
Alf Tore Pedersen	AP	Rune Monsen	AP
Bjørn Jensen	FRP	Vidar Hoel	PP

2.2 Møter og saker

På grunn av at 2015 var et valgår, har kontrollutvalget i 2015 hatt 5 (6) møter og behandlet 60 (72) saker. Tallene i parentes er fra 2014. Hvilke saker som er behandlet, vedtakene i sakene og hvordan de er fulgt opp, går fram av vedlegget til årsrapporten. Møtedeltakelsen går fram av protokollene, som ligger tilgjengelig på www.gs-iks.no. Det har ikke vært avholdt noe fellesmøte for alle kontrollutvalgene i regionen i 2015.

3 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER

3.1 Årsplanens hovedfokus

Fokus	Behandlet
NAV – økning i sosialhjelp/Rutiner for å få jobbing for sosialhjelp (første møtet i 2015)	Det ble gitt en orientering i møtet den 20.1.15, sak 5/15.
Informasjon om vedlikeholdsplan (KKE)	Det ble gitt en orientering i møtet den 19.5.15, sak 26/15.
Mobbing i skolen og barnehage	Det ble gitt en orientering i møtet den 23.3.15, sak 17/15.
Universell utforming/tilgjengelighet i det offentlige rom.	Det ble gitt en orientering i møtet den 19.5.15, sak 27/15.
Kulturtilbud for ungdom/Ungdom og psykiske problemer.	Det ble gitt en orientering i møtet den 1.9.15, sak 38/15
Integrering av flyktninger/arbeidsplasser/skoler/barnehager	Denne saken ble satt opp til behandling i møtet 1.9.15, men ble utsatt. Det hadde sammenheng med at kommunestyret hadde bestilt nøyaktig samme informasjon, og denne skulle være klar i høst. Saken settes opp igjen i 2016.
Ved nedskjæringer på tjenesteområdene, blir kvaliteten omdefinert?	Informasjonen var planlagt til møtet 10.11.15, men ble ikke satt opp på grunn av for mange saker. Vurderes satt opp i 2016.
Tildelingsenhetene, hvordan jobber de, kriterier.	Det ble gitt en orientering i møtet den 23.3.15, sak 16/15.

Øvrige saker går fram av punktene nedenfor.

3.2 Tilsyn og kontroll

3.2.1 Tilsyn med forvaltningen

Kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen har i 2015 bl.a. blitt gjennomført på følgende måter:

- Kontrollutvalgets tilsyn med politiske vedtak gjennomføres ved at medlemmene følger med på saksdokumenter fra de forskjellige politiske utvalgene. Kontrollutvalget gjennomfører en gjensidig rapportering i hvert møte eller ved behov.

- Kontrollutvalget gjennomfører en samtale med ordfører og rådmann i hvert møte, så sant det er mulig.
- Ordfører, som har generelt møte- og talerett i kontrollutvalgets møter, inviteres til å delta i en samtale med kontrollutvalget.
- Rådmannen blir innkalt for å rapportere eller orientere kontrollutvalget om forskjellige saker, og fast orientering i hvert møte er
 - den økonomiske utviklingen
 - sykefravær
 - eventuelle anmeldelser eller varslinger
- Kontrollutvalget ber også om orientering om rådmannens system for oppfølging av KS-saker.
- Hvilke saker det er for øvrig er orientert om, går fram av protokollen fra møtene, som ligger tilgjengelig på www.gs-iks.no.
- Kontrollutvalget har mottatt to eksterne henvendelser i 2015. Den ene ble behandlet i møtet 20.1.15, sak 4/15. Kontrollutvalget besluttet å ikke følge opp denne saken videre. Den andre saken ble behandlet i kontrollutvalget 23.3.15, sak 18/15. Dette var en lukket sak og kontrollutvalget fant ikke grunnlag for å følge opp saken.
- Kontrollutvalget behandlet skatteoppkrevers årsrapport og Skatteetatens kontrollrapport for 2014 i møtet 23.3.15, sak 19/15. Saken ble behandlet i kommunestyret 18.6.15, sak 053/15.
- Kontrollutvalget fulgte opp tidligere gjennomførte tilsyn fra Fylkesmannen i Hedmark knyttet til omsorgssektoren. Rådmannen og kommunalsjefen orienterte.
- Sekretariatet henter fortløpende ut kopier av statlige tilsynsrapporter, enten fra statens eller kommunens postliste. Disse har blitt lagt fram for kontrollutvalget.

Disse sakene, sammen med revisjonens rapportering, danner grunnlag for det løpende tilsynet med kommunen. Sekretariatets oppfølging av kontrollutvalgets saker rapporteres gjennom en egen oversikt, som legges fram for kontrollutvalget for hvert møte. Denne rapporten ligger som vedlegg til årsrapporten.

3.2.2 Forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget har vurdert det slik at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kommunens revisor er Hedmark Revisjon IKS, som er revisor for 16 kommuner i Hedmark, samt Hedmark fylkeskommune. Øvrige vurderinger i forhold til revisjonens arbeid går fram av pkt. 3.6.

3.3 Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon

Hedmark Revisjon IKS orienterte om gjennomført regnskapsrevisjon for 2014 (interimrapport) i møtet 20.1.15, sak 7/15 og orienterte om revisjonsstrategien for regnskapsrevisjon for 2015 i møtet 10.11.15 (sak 52/15).

Kommuneregnskapet for 2014 ble behandlet i møtet 19.5.15, sak 28/15. Kontrollutvalget ga sin uttalelse til regnskapet i henhold til kontrollutvalgsforskriften § 7. Kontrollutvalget behandlet årsavslutningsbrevet for 2014 i samme møte, sak 29/15, og revisjonen orienterte om oppfølgingen av merknadene i sak 52/15 (møte 10.11.15).

Kontrollutvalget har ikke mottatt noen nummererte brev i 2015 og det er for øvrig ingen revisjonsmerknader som ikke er fulgt opp, jf. forskriften § 8.

3.4 Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon

3.4.1 Plan, bestilling og gjennomføring av forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget behandlet er revidert plan for forvaltningsrevisjon for 2015-2016 i møtet 20.1.15, sak 8/15. Saken ble sendt kommunestyret til orientering. Følgende prosjekter ble prioritert:

1. **Intern kontroll.** Hvordan fungerer den interne kontrollen i kommunen? (2015)

2. **Den eksterne varslingsordningen.** Holder den mål, er det en god ordning og et godt nok system? (2015)
3. **NAV – sosialhjelp/samordning stat/kommune** (2015-2016)
4. **BPA (brukerstyrt personlig assistent)** Hvordan fungerer disse rutinene, får kommunene inn de refusjonene som de har krav på? (2016)
5. **Prosjekt 11 – Samhandlingsreformen** (2016)

Kontrollutvalget bestilte i møtet 23.3.15, sak 20/15 en prosjektplan for bestilling av forvaltningsrevisjon knyttet til «Intern kontroll». Prosjektplanen ble lagt fram i møtet 19.5.15, sak 32/15. Problemstillingene går fram av vedlegget til årsrapporten (se sak 32/15). Rapporten legges fram i det første møtet i 2016.

Kontrollutvalget bestilte i møtet 1.9.15, sak 43/15, en prosjektplan for bestilling av forvaltningsrevisjon innen NAV. Prosjektplanen ble lagt fram i møtet 10.11.15, sak 56/15, men på grunn av litt usikkerhet om dette skulle gjennomføres nå, ble saken utsatt, og settes opp til behandling igjen i det første møtet i 2016.

Prioritet nr. 2 – om den eksterne varslingsordningen – ble omgjort til en undersøkelse og bestilt i møtet 1.9.15, sak 42/15. Problemstillingene går fram av vedlegget til årsrapporten (se sak 42/15) Rapporten ble lagt fram i møtet 10.11.15, sak 55/15. Den er sendt kommunestyret for behandling.

3.4.2 Rapportering av resultat etter gjennomført forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget fulgte opp forvaltningsrevisjon om «Psykisk helse og rusomsorg i Kongsvinger kommune» i møtet 1.9.15, sak 41/15. *Rapportens anbefalinger anses fulgt opp så langt, det men vurderer en ny oppfølging i løpet av 2017.*

3.5 Kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll

3.5.1 Plan, bestilling og gjennomføring av selskapskontroll

Kommunestyret vedtok i 2014 en revidert plan for selskapskontroll for 2014-2015. Følgende prioriteringer ble satt opp:

- **Eskoleia AS (heleid sammen med Eidskog) (2014)**
- **Aktør AS (heleid) (2015)**
- **GIVAS IKS (heleid, sammen med Grue, Nord-Odal og Eidskog) (2015)**
- **Overordnet eierskapskontroll.** I denne kontrollen har vi kun tenkt å kontakte kommunen, for å høre hvordan selskapene rapporter til kommunen og om hvordan de forholder seg til eierskapet. Vi presiserer at det ikke er aktuelt å kontakte selskapet for å be om opplysninger derfra. Dette blir derfor en overordnet kontroll. Oversikten over deleide selskaper ligger som vedlegg 2 til planen.

Det ble i KU-sak 71/14 bestilt overordnet selskapskontroll - kommunens oppfølging av deleide selskaper. Bestillingen ble gitt til Hedmark Revisjon IKS og rapporten ble lagt fram for kontrollutvalget i møtet 19.5.15, sak 31/15. Rapporten ble behandlet i kommunestyret 18.6.15, sak 054/15.

I møtet 23.3.15, sak 21/15 bestilte kontrollutvalget en forvaltningsrevisjon i GIVAS IKS, knyttet til intern kontroll. Prosjektplanen ble behandlet i møtet 19.5.15, sak 33/15 (problemstillingene går fram av vedlegget, se sak 33/15). Rapporten legges fram for kontrollutvalget i det første møtet i 2016.

Det er ikke gjennomført selskapskontroller i Eskoleia AS eller Aktør AS. Dette ble begrunnet på følgende måte i KU-sak 21/15:

Det skulle vært gjennomført eierskapskontroller både i Eskoleia AS og Aktør AS i 2014/2015, men oppdragsansvarlig revisor Lina Høgås og sekretariatsleder har drøftet dette, og kommet fram til at vi foreslår å utsette disse kontrollene noe, for eventuelt å kombinere disse kontrollene med en noe grundigere gjennomgang, for å få litt mer ut av kontrollene.

Vi vil derfor ta med en ny drøfting av kontroller i disse selskapene i den nye planen for selskapskontroll som blir lagt fram i 2016.

3.5.2 Rapportering av resultat etter gjennomført selskapskontroll

Det er ikke fulgt opp noen selskapskontroller i 2015. Selskapskontroll (eierskapskontroll) i GIR IKS, som ble behandlet i 2014, blir fulgt opp i det første møtet i 2016.

3.6 Tilsyn med revisjonen

Tilsynet med revisjonen har blitt utøvd på flere måter.

- Gjennom revisjonens orientering om sitt årlige planverk (revisjonsstrategi) og rapportering i forhold til dette (interimrapportering), jf. pkt. 3.3.
- Gjennom kontrollutvalgets behandling av revisjonsberetninger til reviderte regnskaper og andre rapporter med utgangspunkt i revisjonsarbeidet (jf. pkt. 3.3).
- Gjennom revisjonens muntlige rapporteringer om revisjonsarbeidet og revisjonsenheten, ved behov.
- Verktøy for kontrollutvalgets tilsynsansvar (NKRF¹). **Dokumentasjonen av kontrollutvalgets oppfølging av dette tilsynsansvaret** ble behandlet i møtet 10.11.15, sak 58/15 (dokumentasjonen er lagt ved som vedlegg 2 til årsrapporten, etter ønske fra det forrige kommunestyret).

I tillegg kan vi nevne:

- Oppdragsansvarlig revisor for både forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon la fram **uavhengighetserklæringer** for Kongsvinger kommunes regnskap i kontrollutvalgets møte hhv. 20.1.15, sak 6/15 og 1.9.15, sak 44/15.
- Kontrollutvalget har behandlet **oppdragsavtale** med Hedmark Revisjon IKS for **2015**, i møtet 28.10.14, sak 51/14. I denne avtalen går fram hvilke oppgaver som planlegges ut fra de ressursene som er til rådighet, jf. også pkt. 3.7. En tilsvarende oppdragsavtale for **2016** ble behandlet i kontrollutvalget 1.9.15, sak 45/15, men denne vil bli behandlet på nytt i det første møtet i 2016, når kommunens budsjett er vedtatt. Det ble rapportert i forhold til oppdragsavtalen (tertialrapporter) for 2015 i møtet 19.5.15, sak 34/15 og 10.11.15, sak 51/15. Rapportering i forhold til oppdragsavtalen pr. 31.12.14, ble behandlet i møtet 23.3.15, sak 22/15.
- Revisjonen arbeider bevisst med å bedre kompetansen og revisjonsarbeidets kvalitet, planleggingen og rapporteringen. Kravene til den obligatoriske etterutdanningen (i tråd med NKRFs retningslinjer) er oppfylt for alle.

3.7 Budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet

Kontrollutvalget skal legge fram forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

Budsjettforslaget skal inneholde utgifter til kontrollutvalgets virksomhet, ramme for sekretariatets budsjett og ramme for revisjonens budsjett. Til sammen skal dette utgjøre funksjon 110 i KOSTRA-rapporteringen. I kontrollutvalgets budsjett ligger godtgjørelser, utgifter til reise, kurs, bevertning mv. Hva som ligger i sekretariatets virksomhet går fram av pkt. 4. I revisjonstjenesten som kommunen betaler for, er følgende oppgaver inkludert:

- Revisjon av kommuneregnskapet, regnskapsbekreftelsen samt tilleggsoppgaver.
- Forvaltningsrevisjon.
- Selskapskontroll.
- Div. faglig veiledning.
- Attestasjonsoppgaver (inkludert momskompensasjon)
- Spillemiddelregnskaper.
- Pasientregnskaper (sykehjem og boliger for heldøgns omsorg og pleie).
- Kongsv. og omegn Barnehjem s. legat
- Gunnar A. Kjerrets legat
- Eventuelle granskningsoppgaver eller spesielle undersøkelser (vanligvis initiert/bestilt av enten kontrollutvalget, kommunestyret eller formannskapet).

¹ http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_regnrev.pdf og http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_forv_rev.pdf

I tillegg kommer revisjonens deltakelse i kontrollutvalgets møter og eventuelle kommunestyremøter.

Etter det vi har forstått, har kommunestyret vedtatt kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og tilsynsordningen for **2015**, som fordeler seg slik:

		2015
Kontrollutvalget	Sum	168 250
Sekretariat	Ramme for virksomheten	369 000
Revisjonen	Ramme for virksomheten	1 881 250
Sum		2 418 500

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for hele kontroll- og tilsynsarbeidet for **2016** i møtet 1.9.15, sak 46/15 (tallene går fram i vedlegg 1, se sak 46/15). Forskriften sier at kontrollutvalgets forslag skal følge med formannskapets innstilling til kommunens budsjett ved kommunestyrebehandlingen. Dette ble gjort i Kongsvinger. På grunn av endringer i revisjonens budsjett etter behandlingen i representantskapet (enstemmig vedtatt), sendte sekretariatet brev til kommunen om dette (datert 1.11.15). Dette brevet er ikke lagt ved til kommunestyret. Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2016 er vedtatt i kommunestyret (totalramme kr 2 412'), uten økningen i revisjonens budsjett.

3.8 Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget har i 2015 gjennomført følgende rapportering:

- Kontrollutvalgets **årsrapport for 2014** ble behandlet i kontrollutvalget 20.1.15, sak 9/15 og i kommunestyret 12.2.15, sak 013/15..
- **Årsplanen for 2016** ble behandlet i kontrollutvalget 10.11.15 (sak 57/15), og ble deretter oversendt kommunestyret med forslag om å ta årsplanen til orientering.
- Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret i forbindelse med resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll – dette blir gjort gjennom kontrollutvalgets årsrapport, jf. pkt. 3.4.2 og 3.5.2.
- Rapporter etter gjennomførte kontroller er sendt fortløpende til kommunestyret.

3.9 Øvrige aktiviteter

Kontrollutvalgets oppgaver er mange og store og de ser behov for en jevnlig oppdatering av sine kunnskaper, samt å treffes og ha kontakt med andre kontrollutvalg. For å følge opp dette kan følgende nevnes:

- 4 av kontrollutvalgsmedlemmene i Kongsvinger deltok på NKRFs kontrollutvalgskonferanse på Gardermoen 4. og 5. februar 2015.
- Sekretariatsleder sender jevnlig ut kopier av en del fagartikler ("Fagstoff") knyttet til kontroll og tilsyn. Dette er et tiltak som alle medlemmene mener er nyttig for å holde seg oppdatert.
- Kontrollutvalget behandlet i møtet 20.1.15, sak 10/15 en henvendelse fra sekretariatet i Nord-Østerdal, med tiltak for å bedre kommunikasjonen og samordningen med statlig tilsyn.
- 2015 er valgår, og det ble valgt nye kontrollutvalg høsten 2015. Kontrollutvalget fikk en foreløpig orientering om kontrollutvalgets rolle og oppgaver, i møtet 10.11.15, men vil få en heldagsopplæring i januar 2016. Noen av kontrollutvalgets tidligere medlemmer var også til stede for å formidle sine erfaringer videre.

Kontrollutvalget er opptatt av å gjøre kontroll og tilsyn mer synlig. Følgende tiltak er gjennomført:

- På Kongsvinger kommunes hjemmeside er kontrollutvalget omtalt under «Artikler/Kontrollutvalget», men siden er ikke oppdatert i forhold til møtedager og oppdragsansvarlig revisor. Sekretariatet følger opp saken i januar 2016.
- På hjemmesiden til Glåmdal sekretariat IKS (se pkt. 4) er kontrollutvalgene og kontrollutvalgenes oppgaver er synliggjort (www.gs-iks.no). Her legges det ut sakslister og møtebøker og andre dokumenter.

- Ettersom kontrollutvalgets møter er åpne, sender sekretariatet både sakslister og møtebøker til Glåmdalen og Østlendingen. Møtene skal også kunngjøres på kommunens hånd.

4 SEKRETÆRFUNKSJON

Kontrollutvalgene i Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler og Åsnes har felles sekretariat gjennom det interkommunale selskapet Glåmdal sekretariat IKS. Selskapets bemanning har i 2015 vært på 1,8 stillinger (2 personer). Fra midten av oktober har konsulenten kun jobbet i 60 % stilling (permisjon).

Det er vedtatt egne etiske retningslinjer for Glåmdal sekretariat IKS. Disse bygger på de etiske retningslinjene som er vedtatt for NKRFs medlemmer.

Tidsbruk

Når vi trekker ferie og permisjoner fra total arbeidstid i perioden 1.1.15-31.12.15, har sekretariatet hatt 2 635 (2 352) timer til disposisjon (tallet i parentes er fra 2014, da vi hadde vakanse et par måneder)..

	Timer	%
Eidskog	320	15,3
Grue	288	13,8
Kongsvinger	315	15,0
Nord-Odal	282	13,5
Sør-Odal	285	13,6
Våler	294	14,0
Åsnes	310	14,8
	2093	100

79,4 % (79,4 %) av timene brukt på kontrollutvalgene (2 093 timer). Disse er fordelt på kontrollutvalgene som tabellen ved siden av viser.

Vi har til sammen saksutredet ca. 387 (431) saker i de 7 kontrollutvalgene i 2015 (ekskl. «Eventuellsakene»). Det er litt færre enn i 2014, ettersom det var ett møte mindre på grunn av valget.

For Kongsvinger ser fordelingen av timer til kontrollutvalgets virksomhet slik ut:

Oppgaver	2015	2014
Saksbehandling	259	189
Møter kontr.utv.	34	43
Eierskapskontr.	0	0
Plan for selsk.kontroll	3	8
Analyse/plan forv.r.	0	2
Inform./oppl.	0	1
Møte med rev.	2	2
Planlegg/faglig oppdat	17	27
	315	271

Under den største oppgaven, saksbehandling til kontrollutvalget, ligger all saksforberedelse og forskjellige undersøkelser til kontrollutvalget, herunder årsplaner og årsrapporter, møteinnkallinger med tilhørende bestillinger og avtaler, referater og oversendelse av vedtak til videre behandling og oppfølging av vedtak. Det er brukt noe mer tid til saksbehandling i 2015 enn i 2014, selv om det er behandlet færre saker. Dette har sammenheng med at vi har fått mer tid til å følge med på kommunens saker og postlister.

Den øvrige tidsbruken, 542 (486) timer, har gått til saksbehandling og møter i styret og representantskapet, administrasjon/IT/kontor/arkiv, kurs og reiser til og fra møter i kommunene. 60 % av kommunenes betaling for sekretariattjenesten blir fordelt etter tidsbruken i kontrollutvalgene i ettertid. De øvrige 40 % blir fordelt etter innbyggertall.

5 Avsluttende kommentarer

Kontrollutvalget har en viktig oppgave med å ivareta kontroll- og tilsynsfunksjonen i kommunen, sammen med revisjonen og sekretariatet.

Kontrollutvalget er avhengig av et samarbeid mellom sekretariatet og revisjonen, og dette samspillet har fungert veldig bra i 2015.

Kontakten mot kommunen, spesielt ordføreren og rådmannen, har også vært nyttig. Kontrollutvalget mener at samtalene som gjennomføres i kontrollutvalgsmøtene, bidrar positivt til en god kontakt.

Kongsvinger, 16.2.16
Øystein Østgaard
leder kontrollutvalget

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

VEDLEGG 1

Oppfølging KU-saker Kongsvinger-2015

Møte	Sakn.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
20.1.15	1/15	Referater, orienteringer og diskusjoner.	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.				✓
	2/15	Samtale med ordføreren.	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	3/15	Samtale med rådmannen.	Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.				✓
	4/15	Mottatt henvendelse til kontrollutvalget fra Utdanningsforbundet.	1. Kontrollutvalget ber rådmannen sende Fylkesmannens tilbakemelding til kontrollutvalget når den foreligger. 2. Kontrollutvalget tar for øvrig administrasjonens informasjon til orientering og gjør ikke noen flere undersøkelser foreløpig. 3. Sekretariatet gir Utdanningsforbundet beskjed om dette.	Brev sendes Utdann. forbundet			✓
	5/15	Informasjon fra NAV – økning i sosialhjelp/Rutiner for å få jobbing for sosialhjelp	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	6/15	Habilitetsklæringer for oppdragsansvarlige revisorene.	Kontrollutvalget tar de oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorenes egenvurdering for Kongsvinger kommune for 2015 til orientering.				✓
	7/15	Interimsrapport regnskapsrevisjon.	Kontrollutvalget tar revisjonens rapportering til orientering.				✓
	8/15	Revidert plan for forvaltningsrevisjon.	1. Kontrollutvalget vedtar plan for forvaltningsrevisjon og slutter seg til de prioriteringer som går fram av plan for forvaltningsrevisjon, pkt. 3.4. 2. Planen sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: • Kommunestyret tar den reviderte planen for forvaltningsrevisjon for 2015-2016 til orientering.	KS får saken til orientering 12.2.15	KS 12.2.15 13/15 Særutskrift 26.2.15	Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓
	9/15	Kontrollutvalgets årsrapport for 2014.	1. Kontrollutvalget årsrapport for 2014 vedtas. 2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: • Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2014 til orientering.	KS	KS 12.2.15 15/15 Særutskrift 26.2.15		✓
	10/15	Samordning av statlig og kommunalt tilsyn.	Kontrollutvalget slutter seg til det som er sagt i vedtakene til kontrollutvalgene i Os, Tolga, Alvdal og Folldal, om tiltak for å bedre kommunikasjonen og samordningen med statlig tilsyn.	Kontroll-utvalg Fjell IKS			✓
	11/15	Eventuelt.	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓
							OK
23.3.15	12/15	Referater, orienteringer og diskusjoner.	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.				✓
	13/15	Samtale med ordføreren.	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	14/15	Samtale med rådmannen.	Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.				✓

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Møte	Sakn.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
	15/15	Oppfølging av tilsynsrapport/tilsynssaker.	Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.				✓
	16/15	Informasjon fra tildelingskontoret.	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	17/15	Informasjon om mobbing i skolene.	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	18/15	Mottatt henvendelse til kontrollutvalget (lukket sak, unntatt offentlighet).	1. Kontrollutvalget er av den oppfatning av dette ikke er en sak som kontrollutvalget kan gå videre med. 2. Kontrollutvalget oppfordrer klager til å benytte de ordinære klagemulighetene for kommunale vedtak.				✓
	19/15	Skatteoppkrevers årsrapport for 2014.	Kontrollutvalget tar saken til orientering og foreslår for Kongsvinger kommunestyre å fatte slikt vedtak: Skatteoppkrevers årsrapport/årsregnskap for 2014 og Skatteetatens kontrollrapport, datert 15.2.15, tas til orientering.	KS	KS 18.6.15 sak 053/15 Særutskrift 23.6.15		✓
	20/15	Bestilling av forvaltningsrevisjon.	1. Kontrollutvalget viser til revidert plan for forvaltningsrevisjon for Kongsvinger kommune for 2015-2016 og vedtar oppstart av et forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til Intern kontroll. Prosjektet har følgende problemstillinger: 1. <i>Har kommunen et helhetlig system for intern kontroll?</i> 2. <i>Hvordan er dette i så fall integrert i kommunens organisasjon?</i> 3. <i>Hvilke rutiner er etablert for å sikre en god intern kontroll i den enkelte enhet*) og hvordan fungerer de i praksis?</i> <i>*) De områdene/enhetene som velges ut er (+ stikkord)</i> 1. Sykehjem - medisinbehandling a. Innkjøp b. Lagring (sikkerhet) c. Bruk (uttak) 2. Sykehjem - kjøkkendrift a. Innkjøp b. Oppbevaring c. Bruk/betaling 3. KKE - innkjøp a. Bestilling b. Mottak c. Attestasjon	Hedmark Revisjon IKS	Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging		✓
			2. Hedmark Revisjon IKS legger fram en prosjektplan for kontrollutvalget i neste møte. 3. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på 300 timer og				

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Møte	Sakn.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
			kontrollutvalget ber om at endelig prosjektrapport ferdigstilles og legges fram for kontrollutvalget innen 1. september 2015.				
	21/15	Bestilling av selskapskontroll/ forvaltningsrevisjon.	1. Kontrollutvalget viser til revidert plan for selskapskontroll og vedtar oppstart av selskapskontroll/forvaltningsrevisjon i GIVAS IKS, knyttet intern kontroll med følgende problemstilling: • <i>Hvilke rutiner er etablert for å sikre en god intern kontroll i selskapet og hvordan fungerer de i praksis? Det fokuseres spesielt på områdene innkjøp (bestilling, mottak, attestasjoner) og reiseregninger (dokumentasjon, satser, attestasjoner)</i> 2. Det tas forbehold om at det bestilles en tilsvarende kontroll fra de øvrige eierkommunene. 3. Hedmark Revisjon IKS legger fram prosjektplan i neste møte. 4. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på 300 timer. 5. Tidsfrist fastsettes sammen med prosjektplanen. 6. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektene på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legger sekretariatsleder saken fram for kontrollutvalget.	Hedmark Revisjon IKS		Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓
	22/15	Rapportering iht. oppdragsavtalen pr. 31.12.14.	Kontrollutvalget tar statusrapport pr. 31.12.14 til orientering.				✓
	23/15	Eventuelt.	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓
19.5.15	24/15	Referater, orienteringer og diskusjoner.	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.				OK
	25/15	Samtale med ordføreren.	Samtalen utsettes til neste møte.				✓
	26/15	Informasjon om vedlikeholdsplan (KKE).	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	27/15	Informasjon om Universell utforming/tilgjengelighet i det offentlige rom	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	28/15	Årsregnskap og årsberetning for Kongsvinger kommune 2014.	Kontrollutvalgets uttalelse til Kongsvinger kommunes årsregnskap og årsberetning for 2014, oversendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.	KS med kopi FSK	KS 18.6.15 sak 38/15 Hentet ut selv fra kommunens hjemmeside		(✓)

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Møte	Sakn.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
	29/15	Årsavslutningsbrev 2014 – Kongsvinger kommune.	Kontrollutvalget tar saken årsavslutningsbrev fra Hedmark Revisjon IKS til orientering og følger opp saken igjen i løpet av høsten 2015.			Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓
	30/15	Samtale med rådmannen.	Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.				✓
	31/15	Behandle rapport «Overordnet selskapskontroll-kommunens oppfølging av deleide selskaper.»	- Kontrollutvalget tar rapport om overordnet selskapskontroll – kommunens oppfølging av deleide selskaper til orientering. - Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: - Kommunestyret tar rapport om overordnet selskapskontroll – kommunens oppfølging av deleide selskaper til orientering.	KS	KS 18.6.15 sak 054/15 Særutskrift 23.6.15		✓
	32/15	Prosjektplan forvaltningsrevisjon - intern kontroll i Kongsvinger.	- Kontrollutvalget viser til revidert plan for forvaltningsrevisjon for Kongsvinger kommune for 2015-2016 og vedtar oppstart av et forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til Intern kontroll. Prosjektet har følgende problemstillinger: - Har kommunen et helhetlig system for intern kontroll? - Hvordan er dette i så fall integrert i kommunens organisasjon? - Hvilke rutiner er etablert for å sikre en god intern kontroll i den enkelte enhet og hvordan fungerer de i praksis? - Avgrensningene i forhold til undersøkelsen går fram av prosjektplanens pkt. 2. - Hvis det i løpet av gjennomgangen avdekkes andre problemstillinger eller områder som bør undersøkes nærmere, tas dette opp med kontrollutvalget. - Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på 300 timer og kontrollutvalget ber om at endelig prosjektrapport ferdigstilles og legges fram for kontrollutvalget i møtet i november 2015. - Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legger sekretariatsleder saken fram for kontrollutvalget.	Hedmark Revisjon IKS		Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓
	33/15	Prosjektplan forvaltningsrevisjon i GIVAS IKS.	- Kontrollutvalget viser til revidert plan for selskapskontroll og vedtar oppstart av selskapskontroll/forvaltningsrevisjon i GIVAS IKS, knyttet intern kontroll. - Prosjektet har følgende problemstillinger: DEL I: Innkjøp/kontraktsoppfølging - Har GIVAS IKS etablert en tilfredsstillende internkontroll for innkjøp og kontraktsoppfølging? Herunder; følges eventuelle	Hedmark Revisjon IKS		Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Møte	Sakn.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
			utarbeidede rutiner i praksis? - I hvilken grad har GIVAS IKS etterlevd regelverket for offentlige anskaffelser? - Har GIVAS IKS etablert rammeavtaler for kjøp av varer og tjenester som selskapet kjøper regelmessig? DEL II: Reiseregninger - Har GIVAS IKS etablert tilfredsstillende internkontroll for å sikre at utbetalingene av reisegodtgjørelser er riktige? Herunder; følges eventuelle utarbeidede rutiner i praksis? - I hvilken grad skjer utbetalingene av reisegodtgjørelse i henhold til gjeldende reiseregulativ?				
			3. Hvis det i løpet av gjennomgangen avdekkes andre problemstillinger som bør undersøkes nærmere, tas dette opp med kontrollutvalget. 4. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på 300 timer og kontrollutvalget ber om at endelig prosjektrapport ferdigstilles og legges fram for kontrollutvalget i november 2015. 5. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legges saken fram for kontrollutvalget				✓
	34/15	Statusrapport oppdragsavtale 1. tertial, Hedmark Revisjon IKS	Kontrollutvalget tar statusrapport pr. 1. tertial 2015 til orientering.				✓
	35/15	Eventuelt.	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓
							OK
1.9.15	36/15	Referater, orienteringer og diskusjoner.	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.				✓
	37/15	Samtale med ordføreren.	Samtalen utsettes til neste møte.				✓
	38/15	Kulturtilbud for ungdom/Ungdom og psykiske problemer.	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	39/15	Integrering av flyktninger/arbeidsplasser/skoler/barnehager	Informasjonen utsettes til neste møte.				✓
	40/15	Samtale med rådmannen.	Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.				
	41/15	Oppfølging av forvaltningsrevisjon om Psykisk helse- og rusomsorg i	Kontrollutvalget tar «Oppfølging av forvaltningsrevisjon» til orientering og vurderer ny oppfølging i løpet av 2017			Lagt inn i tiltaksplanen	

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Møte	Sakn.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
	42/15	Kongsvinger kommune. Bestilling av undersøkelse, kommunens eksterne varslingsordning.	- Kontrollutvalget bestiller en undersøkelse knyttet til kommunens eksterne varslingsordning. - Følgende spørsmål kan være aktuelt å ta utgangspunkt i: - Hvor ofte/mye blir varslingsordningen benyttet? - Hvilke rutiner er etablert når det mottas varsling? - Er varslingsmottaket habile til å ta i mot varsling, hvis de samtidig er rådgiver for kommunen? - Hvis det er andre forhold som bør belyses, tas det opp med sekretariatsleder. - Undersøkelsen gjennomføres innenfor en ramme på 75 timer. - Rapporten legges fram for kontrollutvalget i november 2015.	Hedmark Revisjon IKS		for oppfølging Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓
	43/15	Bestilling av prosjektplan forvaltningsrevisjon, NAV.	- Kontrollutvalget viser til plan for forvaltningsrevisjon for Kongsvinger kommune for 2015-2016 og bestiller en prosjektplan/forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til NAV kommune og i samarbeid med NAV stat - Prosjektet har følgende problemstillinger: Hvordan er NAV Kongsvinger organisert og styrt, og hvordan fungerer organisasjons- og styringsmodellen? - Hvordan fungerer samarbeidet mellom kommunen og NAV stat når det gjelder styringen av NAV Kongsvinger? - Sikrer samarbeidsordningen at kommunen og staten er likeverdige samarbeidspartnere? - I hvilken grad er hovedutvalg for komité for helse og omsorg i Kongsvinger kommune involvert i NAV- kontorets drift og utvikling? - Hvordan fungerer samarbeid og styring mellom kommunens ledelse og NAV Kongsvinger? - Har NAV Kongsvinger etablert et system for internkontroll? Hvilken effekt har opprettelsen av kontoret hatt for brukerne, og hvordan har NAV Kongsvinger lykket i å nå de sentrale målene for reformen? - I hvilken grad har opprettelsen av NAV Kongsvinger gitt positive resultater for brukerne? - Er det etablert rutiner for saksbehandling/enkeltvedtak som	Hedmark Revisjon IKS		Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Møte	Sakn.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig																				
			3. Prosjektplanen legges fram i neste møte. Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisors egenvurdering for Kongsvinger kommune for 2015, til orientering.				✓																				
	44/15	Oppdragsansvarlig revisors (regnskapsrevisjon) habilitetserklæring for Kongsvinger kommune for revisjonsåret 2015.	Oppdragsavtalen med Hedmark Revisjon IKS for 2016 godkjennes.				✓																				
	45/15	Oppdragsavtalen kontrollutvalget/Hedmark Revisjon IKS for 2016.					✓																				
	46/15	Forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2016.	1. Følgende forslag til ramme for budsjettet for kontroll- og tilsynsordningen for Kongsvinger kommune vedtas og oversendes kommunen som kontrollutvalgets forslag til ordningen for 2016.<table><tr><th></th><th>Budsjett 2016</th></tr><tr><td>Kontrollutvalget</td><td>187 750</td></tr><tr><td>Sekretariatet</td><td>399 000</td></tr><tr><td>Revisjonen</td><td>1 827 500</td></tr><tr><td>Totalt</td><td>2 412 250</td></tr></table> 2. Forslaget følger formannskapetets innstilling til kommunestyret vedrørende budsjettet for Kongsvinger kommune 2016. 3. Særutskrift av kommunestyrets behandling, med spesifisering av bevilgede beløp for kontroll- og tilsynsarbeidet, sendes kontrollutvalget, Hedmark Revisjon IKS og Glåmdal sekretariat IKS til orientering. Brev fra sekretariatet til kommunen 1.11.15, økning i revisjonens budsjett etter enstemmig vedtak i representantskapet. Nytt forslag blir som følger:<table><tr><th></th><th>Budsjett 2016</th></tr><tr><td>Kontrollutvalget</td><td>187 750</td></tr><tr><td>Sekretariatet</td><td>399 000</td></tr><tr><td>Revisjonen</td><td>1 935 000</td></tr><tr><td>Totalt</td><td>2 521 750</td></tr></table>		Budsjett 2016	Kontrollutvalget	187 750	Sekretariatet	399 000	Revisjonen	1 827 500	Totalt	2 412 250		Budsjett 2016	Kontrollutvalget	187 750	Sekretariatet	399 000	Revisjonen	1 935 000	Totalt	2 521 750	Kongsvinger kommune	KS 15.12.15 sak 117/15 Ikke mottatt særutskrift Fått melding 15.1.16 KS vedtok en ramme på kr 2 412' . Økningen i revisjonens budsjett er ikke vedtatt	Etterlyst 13.1.16	✓
	Budsjett 2016																										
Kontrollutvalget	187 750																										
Sekretariatet	399 000																										
Revisjonen	1 827 500																										
Totalt	2 412 250																										
	Budsjett 2016																										
Kontrollutvalget	187 750																										
Sekretariatet	399 000																										
Revisjonen	1 935 000																										
Totalt	2 521 750																										
	47/15	Eventuelt.	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓																				
10.11.15	48/15	Velkommen til det nye kontrollutvalget.	Kontrollutvalget tar den foreløpige informasjonen til orientering.				OK ✓																				

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Møte	Sakn.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
	49/15	Samtale med ordføreren.	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	50/15	Presentasjon av og informasjon fra Hedmark Revisjon IKS.	Kontrollutvalget tar informasjonen fra Hedmark Revisjon IKS til orientering.				✓
	51/15	Tertialrapport, 2. tertial 2016 -- Hedmark Revisjon IKS.	1. Kontrollutvalget tar statusrapport pr. 2. tertial 2015 til orientering. 2. Kontrollutvalget tar daglig leders informasjon om oppdragsavtalen til orientering.				✓
	52/15	Revisjonsstrategien for revisjonsåret 2015.	Kontrollutvalget tar informasjonen om revisjonsstrategien for Kongsvinger kommune for 2015 til orientering.				✓
	53/15	Referater, orienteringer og diskusjoner.	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.				✓
	54/15	Samtale med rådmannen	Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.				✓
	55/15	Rapport undersøkelse – Den eksterne varslingsordningen.	Kontrollutvalget tar rapport fra undersøkelse av «Den eksterne varslingsordningen» til orientering, og sender den over til kommunestyret med følgende forslag til vedtak: Kommunestyret tar rapporten om undersøkelse av «Den eksterne varslingsordningen» til orientering og ber administrasjonen vurdere om advokatrådgiving og ekstern varslingsordning bør deles på to forskjellige oppdragsgivere.	KS	KS 12.12.15 127/15 Ikke mottatt særutskrift		✓
	56/15	Prosjektplan forvaltningsrevisjon NAV	Kontrollutvalget sender en henvendelse til NAV og orienterer om den planlagte bestillingen og ber om en tilbakemelding på hvordan NAV stiller seg til dette.				✓
	57/15	Kontrollutvalgets årsplan for 2016.	1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen, med de endringer som framkom i møtet, som kontrollutvalgets årsplan for 2016. 2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2016 til orientering.	KS	KS 12.12.15 126/15 Ikke mottatt særutskrift		✓
	58/15	Kontrollutvalgets tilsynsansvar med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Oppsummering 2015.	Kontrollutvalget slutter seg til de vurderingene som går fram av - Vurdering av regnskapsrevisjon pr. 31.12.15. - Vurdering av forvaltningsrevisjon pr. 31.12.15.				✓
	59/15	Overføring av erfaringer – møte mellom nye og gamle medlemmer.	Kontrollutvalget tar med seg tidligere kontrollutvalgs erfaringer i sitt arbeid videre.				✓
	60/15	Eventuelt.	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓
							OR

VEDLEGG 2

**Kontrollutvalgets tilsynsansvar
for regnskapsrevisjon i Hedmark Revisjon IKS**
utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.15 – kontrollutvalget i Kongsvinger
1. Krav til utdanning og praksis for oppdragsansvarlig revisor – RF § 11	- Det har vært et skifte i oppdragsansvaret for regnskapsrevisjon i Kongsvinger i 2015, Rolf Berg var oppdragsansvarlig til og med regnskapsavslutningen for 2014, mens Tommy Pettersen overtok etter Berg. Begge tilfredsstiller kravene iht. RF § 11.
2. Krav til vandel for oppdragsansvarlig revisor – RF § 12	- Oppdragsansvarlig revisor er registrert revisor og har autorisasjon.
3. Dokumentasjon av revisors uavhengighet – RF § 15	- Dokumentasjon av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet legges fram for kontrollutvalget hvert år. Uavhengighetserklæringen for 2015 for Kongsvinger kommune (Tommy Pettersen) ble behandlet i møtet 1.9.15, sak 44/15.
4. Generelt om revisors uavhengighet og objektivitet – RF § 13 & 14	- Utøvende revisorer leverer sin egenvurdering til daglig leder. Oppdragsansvarlige leverer kun til kontrollutvalget, jf. pkt. 3.
5. Kunnskap om revisjonens innhold	- Kontrollutvalget får orientering om revisjonens innhold i opplæringen som gis for nye utvalg. - I tillegg får kontrollutvalget informasjon gjennom den årlige behandlingen av revisjonsstrategien, jf. sak 52/15., og oppfølgingen av denne (interimrapportering). - Det gis også informasjon om regnskapsrevisjonen i engasjementsbrevet (behandlet i møtet 10.11.15) og som vedlegg til oppdragsavtalen (jf. pkt. 6). - Kontrollutvalget får også informasjon om revisjonens arbeid ved behandling av årsregnskapet/revisjonsberetningen). - Øvrig informasjon om revisjonen gis i møter ved behov.
6. Avtaler mellom revisor og kontrollutvalget	- Hedmark Revisjon IKS utarbeider en oppdragsavtale som signeres av daglig leder og kontrollutvalgets leder. Kontrollutvalget vedtok en oppdragsavtale for 2015 i møtet 28.10.14, Sak 51/14. - Oppdragsavtalen for 2016 vil bli signert, etter at budsjettet for 2016 er vedtatt i kommunestyret (i det første møtet i 2016). - Hedmark Revisjon IKS rapporterer i forhold til oppdragsavtalen hvert tertial. - Det er ikke laget andre avtaler mellom kontrollutvalget og revisor. - NKRF har gjennomført ekstern kvalitetskontroll i Hedmark Revisjon IKS i 2015. Denne rapporten viste ingen avvik. Kontrollutvalget fikk en orientering i møtet 10.11.15.
7. Revisjonsstrategi	- Oppdragsansvarlig revisor for kommunens årsregnskap rapporterer sitt arbeid årlig til kontrollutvalget slik (minimumskrav): o Plan/revisjonsstrategi (høst) o Statusrapport (vinter) o Årsavslutning (vår) (revisjonsberetning og årsavslutningsbrev).
8. Nummererte brev – RF § 4	- Kontrollutvalget får nummererte brev der det er påkrevet. - Kontrollutvalget i Kongsvinger har ikke mottatt noe nummerert brev i 2015.
9. Misligheter – RF § 3, RF § 4, KF § 8	- Vi har den oppfatningen at Hedmark Revisjon IKS følger bestemmelsene som er gitt i forhold til misligheter. - Det er ikke behandlet noen saker knyttet til misligheter i 2015.

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.15 – kontrollutvalget i Kongsvinger
10. Revisjonsberetningen – RF § 5	- Kontrollutvalget mottar kopi av revisjonsberetningen slik bestemmelsene sier. Hvis det er alvorlige mangler, sendes nummerert brev i forkant, jf. det som er sagt i pkt. 8.
11. Revisors møteplikt og møterett – RF § 19, KF § 19	- Oppdragsansvarlig revisor (eller den han bemyndiger) er til stede i kommunestyret når regnskapet blir behandlet. - Revisjonssjefen eller oppdragsansvarlig revisor (eller den han bemyndiger) er til stede i kontrollutvalgets møter, når det er påkrevet. Dette blir vurdert fra møte til møte.
12. Revisors opplysningsplikt – RF § 20	- Revisors opplysningsplikt ovenfor kontrollutvalget følges. Kontrollutvalget får de opplysningene som de ber om.

Kontrollutvalgets tilsynsansvar for forvaltningsrevisjon i Hedmark Revisjon IKS utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.15 – kontrollutvalget i Kongsvinger
1. Krav til kompetanse for oppdragsansvarlig revisor – RF § 11 Revisjonsforskriften stiller krav om at oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor skal ha minimum tre års utdanning fra universitet/høyskole.	- Det er flere oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer knyttet til Kongsvinger kommune, jf. pkt. 3. Alle tilfredsstiller kravene gitt i revisjonsforskriften § 11.
2. Krav tilandel for oppdragsansvarlig revisor – RF § 12 Det er i forskriften satt krav om at den som ansettes som revisor i en kommune eller gis ansvar for revisjonsoppdrag for en kommune, må ha ført hederlig andel, være i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, og være myndig. Kravene må dokumenteres gjennom en vandelsattest. Det er tilstrekkelig å konstatere at kravene er oppfylt ved ansettelse eller tildeling av oppdrag.	- De oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorene knyttet til Kongsvinger kommune tilfredsstiller kravene gitt i revisjonsforskriften § 12.
3. Dokumentasjon av revisors uavhengighet – RF § 15 Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det skal avgis uavhengighetserklæringer for hver kommune.	- De oppdragsansvarlige revisorene Lina Høgås, Laila Irene Stenseth og Jo Erik Skjeggstad la fram uavhengighetserklæringer for Kongsvinger kommune i møtet 20.1.15, sak 6/15.
4. Generelt om revisors uavhengighet og objektivitet – RF § 13 & 14 Det er gitt begrensninger for alle som deltar i revisjonen av en kommune i forhold til andre ansettelsesforhold, styreverv, interessekonflikter og rådgivningstjenester. Revisor er ansvarlig for å foreta de nødvendige vurderingene slik at utførelse av revisjonen og bemanning er i henhold til krav i lov og forskrift. Det er ikke satt noen krav om at disse vurderingene dokumenteres overfor kontrollutvalget, men utvalget bør være kjent med de formelle begrensningene for utførelse av revisjonen og eventuelt forsikre seg om at revisor løpende foretar de nødvendige vurderingene. Bestemmelsene om uavhengighet gjelder også revisjonsmedarbeidere.	- De øvrige forvaltningsrevisorene i Hedmark Revisjon IKS legger også fram egenvurdering i forhold til uavhengighet. Denne behandles internt i selskapet.

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.15 – kontrollutvalget i Kongsvinger
5. Grunnlaget for gjennomføringen av et forvaltningsrevisjonsprosjekt Kontrollutvalget bør få seg forelagt og drøfte et utkast til prosjektplan, se punkt 6. Den vedtatte prosjektplanen danner grunnlaget for gjennomføringen av prosjektet. Behovet for ytterligere formalisering vil avhenge av hvilken avtalemessig regulering av revisjonstjenesten kommunen har valgt.	- All forvaltningsrevisjon gjennomføres på bakgrunn av bestilling fra kontrollutvalget. - Prosjektplan for prosjektet knyttet til Intern kontroll, ble lagt fram i møtet 19.5.15, sak 32/15. - Prosjektplan for prosjektet knyttet til Intern kontroll i GIVAS IKS (selskapskontroll), ble lagt fram i møtet 19.5.15, sak 33/15. - Prosjektplan for prosjektet knyttet til NAV, ble lagt fram i møtet 10.11.15, sak 56/15.
6. Prosjektplan Prosjektplanen bør omtale følgende punkter: - bakgrunn for prosjektet inkludert klargjøring av vesentlighet og risiko - problemstillinger - ressursbehov - leveringstidspunkt Prosjektplanen kan også gi informasjon om - formål (utfyllende informasjon) - revisjonskriterier eller grunnlaget for disse - metodisk tilnærming - organisering og ansvar - detaljert tidsplan	- Prosjektplan utarbeides i tråd med foreslåtte maler.
7. Endringer i prosjektplanen Dersom det oppstår behov for å gjøre vesentlige endringer i forhold til prosjektplanen, som er lagt fram for kontrollutvalget jf. pkt 6, skal endringene legges fram for kontrollutvalget for godkjenning.	- Kontrollutvalget har delegert til sekretariatet å avtale små endringer i prosjektplanen. Ved større endringer, har endringene blitt lagt fram for kontrollutvalget. - Uansett endring, har kontrollutvalget blitt orientert i påfølgende møte.
8. Orientering til kontrollutvalget underveis Ved omfattende prosjekter kan kontrollutvalget ha behov for orientering fra revisor underveis om hvordan prosjektet utvikler seg for å forsikre seg om at det er i tråd med bestillingen og tidsplanen. Slik informasjon kan gis på ulike måter og med ulik grad av formalitet.	- Kontrollutvalget blir holdt oppdatert om prosjektet underveis, der det er nødvendig.
9. Kvalitetskontroll Kontrollutvalget bør forsikre seg om at forvaltningsrevisjonsprosjektet gjennomføres i samsvar med kravene i RSK 001 <i>Standard for forvaltningsrevisjon</i>. Standarden inneholder krav om at forvaltningsrevisjon skal kvalitetssikres. Kontrollutvalget bør få en orientering fra revisor om det kvalitetskontrollsystemet som er iverksatt.	- Hedmark Revisjon IKS har ikke hatt ekstern kvalitetskontroll innen forvaltningsrevisjon i 2015.
10. Framlegging av ferdig rapport Revisor bør presentere det ferdige prosjektet for kontrollutvalget og svare på spørsmål i et møte.	- Oppdragsansvarlig revisor eller utførende revisor er til stede i kontrollutvalgets møte og presenterer rapporten og svarer på spørsmål. - Sekretariatet dokumenterer i saksframstillingen,

Anbefaling	Vurdering pr. 31.12.15 – kontrollutvalget i Kongsvinger
Kontrollutvalget må kontrollere at rapporten er i henhold til bestillingen, og at alle problemstillingene er besvart. Men rapportens utforming, herunder dens innhold, vurderinger og konklusjoner faller inn under revisors selvstendige, faglige ansvar. Kontrollutvalget kan ikke selv endre en forvaltningsrevisjonsrapport. Dersom kontrollutvalget mener at revisors rapport ikke er god nok eller ikke svarer på bestillingen, bør dette avklares gjennom en dialog med revisor.	vurdering av om rapporten er iht. bestillingen og om problemstillingene er besvart, når rapporten legges fram i møtet.
11. Misligheter – RF § 3, RF § 4, KF § 8 Kontrollutvalget bør forsikre seg om at revisjonsenheten har rutiner som sikrer en forsvarlig håndtering av misligheter og feil som blir avdekket i forbindelse med forvaltningsrevisjon.	- Vi har den oppfatningen at Hedmark Revisjon IKS følger bestemmelsene som er gitt i forhold til misligheter. - Det er ikke behandlet noen saker knyttet til misligheter i 2015.
12. Revisors møteplikt og møterett – RF § 19, KF § 19 Revisor har plikt til å møte i kommunestyret når det behandler saker som har tilknytning til revisors oppdrag. For øvrig har oppdragsansvarlig revisor møterett i kommunestyret. Dette gjelder også i de tilfeller dørene lukkes. Oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.	- Kommunestyret behandlet rapport om Psykisk helse- og rusomsorg i Kongsvinger kommune i møtet 12.2.15 (Rapporten behandlet i KU i 2014). - Revisor var til stede under behandlingen av rapporten i kommunestyret.
13. Revisors opplysningsplikt – RF § 20 Revisor har opplysningsplikt overfor medlemmer av kommunestyret og kontrollutvalget om forhold som revisor har fått kjennskap til gjennom revisjonen, når dette kreves. Revisor har ikke plikt til å gi opplysningene til enkeltmedlemmer, men kan kreve å få gi disse til utvalget som kollegium.	- Kontrollutvalget har fått de opplysningene fra revisor som de har bedt om.

Sak nr.	Sak	Møtedato
16/2016	Evaluering av kontrollutvalgets møte.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Ett av forslagene som kom fram i en spørreundersøkelse om Glåmdal sekretariat IKS gjennomførte blant kontrollutvalgsmedlemmene våren 2015, var at kontrollutvalget kunne ta en evaluering av sitt arbeid, gjerne i hvert møte, så sant tiden tillot det. Sekretariatet følger da opp denne saken og foreslår å legge inn en sak i hvert møte, slik at kontrollutvalget kan diskutere om det er noe som bør endres.

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
17/2016	Eventuelt.	16.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Saksopplysninger

Forslag til vedtak

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift